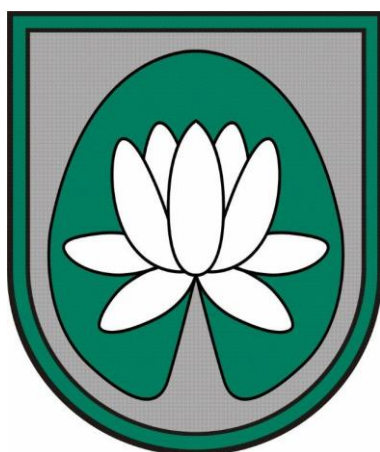

**Ādažu novada attīstības programmas (2016-2022)
TRĪS GADU UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMS**

Ādažu novada dome

Ādaži, 2019

Saturs

Ievads.....	3
1 Attīstības programmas trīs gadu uzraudzības ziņojums.....	6
1.1 Ilgtermiņa prioritāte "IP1: Kvalitatīva dzīves telpa"	6
1.1.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP1 Sakārtota inženiertehniskā infrastruktūra"	6
1.1.2 Vidējā termiņa prioritāte "VTP2 Attīstīta satiksmes infrastruktūra un satiksmes drošība"	9
1.1.3 Vidējā termiņa prioritāte "VTP3 Sakārtoti īpašumi pašvaldības funkciju nodrošināšanai, sakārtota un pievilcīga vide"	12
1.1.4 Vidējā termiņa prioritāte "VTP4 Sakārtotas polderu un citas meliorācijas sistēmas"	14
1.1.5 Vidējā termiņa prioritāte "VTP5 Apmierināts novada iedzīvotājs"	14
1.1.6 Vidējā termiņa prioritāte "VTP6 Attīstīts tūrisms, atpūta un brīvā laika pavadīšanas iespējas"	19
1.1.7 Vidējā termiņa prioritāte "VTP7 Apzināti novada teritorijā esošie resursi un definēta to iespējamā izmantošana"	22
1.2 Ilgtermiņa prioritāte "IP2: Daudzveidīga, mūsdienīga un ilgtspējīga ekonomika"	23
1.2.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP8 Novada teritorija – pievilcīga investoriem"	23
1.3 Ilgtermiņa prioritāte "IP3: Izglītota, aktīva un veselīga sabiedrība"	27
1.3.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP9 Pieejama un kvalitatīva izglītība"	27
1.3.2 Vidējā termiņa prioritāte "VTP10 Daudzveidīgas sporta aktivitātes"	32
1.3.3 Vidējā termiņa prioritāte "VTP11 Attīstīta kultūra"	33
1.3.4 Vidējā termiņa prioritāte "VTP12 Attīstīta zinātniskā un pētnieciskā darbība"	35
1.4 Ilgtermiņa prioritāte "IP4: Cilvēkus iesaistoša pārvaldība"	36
1.4.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP13 Sekmīga pašvaldības, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde"	36
1.4.2 Vidējā termiņa prioritāte "VTP14 Ilgtspējīgas attīstības plānošana"	39
1.4.3 Vidējā termiņa prioritāte "VTP15 Attīstīta sadarbība ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām"	39
2 Attīstības programmas Vides pārskata uzraudzības ziņojums	41
2.1 Prioritāte "Uzlabot gaisa kvalitāti"	41
2.2 Prioritāte "Saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību"	46
2.3 Prioritāte "Samazināt atkritumu daudzumu"	49
2.4 Prioritāte "Saglabāt virszemes un pazemes ūdens kvalitāti"	52
2.5 Prioritāte "Minimizēt klimata pārmaiņas"	58
2.6 Prioritāte "Izveidot veselīgu un drošu dzīves vidi"	59
2.7 Prioritāte "Pašvaldības ieguldījums vides kvalitātes uzlabošanā"	61
Secinājumi un priekšlikumi.....	65
Pielikumi	
1.pielikums. Rīcības plāna izmaiņas (26.01.2016.-26.03.2019.)	
2.pielikums. Investīciju plāna izmaiņas (26.01.2016.-26.03.2019.)	
3.pielikums. Ādažu novada pašvaldības īstenotie projekti 2016.-2018.gadā	
4.pielikums. Uzraudzības indikatori uz 31.12.2018.	

Ievads

Ādažu novada dome (turpmāk – Dome) 26.01.2016. pieņēma lēmumu Nr.9 “Par Ādažu novada attīstības programmas 2016.-2022.gadam un Ādažu novada attīstības programmas 2016.-2022.gadam Vides pārskata apstiprināšanu”, apstiprinot Ādažu novada attīstības programmu 2016.-2022.gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Dome ir pieņēmusi vairākus lēmumus “Par Ādažu novada Attīstības programmas (2016-2022) Rīcības plāna un Investīciju plāna aktualizāciju”, aktualizējot Attīstības programmas Rīcības plānā un Investīciju plānā ietverto uzdevumu izpildes termiņus, atbildīgās struktūrvienības un veicot citas izmaiņas:

- 17.01.2017. lēmums Nr.2,
- 23.01.2018. lēmums Nr.12,
- 26.03.2019. lēmums Nr.52,
- 22.10.2019. lēmums Nr.206.

Dome ir izstrādājusi vairākus Attīstības programmas uzraudzības ziņojumus:

- 25.04.2017. pieņemts lēmums Nr.9 “Uzraudzības ziņojums par Attīstības programmas (2016-2022) izpildi 2016.gadā”,
- 27.03.2018. protokola Nr.8 21.§ “Par Attīstības programmas (2016-2022) Uzraudzības ziņojumu par 2017.gadu”,
- 26.03.2019. protokola Nr.8 15.§ “Par Attīstības programmas (2016-2022) Uzraudzības ziņojumu par 2018.gadu”.

Saskaņā ar Attīstības programmas Stratēģiskajā daļā minēto, Domei jāveic trīs gadu pārskata ziņojuma izstrāde par Attīstības programmas ieviešanu, ietverot šādu informāciju:

- Veiktās darbības mērķu, uzdevumu un rādītāju sasniegšanas virzienā;
- Konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojumu;
- Secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus.

2019.gadā tika sagatavots un 27.08.2019. apstiprināts Attīstības programmas Vides pārskata monitoringa ziņojums.

Lai novērtētu Attīstības programmas īstenošanas rezultātus atbilstoši iedzīvotāju viedoklim, 2019.gadā (15.02.2019.-15.04.2019.) pašvaldība veica novada iedzīvotāju aptauju par viņu apmierinātību ar notiekošo novadā, pašvaldības darbību un sniegtajiem pakalpojumiem. Ņemot vērā to, ka 2015.gadā tika veikta līdzīga aptauja, bija iespēja salīdzināt iedzīvotāju viedokļu izmaiņas pēdējo 3 gadu laikā. 2015.gadā aptaujā piedalījās 548 respondenti, 2019.gadā – 282.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir sagatavots trīs gadu pārskats par Attīstības programmas ieviešanu, kas ietver:

1. Informāciju par Rīcības plāna uzdevumu aktualizāciju līdz 2019.gadam (1.pielikums).
2. Informāciju par Investīciju plāna aktualizāciju līdz 2019.gadam (2.pielikums).

3. 2016.-2018.gadā īstenoto projektu tabula (3.pielikums).
4. Informāciju par 2019.gada aptaujas rezultātiem (4.pielikums).

Uzraudzības ziņojumu sagatavoja Domes Attīstības un investīciju daļa.

Trīs gadu uzraudzības ziņojums ietver dažādu datu un informācijas analīzi. Tajā tika izmantoti šādi informācijas avoti:

- Attīstības programmas Uzraudzības ziņojumi (par 2016., 2017. un 2018. gadu).
- Domes rīkotās iedzīvotāju aptaujas (15.01.2015.-15.04.2015.) rezultāti.
- Domes rīkotās iedzīvotāju aptaujas (15.02.2019.-15.04.2019.) rezultāti.
- Ādažu novada domes iestāžu, uzņēmumu un struktūrvienību sniegtā informācija.
- SIA “Reģionālie projekti” 2019.gadā izstrādātais “Ādažu novada attīstības programmas (2016.-2022.) Vides pārskata Monitoringa ziņojums”.

Saīsinājumi

Saīsinājums	Skaidrojums
AAA	aizsargājamo ainavu apvidus
att.	attēls
CE	cilvēkekvalitātes
cilv.	cilvēks
dnn.	diennakts
EUR	euro
g.	gads
GOS	gaistošie organiziskie savienojumi
ha	hektāri
IP	ilgtermiņa prioritāte
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
km	kilometrs
LIAA	Latvijas investīciju un attīstības aģenrūra
LVĢMC	Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
m ²	kvadrātmetri
m ³	kubikmetri
NAI	notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NBS	Nacionālie bruņotie spēki
NO _x	slāpekļa oksīdi
Nr.	numurs
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
RV	rīcības virziens
SAM	specifiskais atbalsta mērķis
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
t	tonna
tab.	tabula
t.sk.	tai skaitā
tūkst.	tūkstotis
u.c.	un citi
u.tml.	un tamlīdzīgi
VPV apkalpošanas centrs	valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs
VTP	vidējā termiņa prioritāte

1 Attīstības programmas trīs gadu uzraudzības ziņojums

1.1 Ilgtermiņa prioritāte "IP1: Kvalitatīva dzīves telpa"

1.1.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP1 Sakārtota inženiertehniskā infrastruktūra"

Attīstības programmā noteiktā VTP virzīta uz jaunveidojamās un atjaunojamās inženiertehniskās infrastruktūras projektēšanu un izbūvi, kā arī citas nepieciešamās infrastruktūras attīstības veicināšanu: uz iedzīvotāju un uzņēmēju apmierinātību ar apdzīvotajās vietās un citās novada teritorijās esošajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām, apgaismojumu, kā arī atkritumu apsaimniekošanu.

Uzdevumi:

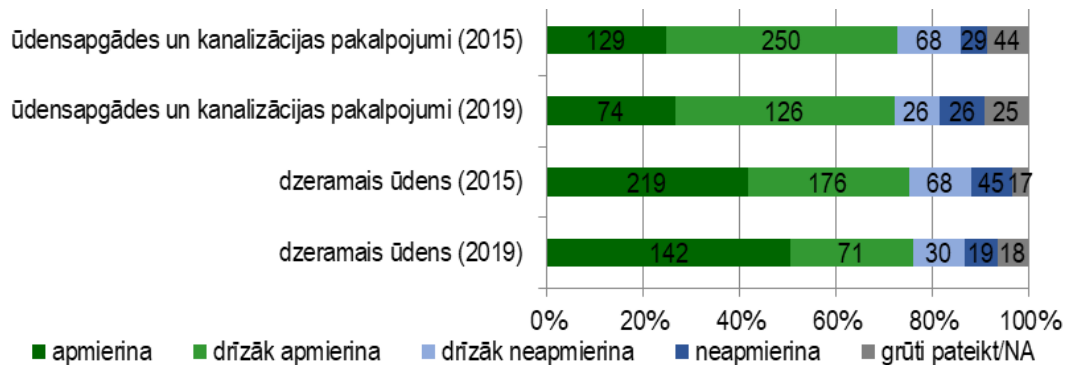
1. Rīcības virzienam "RV1.1: Jaunveidojamās un atjaunojamās inženiertehniskās infrastruktūras projektēšana un izbūve":
  - 1.1. Atbalstīt centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu attīstību, t.sk., dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanu;
  - 1.2. Uzlabot esošo inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli;
  - 1.3. Izveidot jaunas komunikāciju sistēmas vietās, kur esošā blīvā apbūve nav ar tām nodrošināta, un kur veidojas vai paplašinās blīvas apbūves teritorijas, uzsvāru liekot uz perspektīvo rūpniecības teritoriju attīstības veicināšanu.
2. Rīcības virzienam "RV1.2: Veicināt citas nepieciešamās infrastruktūras attīstību":
  - 2.1. Nodrošināt energoefektīvu apgaismojumu apdzīvotajās vietās un sabiedriskās vietās, kur tas vēl nav nodrošināts;
  - 2.2. Veicināt telekomunikāciju attīstību Ādažu novadā;
  - 2.3. Sekmēt videi draudzīgas enerģijas ražošanas un alternatīvu enerģijas ieguves veidus;
  - 2.4. Nodrošināt ēku energoefektivitāti;
  - 2.5. Izveidot un ieviest energopārvaldības sistēmu;
  - 2.6. Labiekārtot siltumapgādes sistēmu;
  - 2.7. Sekmēt mobilitāti;
  - 2.8. Ieviest energoefektivitātes standartu;
  - 2.9. Īstenot informatīvos pasākumus enerģijas gala lietotājiem.

Ar katru gadu palielinās centralizētās ūdensapgādes un centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmas pieslēgto māsaimniecību skaits. Kopējais centralizētās ūdensapgādes sistēmas garums pēdējo 3 gadu laikā palielinājās par 1,2 km, bet notekūdeņu savākšanas sistēmas kopgarums – par 1 km.

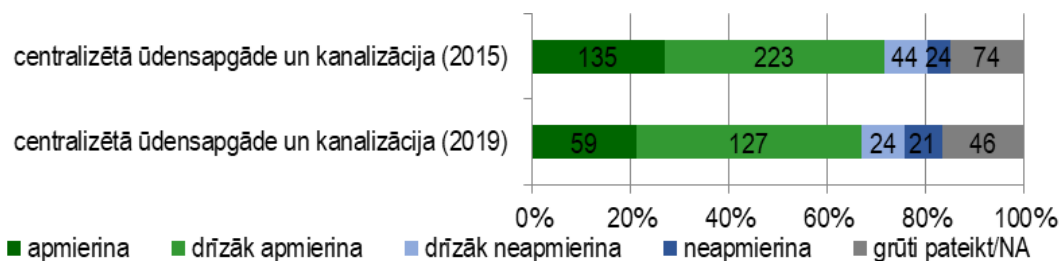
Laika posmā no 2017. līdz 2018.gadam Ādažu novadā tika veikta sūkņu stacijas pārbūves būvprojekta izstrāde. Atbilstoši Attīstības programmas Investīciju plānam, sūkņu stacijas pārbūve paredzēta līdz 2022.gadam. Citas investīcijas šajā jomā nav veiktas. SIA "Ādažu

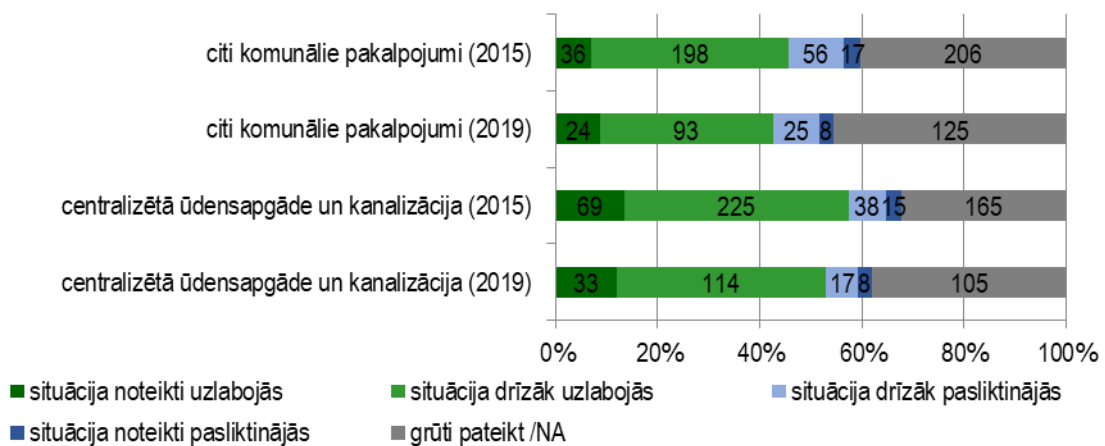
Ūdens” un namu apsaimniekotāji regulāri veic savu apkalpoto sistēmu novērošanu un uzturēšanu kārtībā, lai iedzīvotāji saņemtu kvalitatīvus pakalpojumus. Kā liecina iedzīvotāju aptaujas rezultāti, iedzīvotāji ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu kvalitāti un pieejamību 2019.gadā novērtē līdzīgi kā 2015.gadā.

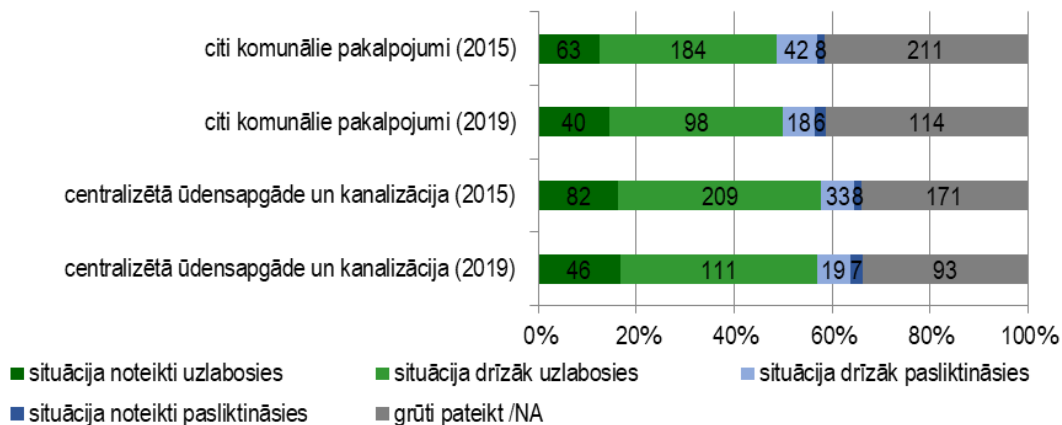
Attēls 1 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

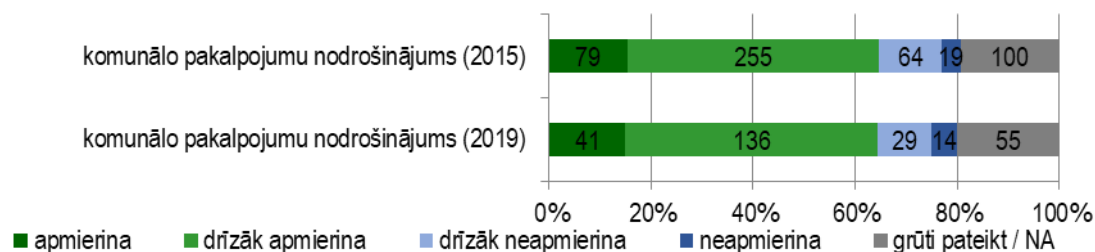
Attēls 2 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šādu pakalpojumu un jomu pieejamība Ādažu novadā!”

Attēls 3 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Attēls 4 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 5 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 1 Vidējā termiņa prioritātes “VTP1 Sakārtota inženiertehniskā infrastruktūra” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Centralizētās ūdensapgādes sistēmas kopgarums (km)	83,8	84	84	85	palielinās
Mājsaimniecības, kas pieslēgušās centralizētajai ūdensapgādes sistēmai (skaits)	2143	2210	2260	2355	palielinās
Mājsaimniecības, kas pieslēgušās centralizētajai ūdensapgādes sistēmai (%)	nav datu	70	71	72	palielinās
Centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmas kopgarums (km)	72	72	72	73	palielinās
Mājsaimniecības, kas pieslēgušās centralizētajai notekūdeņu savākšanas sistēmai (skaits)	1864	1943	1993	2085	palielinās
Mājsaimniecības, kas pieslēgušās centralizētajai notekūdeņu savākšanas sistēmai (%)	nav datu	69	71	72	palielinās
Attīrīšanas iekārtās attīrīto notekūdeņu daudzums (m ³ /diennaktī)	1420	1490	2050	2050	palielinās

1.1.2 Vidējā termiņa prioritāte “VTP2 Attīstīta satiksmes infrastruktūra un satiksmes drošība”

Viena no VTP paredzēta pašvaldības ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošanai, uzturēšanai un attīstībai. Prioritātes mērķis ir nodrošināt Ādažu novada iedzīvotāju un apmeklētāju ērtu un vieglu pārvietošanos novada teritorijā, kā arī palielināt cilvēku pārvietošanos ar kājām, velosipēdiem un sabiedrisko transportu.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV2.1: Pašvaldības ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana, uzturēšana un attīstība”:
  - 1.1. Uzlabot satiksmes drošību uz pašvaldības ceļiem un ielām
  - 1.2. Uzturēt, labiekārtot un atjaunot pašvaldības ielas un ceļus
  - 1.3. Veikt izmaiņas satiksmes organizācijas shēmās
  - 1.4. Izbūvēt, labiekārtot un atjaunot stāvvietas
  - 1.5. Veicināt ceļu infrastruktūras attīstību pie Tallinas šosejas
  - 1.6. Veikt pašvaldības ielu un ceļu izbūvi
  - 1.7. Uzlabot esošos un izveidot jaunus gājēju ceļņus, veloceļņus un velo novietnes
  - 1.8. Attīstīt velo maršrutus
  - 1.9. Paplašināt sabiedrisko pārvadājumu maršrutu tīklu
  - 1.10. Uzbūvēt, labiekārtot un atjaunot pašvaldības tiltus
  - 1.11. Veicināt alternatīvo transporta veidu attīstību

Ādažu novadā uz A1 šosejas katru gadu palielinās ceļa intensitāte, savukārt sabiedriskā transportā pārvadāto iedzīvotāju skaitam ir tendence samazināties.

Laika posmā no 2015. līdz 2019.gadam pašvaldība ir veikusi vairākus nozīmīgus projektus ceļu infrastruktūras uzlabošanai Ādažu novadā:

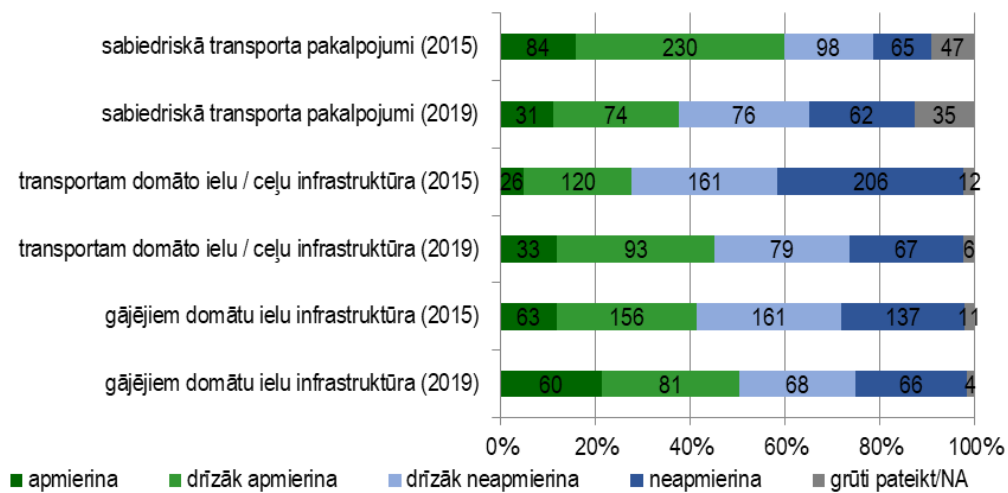
- Gaujas ielas posmā starp Rīgas gatvi un Attekas ielu atjaunošana (2015.-2017.g.);
- Kadagas ceļa atjaunošana pie Austrumu ielas (2017.);
- Iebrauktuve uz stāvlaukumu Gaujas ielā 25A (2017.);
- Gaujas ielas pieslēguma izbūve/Gaujas 25 k-2 (2017.);
- Nomaļu izbūve Gaujas ielā (ieskaitot Dadzīšu ielu), grants-šķembu seguma virskārtas atjaunošana Ziedu un Gaujmalas ielā (2017.);
- Ātrumu regulējošās zīmes pie ciemu robežām (2016.-2018.);
- Esošā ceļa infrastruktūras stāvokļa izpēte (ceļu un ielu inventarizācija) (2018.);
- Saules ielas pārbūve (2016.);
- Gaujas ielas stāvlaukums (2016.);
- Ādažu vidusskolas iebrauktuves un Kadagas ceļa posma asfaltbetona virskārtas atjaunošana (2016.);

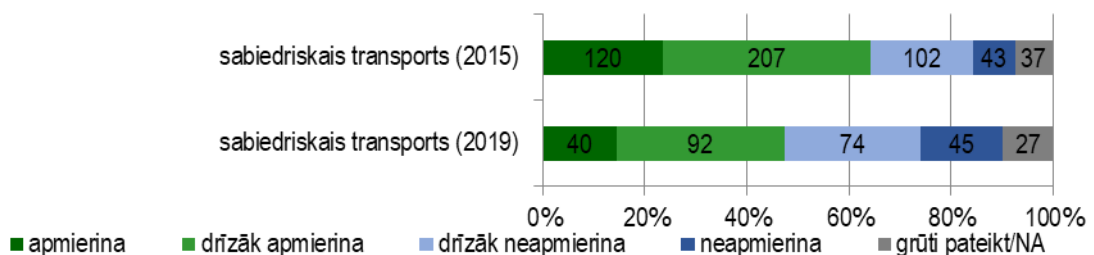
- Baltezers ielas posma, Alderu ielas posma un Kanāla ielas posma asfaltbetona seguma virskārtas atjaunošana (2016.);
- Draudzības ielas rekonstrukcija (2016.);
- Grants ceļu atjaunošana novadā (2016.);
- Tilta remonts pār Gauju (2016.);
- Lietus kanalizācijas tīkla rekonstrukcija Ādažu vidusskolai (2016.).

2017.gadā tika īstenots LEADER projekts “Veloinfrastruktūras uzlabošana Ādažu novadā”, kura ietvaros Ādažu novadā tika ierīkoti 3 velo apkopes punkti.

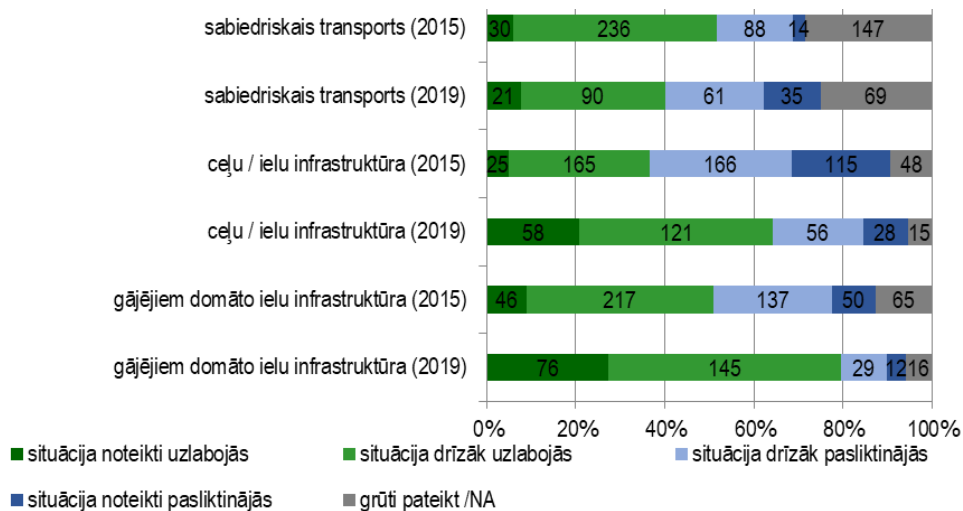
Kā liecina aptaujas rezultāti, iedzīvotāji ceļa infrastruktūras kvalitāti 2019.gadā novērtē nedaudz labāk kā 2015.gadā. Toties ir palielinājusies neapmierinātība ar sabiedriskā transporta pakalpojumiem – tā kvalitāte un pieejamība 2019.gadā novērtēta sliktāk nekā 3 gadus iepriekš.

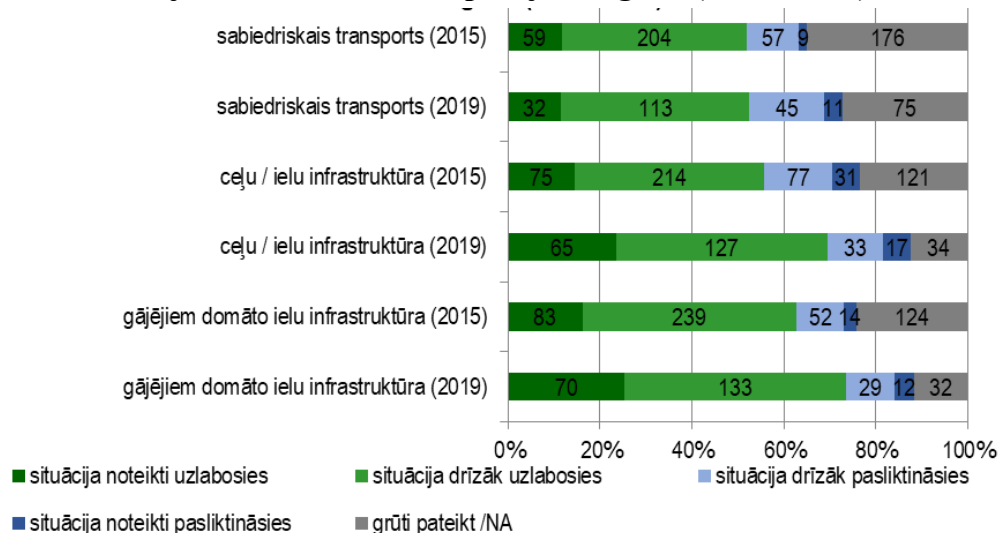
Attēls 6 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

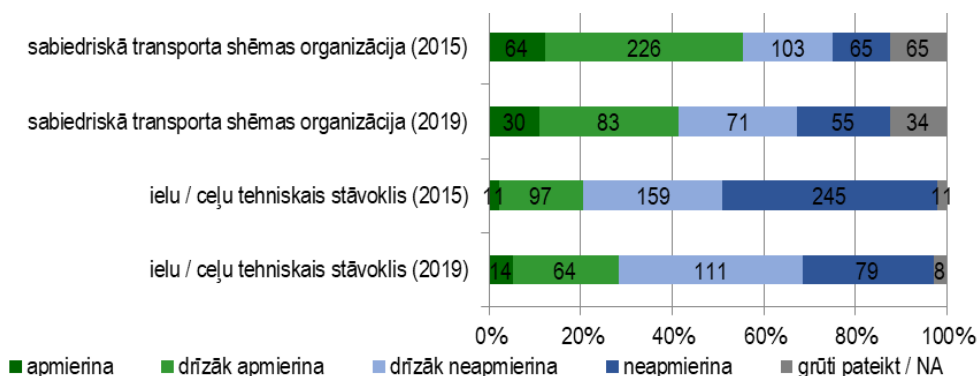
Attēls 7 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šādu pakalpojumu un jomu pieejamība Ādažu novadā!”

Attēls 8 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Attēls 9 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 10 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 2 Vidējā termiņa prioritātes “VTP2 Attīstīta satiksmes infrastruktūra un satiksmes drošība” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Ceļa intensitāte uz A1 (auto / diennaktī)					
A2 - Draudzības iela Ādažos	23342,5	25732	25809	26856	palielinās
Draudzības iela Ādažos - V43	12920	13464	14053	14802	palielinās
Ceļu kopgarums (km)	142,91	142,91	152,82	148,7911	palielinās
Ceļa seguma bilance (%)					
grants segums un bez seguma	64	64	62	66	palielinās
melnais segums	36	36	37	33	samazinās
bruģakmens			1	1	palielinās
Gājēju celiņu kopgarums (km)	21,2	21,2	22,4	22,8	palielinās
Veloceliņu kopgarums (km)	13,1	13,1	14,7	15,4	palielinās
Velomaršruti (skaits)	3	4	6	6	palielinās
Veloinformācijas stendi (skaits)	0	0	3	3	palielinās
Veloapkopes stendi – velopumpis, remontstends (skaits)	0	0	3	3	palielinās
Sabiedriskā transporta maršruti (skaits)	7	7	8	9	palielinās
Sabiedriskā transporta maršrutu kopējais garums (km)	284	254,37	267,17	266,08	samazinās
Ar sabiedrisko transportu pārvadātie cilvēki (skaits)	1415041	1367814	1161669	1257460	samazinās

1.1.3 Vidējā termiņa prioritāte “VTP3 Sakārtoti īpašumi pašvaldības funkciju nodrošināšanai, sakārtota un pievilcīga vide”

VTP plānota pašvaldības nekustamo īpašumu attīstībai, sakārtošanai un labiekārtošanai, t.sk., novada publiskās ārtelpas attīstībai, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanai, novada kapsētu attīstībai, rotaļu, sporta un atpūtas laukuma attīstībai, kā arī citiem uzdevumiem.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV3.1: Veicināt pašvaldības nekustamo īpašumu attīstību, sakārtot un labiekārtot pašvaldības teritoriju”:
  - 1.1. Nodrošināt pašvaldības nekustamo īpašumu apsaimniekošanu;
  - 1.2. Sekmēt novada publiskās ārtelpas attīstību;
  - 1.3. Pilnveidot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu;
  - 1.4. Veikt pašvaldības vēsturisko ēku atjaunošanu;
  - 1.5. Attīstīt rotaļu, sporta un atpūtas laukumus;
  - 1.6. Attīstīt novada kapsētas;

- 1.7. Veikt jaunu pašvaldības ēku izbūvi;
- 1.8. Saglabāt, sakopt un aizsargāt dabas resursus, labiekārtot degradētās teritorijas;
- 1.9. Uzlabot vides aizsardzības situāciju;
- 1.10. Kultūras pieminekļu saglabāšana pašvaldības teritorijā.

Kopš 2015.gada Ādažu novadā ierīkots par 3 bērnu rotaļu laukumiem vairāk – 1 māju īpašumā, 2 – pašvaldības īpašumā. 2016.gadā Kadagā tika ierīkots bērnu rotaļu laukums jauniešu aktīvās atpūtas zona un Vējupes pludmalē Ādažos. 2017.gadā Ūdensrožu parkā ierīkoti koka labiekārtojuma elementi – piknika vieta. Pateicies pašvaldības organizētajam iedzīvotāju iniciatīvas atbalsta konkursam “Sabiedrība ar dvēseli”, Ādažu novadā katru gadu tiek realizēti vidēji 9 vides objekti.

Ar katru gadu palielinās gan savākto, gan šķiroto atkritumu daudzums. 2018.gadā tika veikti pasākumi atkritumu apsaimniekošanas sistēmas kvalitātes paaugstināšanai – uzstādītas atkritumu urnas.

Tabula 3 Vidējā termiņa prioritātes “VTP3 Sakārtoti īpašumi pašvaldības funkciju nodrošināšanai, sakārtota un pievilcīga vide” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Bērnu rotaļu laukumi (skaits)	16	18	18	19	palielinās
māju īpašumā	7	8	8	8	nemainās
pašvaldības īpašumā un apsaimniekošanā	9	10	10	11	palielinās
Pilnībā atjaunoti rotaļu laukumi (skaits)	2	4	4	4	nemainās
Šķiroto atkritumu daudzums (m³, t)					
stikls	340 / 85	92,88 t	100,76 t	564,77 t	palielinās
plastmasa	1750 / 52,5	96,7 t (vieglais iepakojums)	101,05 t (vieglais iepakojums)	322,13 t (vieglais iepakojums)	palielinās
kartons	730 / 29,2				
bioloģiski noārdāmie	nav datu	nav datu	nav datu	897,6 m ³	palielinās
Savākto atkritumu daudzums (m³, t)					
cietie sadzīves atkritumi	27065 / 3247	30243 m ³	31301 m ³	46755 m ³	palielinās
lielgabariņa sadzīves	560 / 84	6,3 t	7,1 t	49,52 t	palielinās
Realizētie vides projekti (skaits)	14	10	8	9	samazinās
Primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums sabiedriskajās ēkās (kWh/gadā)	nav datu	14911	274911	252000	palielinās
Aprēķinātais siltumnīcefekta gāzu samazinājums gadā (CO₂ ekvivalneta tonnas)	nav datu	3,94	72,58	66,53	palielinās

1.1.4 Vidējā termiņa prioritāte “VTP4 Sakārtotas polderu un citas meliorācijas sistēmas”

VTP paredzēta polderu un citu meliorācijas sistēmu sakārtošanai un uzturēšanai.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV4.1: Sakārtot un uzturēt polderu un citas meliorācijas sistēmas”:
  - 1.1. Apsaimniekot polderus
  - 1.2. Apsaimniekot un attīstīt citas meliorācijas sistēmas, hidrotehniskās būves un dambi
  - 1.3. Novērst / mazināt plūdu riskus

No 2017. līdz 2018.gadam tika veikta Ādažu centra poldera krājbaseina un dambja pik. 00/00-15/57 atjaunošanas projekta izstrāde. Īstenojot dambja rekonstrukcijas projektu iepriekšējos gados, 2017.gadā uzsākta izbūvētā dambja pļaušana. Notiek gatavošanas pretplūdu dambja no Kadagas tilta līdz Gaujas – Baltezera kanālam izbūvei.

2016.gadā atjaunots Laveru poldera Grciema ceļa novadgrāvis, īstenots kopprojekts ar Carnikavu Lavera poldera ūdensnoteku atjaunošanai. Pašvaldībā ir tendence palielināties sakārtoto meliorācijas grāvju garumam.

Tabula 4 Vidējā termiņa prioritātes “VTP4 Sakārtotas polderu un citas meliorācijas sistēmas” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Dambja rekonstrukcija (km)	4,3	4,3	0	0	samazinās
Dambja pļaušana (km)			5,8	5,8	palielinās
Meliorācijas grāvju sakārtošana (km)	1,0	11,5	16,8	8,9	palielinās
Apakšzemes drenāžas sistēmu sakārtošana (m ²)	0	0	0	0	bez izmaiņām

1.1.5 Vidējā termiņa prioritāte “VTP5 Apmierināts novada iedzīvotājs”

VTP ietver sevī dažādus pasākumus, lai nodrošinātu iedzīvotājiem kvalitatīvu un drošu dzīves vidi, iespēju iesaistīties dažādās interešu grupās, saņemt nepieciešamos sociālos un veselības pakalpojumus, kā arī sekmētu dažādu novada teritoriju attīstību.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV5.1: Bērnu un ģimenes lietu politika”:
  - 1.1. Sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaistīšanos sabiedriskās aktivitātēs;
  - 1.2. Veicināt un atbalstīt jauniešu nodarbinātību;
  - 1.3. Veicināt pensionāru sabiedriskās aktivitātes;
  - 1.4. Atbalstīt bērnu un jauniešu saturīga brīvā laika aktivitātes skolas brīvlaikos.
2. Rīcības virzienam “RV5.2: Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība”:

- 2.1. Paaugstināt esošo sociālo pakalpojumu kvalitāti un sekmēt pieejamību visā novada teritorijā;
- 2.2. Nodrošināt jaunus un alternatīvus sociālos pakalpojumus;
- 2.3. Sekmēt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai;
- 2.4. Pielāgot novada vidi un infrastruktūru personām ar funkcionāliem traucējumiem.
3. Rīcības virzienam “RV5.3: Veselības aprūpe un veselības veicināšana”:
  - 3.1. Pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumu klāstu atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām;
  - 3.2. Attīstīt sociālās un veselības aprūpes infrastruktūru.
4. Rīcības virzienam “RV5.4: Sabiedriskā kārtība un drošība”:
  - 4.1. Nodrošināt sabiedrisko drošību (ugunsdrošība, civilā drošība, drošība uz ūdens);
  - 4.2. Attīstīt pašvaldības policijas infrastruktūru;
  - 4.3. Uzlabot pašvaldības policijas tehnisko nodrošinājumu;
  - 4.4. Organizēt preventīvus pasākumus par drošību un policijas darbu.
5. Rīcības virzienam “RV5.5: Iedzīvotāju aktivitāte un līdzdalība novada attīstībā”:
  - 5.1. Veicināt iedzīvotāju iniciatīvu un dalību novada publiskās ārtelpas izdaiļošanā;
  - 5.2. Atbalstīt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumus;
  - 5.3. Atbalstīt nevalstisko organizāciju darbību;
  - 5.4. Atbalstīt iedzīvotāju pašpārvaldes veidošanos novada ciemos.

Ādažu novadā apatstāvīgi palielinās deklarēto iedzīvotājuskaits, kā arī dabiskais pieaugums. Tomēr teritorijas attīstības indeksam ir tendence samazināties. Pozitīvi, ka trūcīgo iedzīvotāju skaits samazinās.

Lai uzlabotu iedzīvotāju apmierinātību, Ādažu novadā tiek īstenoti dažādi pasākumi sociālo pakalpojumu un sociālās aprūpes, veselības aprūpes, sabiedriskās kārtības un iedzīvotāju aktivitātes jomā. 2017.gadā tika veikts sociālā dienesta tualetes un dušas telpas remonts. Kopš 2017.gada novadā regulāri tiek īstenotas dažādas aktivitātes projekta “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai Ādažu novadā” ietvaros.

Pašvaldības organizētā iedzīvotāju iniciatīvas atbalsta konkursa “Sabiedrība ar dvēseli” ietvaros, Ādažu novadā pēdējo 3 gadu laikā tika realizēti 24 projekti izglītojošu, kultūras, sporta, sociālās jomas attīstībā.

Veselības aprūpes pakalpojumu daudzveidība pēdējo 3 gadu laikā nav mainījusies:

- 1) Konsultācijas, kuras atmaksā Nacionālais Veselības dienests (kardiologs, endokrinologs, ķirurgs, traumatologs, ginekologs, neirologs, acu ārsts, lors, dermatovenerologs, alergologs);
- 2) Izmeklējumi (ultrasonogrāfija, datortomogrāfija, ultrasonogrāfija, rentgens, ehokg, endoskopija, kolonoskopija, doplerogrāfija);
- 3) Dienas stacionārā sniegtie pakalpojumi (vispārējie ķirurģiskie pakalpojumi, traumatoloģija, ortopēdija, ginekoloģija);
- 4) Profilaktiskie izmeklējumi, kurus atmaksā Nacionālais Veselības dienests (acu ārsta profilaktiskā apskate bērniem, grūtnieces un nedēļnieces aprūpe, vēža skrīninga

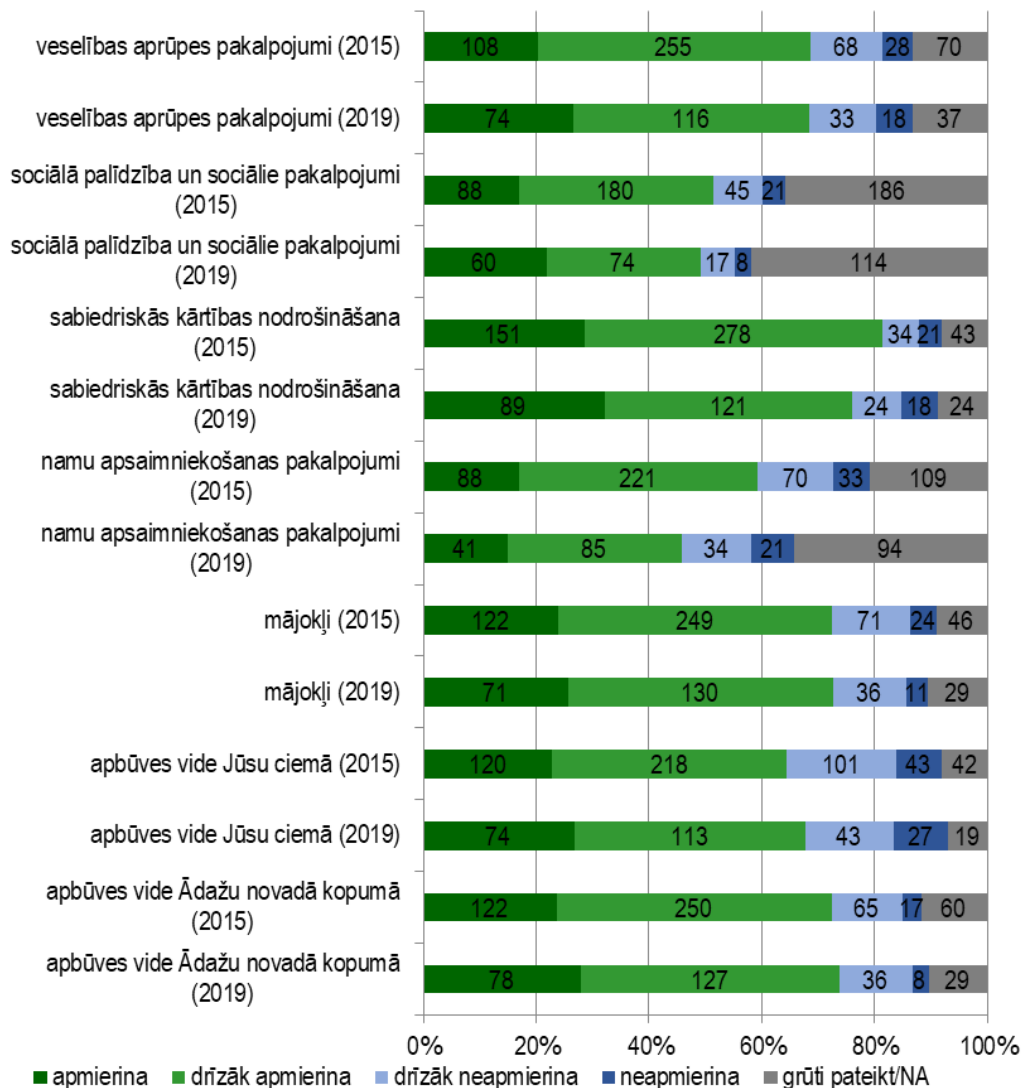

programmās atrastās patoloģijas tālākā diagnostika un ārstēšana, Pozitīvu slēpto asiņu testa rezultāti kolorektālā vēža skrīninga gadījumos)

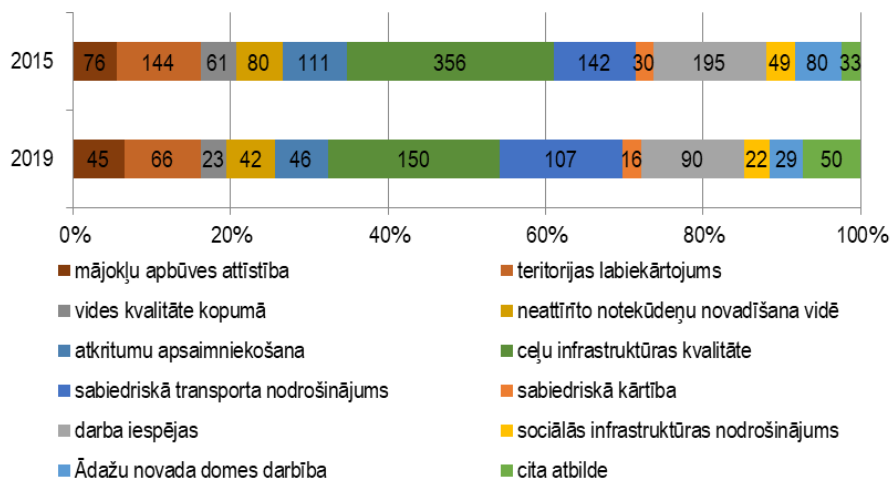
Tomēr 2017. un 2018.gadā ir veikti vairāki projekti veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanai. 2017.gadā – renovētas trepes pie poliklīnikas galvenās ieejas; izbūvēta automašīnu stāvvietas pie slimnīcas; renovēti primārās aprūpes speciālistu kabineti; izbūvētas tualetes invalīdu poliklīnikas 1. un 2.stāvā; atjaunots trepju segums no 1. līdz 3.stāvam pie operāciju zāles; atjaunots inventārs (datori kājas operāciju galdam u.t.t.). 2018.gadā – operācijas zāles veļas, apavu iegāde; 16 – slāņu datortomogrāfa (CT) iegāde; dienas stacionāra gultas veļa; ķirurga kabineta instrumentārijs; WC (t.sk. ar īpašām vajadzībām) izbūve poliklīnikas 2.st.

Kā liecina 2019.gada aptaujas rezultāti, iedzīvotāji kvalitāti dažādās jomās novērtē tikpat labi kā 2015.gadā (izņēmums – namu apsaimniekošanas pakalpojumi, kur apmierinātības līmenis kļuvis mazāks). Kopumā iedzīvotāji uzskata, ka Ādažu novads pēdējo 3 gadu laikā ir attīstījies uz labo pusi. Visās jomās (izņemot sabiedrisko kārtību, kurai iedzīvotāji lūdz pievērst lielāku uzmanību) paredzams, kasituācija uzlabosies vēl vairāk.

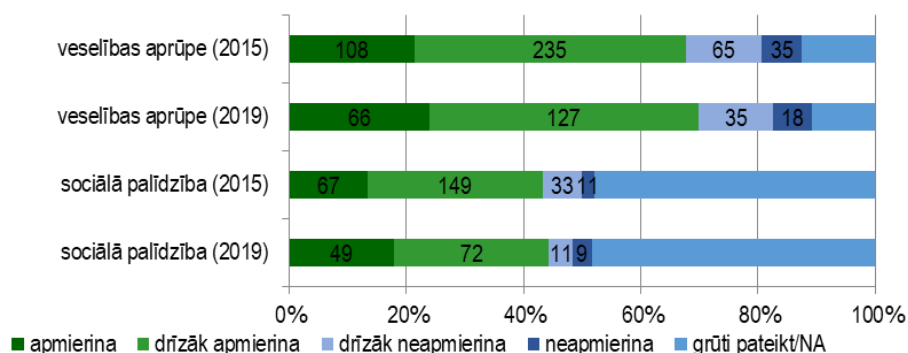

Attēls 11 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

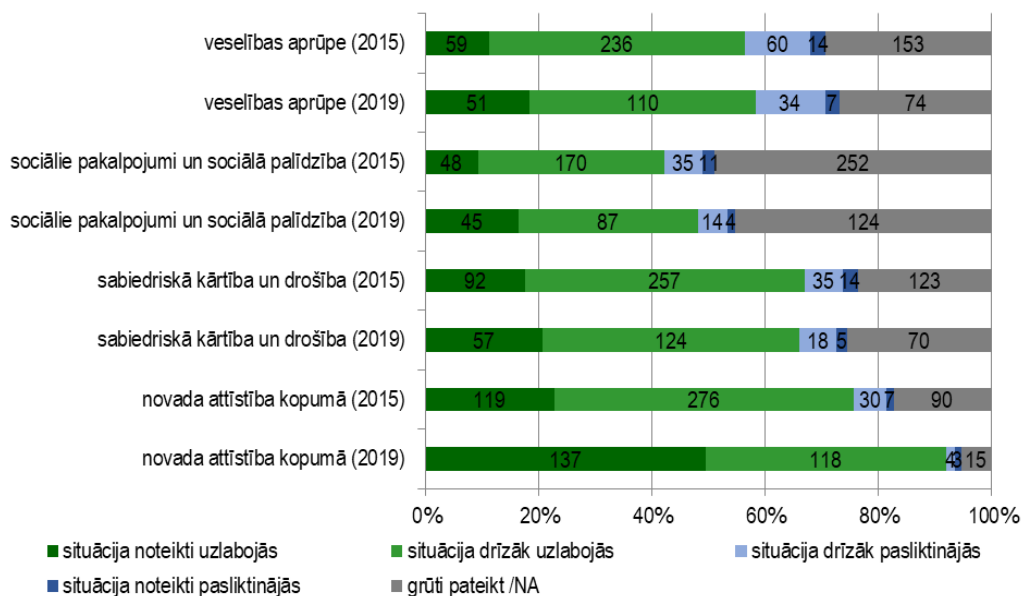

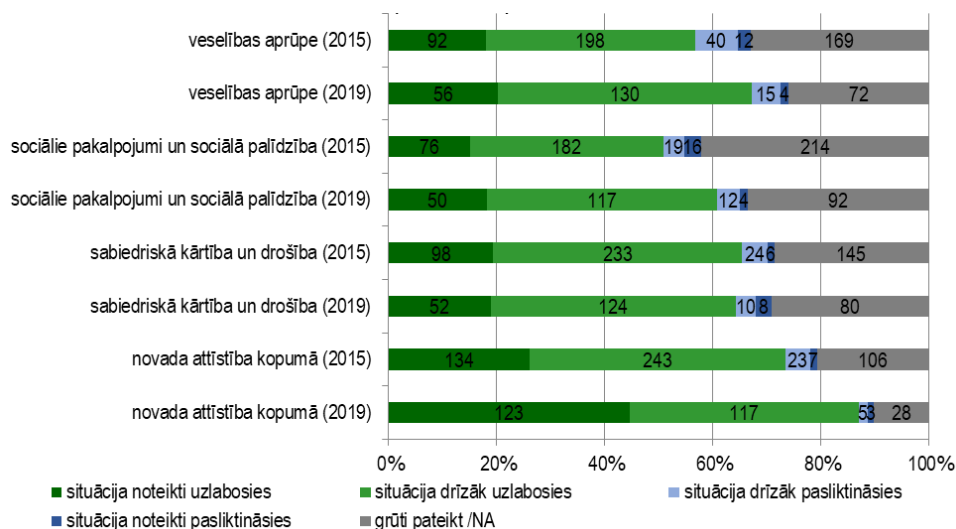
Attēls 12 Atbildes uz jautājumu “Kas Jūs satrauc Ādažu novadā?”

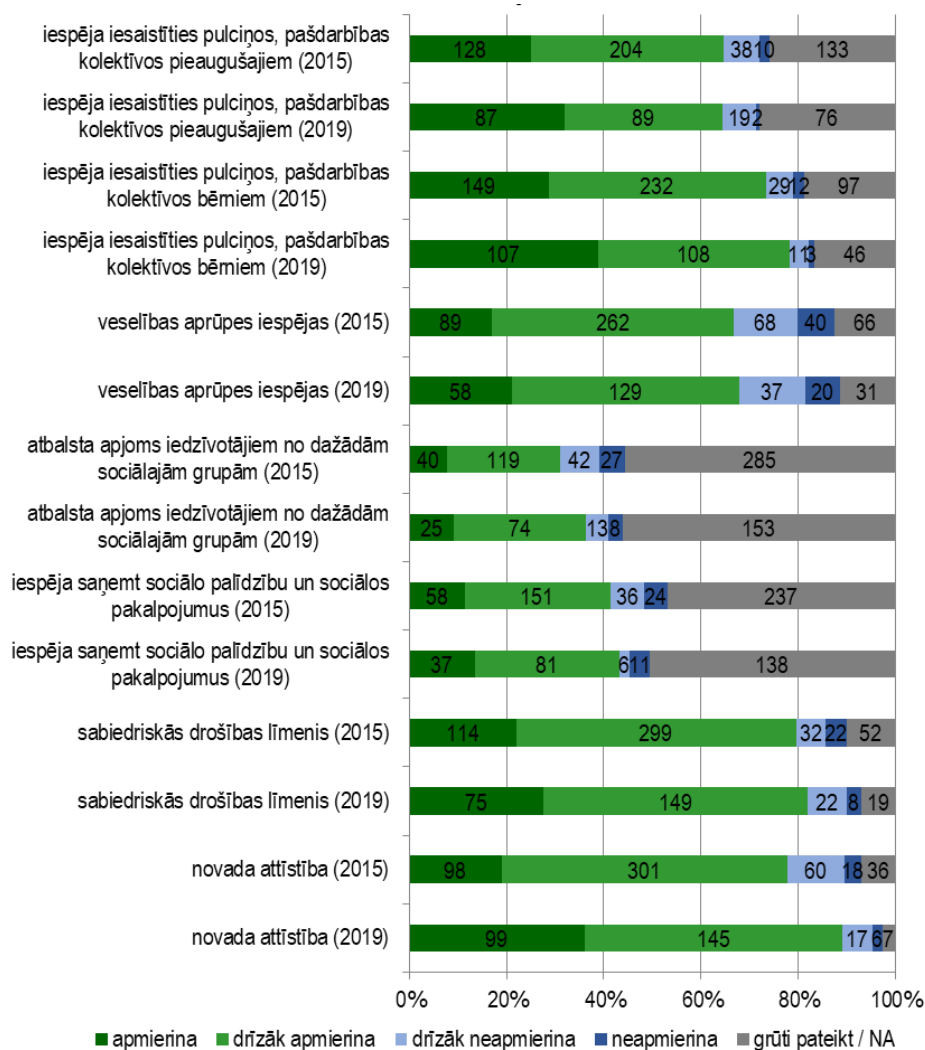
Attēls 13 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šādu pakalpojumu un jomu pieejamība Ādažu novadā!”

Attēls 14 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Attēls 15 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 16 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 5 Vidējā termiņa prioritātes “VTP5 Apmierināts novada iedzīvotājs” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Deklarēto iedzīvotāju skaits (skaits)	10897	11111	11684	11913	palielinās
Dabiskais pieaugums (skaits)	87	82	99	93	palielinās
dzimušo skaits		163	177	174	palielinās
mirušo skaits		81	78	81	līdzīgs
Iedzīvotāja ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju (EUR)	704	802	861	879	palielinās
Iedzīvotāju blīvums (cilv./km ²)	67	68	72	73	palielinās
Teritorijas attīstības reitings (vērtība (rang))	1,566	1,556	1,672	1,483	samazinās
Maznodrošinātie iedzīvotāji (skaits)	199	196	137	137	samazinās
Trūcīgie iedzīvotāji (skaits)	101	65	72	77	samazinās
Cilvēku ar īpašām vajadzībām sociālā integrācija Sociālā dienesta piedāvātajās programmās (cilvēku skaits)	15	18	15	15	līdzīgs
Sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iesaistīšanās sabiedriskajās aktivitātēs (projekta “PROTI un DARI” ietvaros) (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Sabiedriskas ēkas, kas pielāgotas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (skaits)	15	15	15	15	bez izmaiņām
Veselības aprūpes pakalpojumu daudzveidība (piedāvāto medicīnisko pakalpojumu veidi)	4	4	4	4	bez izmaiņām
Veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanai īstenotie projekti (skaits)	0	0	6	5	palielinās
Biedrības un nodibinājumi (skaits)	102	112	125	132	palielinās
Jaunas interešu grupas ciemos (skaits)	11	11	4	3	samazinās
Nosiltinātas daudzdzīvokļu mājas (skaits)	0	0	0	4	palielinās
Civilās trauksmes objekti (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Ugunsgrēki (skaits)	35	23	31	33	samazinās
Administratīvie pārkāpumi (skaits)	439	372	338	376	samazinās

1.1.6 Vidējā termiņa prioritāte “VTP6 Attīstīts tūrisms, atpūta un brīvā laika pavadīšanas iespējas”

VTP ietver sevī dažādus pasākumus, lai nodrošinātu iedzīvotājiem iespēju atpūties, sportot un pavadīt brīvo laiku. Mērķis ir popularizēt un attīstīt Ādažu novadu kā pievilcīgu vidi tūristiem, brīvā laika pavadīšanai un atpūtai, nodrošinot atbilstošu infrastruktūru un informāciju.

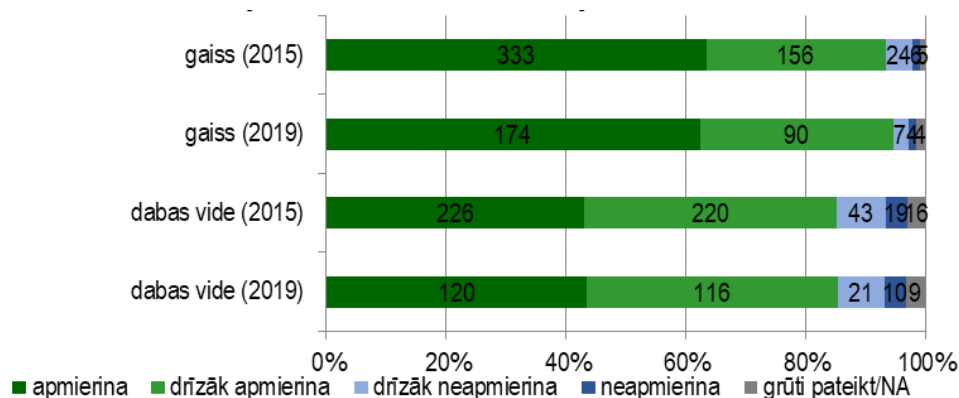
Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV6.1: Veicināt publisko ūdeņu piekrastes teritoriju labiekārtošanu, kā arī pastaigu taku un atpūtas vietu izveidi un rekreācijas objektu attīstību publisko ūdeņu tuvumā”:
  - 1.1. Organizēt publisko ūdeņu apsaimniekošanu;
  - 1.2. Attīstīt rekreācijas infrastruktūru pie ūdens resursiem;
  - 1.3. Attīstīt ūdens ceļus.
2. Rīcības virzienam “RV6.2: Veicināt tūrisma, sporta un rekreācijas infrastruktūras attīstību”:
  - 2.1. Stiprināt Ādažu novada tēlu un atpazīstamību;
  - 2.2. Attīstīt tūrisma infrastruktūru Ādažu novadā;
  - 2.3. Attīstīt Ādažu novada bibliotēku;
  - 2.4. Nodrošināt atpūtai un aktīvai atpūtai nepieciešamo materiāltehnisko bāzi;
  - 2.5. Izveidot un popularizēt tūrisma iespējas Ādažu novadā.

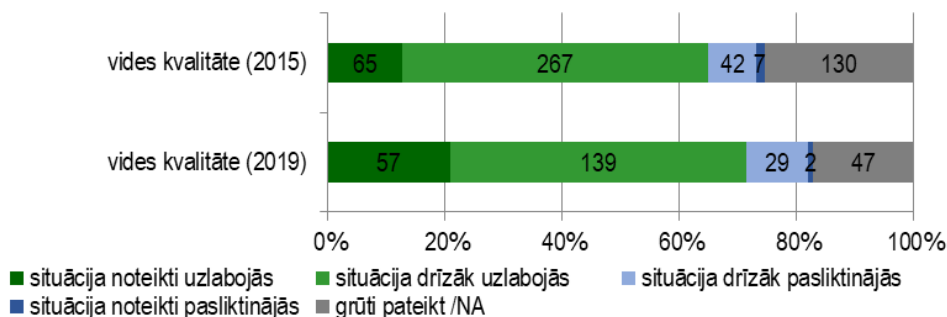
Vidēji gadā pašvaldība ir labiekārtojusi 2 publiskas piekļūšanas vietas pie publiskiem ūdeņiem.

Ādažu vēstures un mākslas galerijas apmeklētāju skaits ar katru gadu palielinās. Arī bibliotēkas apmeklētāju skaits pieaug. Palielinās arī Ādažu novada domes sociālo tīklu sekotāju skaits gan Facebook, gan Twitter kontos. Daudzi iedzīvotāji uzskata, ka Ādažu novada sabiedriskās attiecības strādā ļoti labi – informācijas daudzums un kvalitāte ir pietiekami.

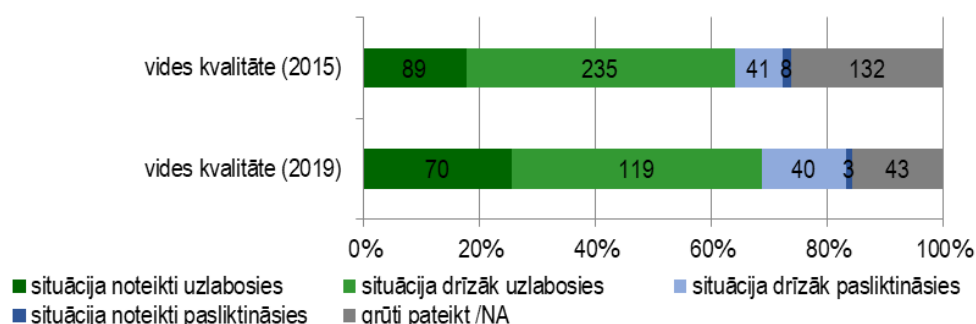
Kā liecina iedzīvotāju atbildes, gaisa un dabas vides kvalitāte pēdējo 3 gadu laikā nav jūtami mainījusies, savukārt vides kvalitāte – uzlabojās. Tas, ka Ādažos nepieciešams ierīkot / izveidot atpūtas un brīvā laika pavadīšanas vietas, tika minēts daudzās aptaujas anketās – gan tāpēc, ka nepieciešams uzlabot vietējo iedzīvotāju atpūtas iespējas novadā, gan tāpēc, ka tādā veidā varētu attīstīt tūrismu.

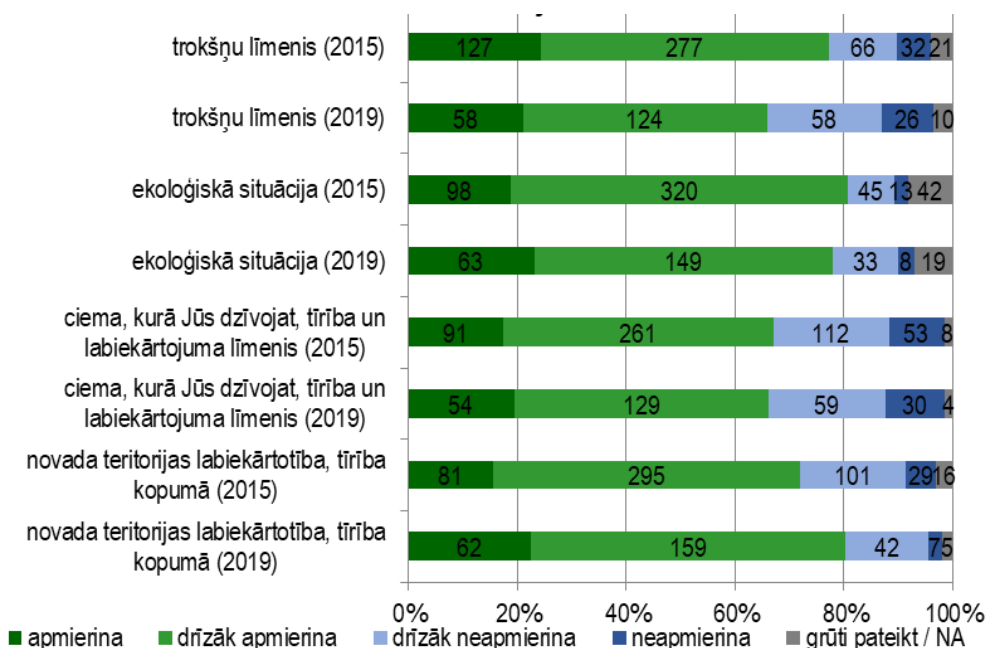
Attēls 17 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

Attēls 18 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsuprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Attēls 19 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsuprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 20 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 6 Vidējā termiņa prioritātes “VTP6 Attīstīts tūrisms, atpūta un brīvā laika pavadīšanas iespējas” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Labiekārtotas publiskas pieklūšanas vietas pie publiskajiem ūdeņiem (skaits)	2	2	3	1	samazinās
Pastaigu un atpūtas taku kopgarums pie virszemes ūdensobjektiem (km)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Laivu pietātnes pie Gaujas upes (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Ūdens bioķīmiskās kvalitātes monitoringa vietas (skaits)	8	9	9	8	līdzīgi
Piloni (skaits)	5	5	5	5	bez izmaiņām
Muzeja apmeklētāji (skaits)	20000	20000	90000	100000	palielinās
Grāmatas bibliotēkā (skaits)	13701	12815	14858	16302	palielinās
Bibliotēkas apmeklētāji (skaits)	1140	1169	1405	1581	palielinās
Bērni pašvaldības organizētajās aktivitātēs vasarā (skaits)	40	135	160	219	palielinās
Jauniešu centra apmeklētāji (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Tūrisma maršruti (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Bukleti par Ādažu novadu (skaits)	1	5	4	4	palielinās
Ādažu novada sociālo tīklu sekotāji (skaits)					
facebook	978	1997	2431	2997	palielinās
Twitter	730	892	955	1046	palielinās

1.1.7 Vidējā termiņa prioritāte “VTP7 Apzināti novada teritorijā esošie resursi un definēta to iespējamā izmantošana”

VTP paredz apzināt Ādažu novadā esošos resursus un sniegt informāciju par tiem.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV7.1: Ādažu novadā esošo resursu apzināšana un informācijas sniegšana par tiem”:

1.1. Informēt par Ādažu novada domei piederošajiem resursiem;

1.2. Informēt par resursiem, kas pieejami Ādažu novadā, t.sk., par komerciāli apbūvējamiem objektiem.

Pēdējo gadu laikā īpaši pasākumi VTP7 netika īstenoti, tomēr palielinās pašvaldības zemes nomas līgumu skaits. 2018.gadā tika izveidota karte par resursiem, kas pieejami Ādažu novadā, t.sk., par Ādažu novadā pieejamonekustamo īpašumu un novadā pieejamajiem komerciāli apbūvējamiem objektiem.

Tabula 7 Vidējā termiņa prioritātes “VTP7 Apzināti novada teritorijā esošie resursi un definēta to iespējamā izmantošana” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Pašvaldībai piederošās zemes izmantošanas bilance (%)					
lauksaimniecībā izmantojamā zeme	3,2	2,3	2,7		samazinās
mežs	34,9	42,7	41,1		palielinās
krūmājs	0,8	0,6	0,6		samazinās
purvs	0,3	0,8	0,7		palielinās
ūdens objektu zeme	1,2	0,9	0,9		samazinās
zeme zem ēkām un pagalmiem	6,6	5,6	5,6		samazinās
zeme zem ceļiem	25,5	26,7	28,5		palielinās
pārējās zemes	27,5	20,4	19,9		samazinās
Mežu platības (%)	47,77	47,86	47,83	48,1	palielinās
Aizsargājamās dabas teritorijas platības (ha)	5489,782	5489,782	5489,782	5489,782	bez izmaiņām
Pašvaldības zemes nomas līgumi (skaits)	114	25	104	165	palielinās

1.2 Ilgtermiņa prioritāte “IP2: Daudzveidīga, mūsdienīga un ilgtspējīga ekonomika”

1.2.1 Vidējā termiņa prioritāte “VTP8 Novada teritorija – pievilcīga investoriem”

Attīstības programmas VTP virzīta novada kā pievilcīgas vides investoriem popularizēšanai, ekonomikas sekmēšanai.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV8.1: Prioritāro industriālo un komerciālo teritoriju noteikšana, pašvaldības līdzdarbības nodrošināšana šo teritoriju attīstībā, daudzpusīgas uzņēmējdarbības attīstība”:
  - 1.1. Piesaistīt investorus;
  - 1.2. Veicināt industriālo teritoriju attīstību, paredzēt teritorijas industriālo zonu attīstībai teritorijās, kur ir bijušas industriālas būves, veicināt šo teritoriju attīstību;
  - 1.3. Veicināt uzņēmējdarbības attīstību;
  - 1.4. Izstrādāt un ieviest PPP projektus;
  - 1.5. Attīstīt tirgus laukumus;
  - 1.6. Atbalstīt videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu un izmantošanu.

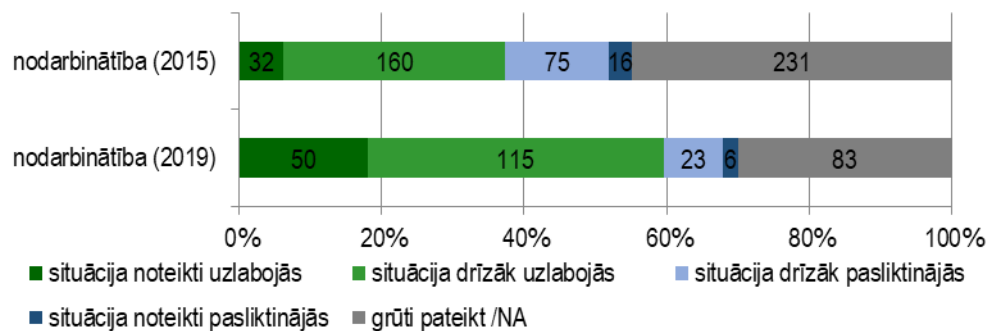

Kā liecina veiktās aptaujas rezultāti, iedzīvotāju apmierinātība ar iespējām atrast darbu 2019.gadā ir lielākanekā 3 gadus atpakaļ un dominē viedoklis, ka situācija šajā jomā uz 2021.gadu vēl vairāk uzlabosies. Neskatoties uz to, novadā ir tendence palielināties bezdarbnieku skaitam.

Ādaū novadā palielinās jaundibināto un kopējais uzņēmumu skaits. Galvenās jomas, kurās uzņēmēji darbojas, ir vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts (~19%), profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (~14%), būvniecība (~9,3%), apstrādes rūpniecība (~9%).

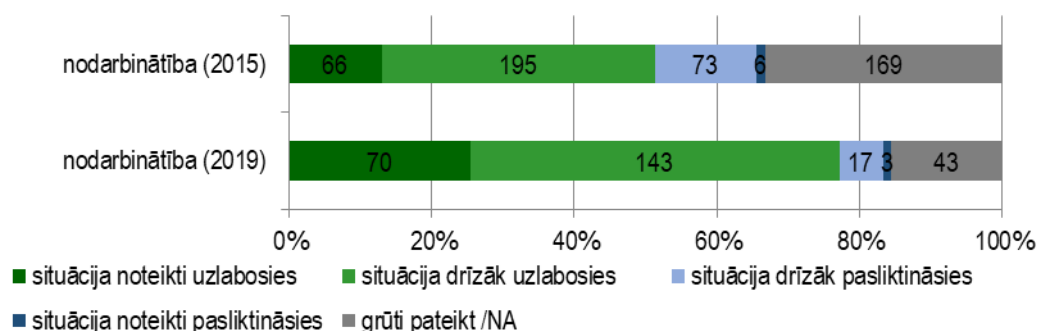
Kā galvenie iemesli uzņēmējdarbības sekmēšanai novadā vēl vairāk aptaujā tika minēti: nodokļu un citu maksājumu atvieglojumu piešķiršana uzņēmējiem, ar uzņēmējiem kopīgu projektu īstenošana, plašākas informācijas par uzņēmējdarbību un uzņēmējiem Ādažu novadā sniegšana pašvaldības tīmekļa vietnē, kā arī gadatirgu rīkošana.

Pašvaldība uzņēmējdarbības sekmēšanai industriālajās teritorijās 2017.gadā uzstādīja 100 apgaismes elementus Gauajs ielā, bet 2018.gadā – 55 Muižas ielā, Muižas parkā, uz Taču ceļa.

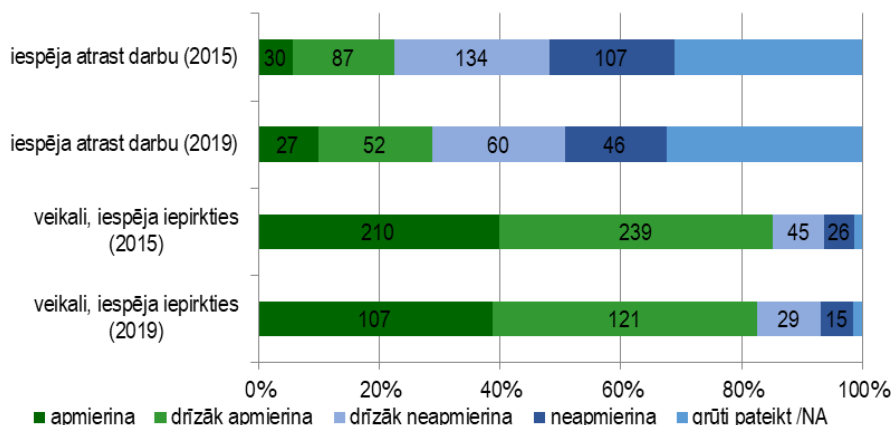
Attēls 21 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsuprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Kādas, Jūsuprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā turpmāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā.

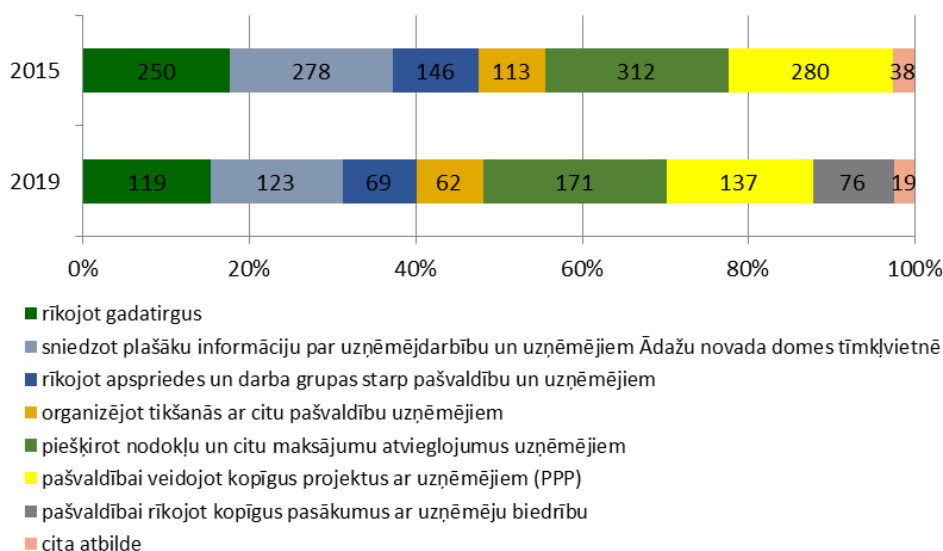

Attēls 22 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsuprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 23 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Attēls 24 Atbildes uz jautājumu “Kā, Jūsprāt, pašvaldība varētu sekmēt uzņēmējdarbību Ādažu novadā?”

Tabula 8 Vidējā termiņa prioritātes “VTP8 Novada teritorija – pievilcīga investoriem” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Jauni uzņēmumi (skaits)	84	73	75	102	palielinās
Uzņēmumi (skaits)	727	747	1178	1246	palielinās
Uzņēmumu darbības jomas (%)					
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	2,75%	1,87%	1,95%	2,01%	samazinās
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	0,28%	0,13%	0,34%	0,32%	palielinās
C Apstrādes rūpniecība	10,18%	9,24%	9,00%	9,07%	samazinās
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde	0,41%	0,40%	0,34%	0,24%	samazinās

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
un gaisa kondicionēšana					
E Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	0,55%	0,13%	0,25%	0,24%	samazinās
F Būvniecība	10,04%	9,24%	9,42%	9,31%	samazinās
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	19,39%	17,40%	19,78%	19,18%	samazinās
H Transports un uzglabāšana	5,91%	4,69%	3,82%	3,61%	samazinās
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	2,75%	2,81%	2,97%	3,37%	palielinās
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	5,78%	4,55%	5,60%	5,62%	samazinās
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	1,24%	1,20%	1,10%	1,12%	samazinās
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	7,15%	6,43%	5,77%	5,86%	samazinās
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	16,23%	15,13%	13,41%	13,32%	samazinās
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	6,88%	5,76%	6,11%	6,18%	palielinās
O Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	0,28%	0,13%	0,17%	0,16%	palielinās
P Izglītība	0,83%	1,20%	1,36%	1,52%	palielinās
Q Veselība un sociālā aprūpe	2,61%	2,14%	1,78%	1,77%	samazinās
R Māksla, zinātne un atpūta	3,58%	2,54%	2,80%	2,81%	samazinās
S Citi pakalpojumi	3,16%	2,81%	3,06%	2,97%	samazinās
NACE kods nav zināms		12,18%	10,95%	11,32%	līdzīgs
Bezdarbnieki (skaits)	203	213	217	206	palielinās
Bezdarba līmenis (%)	3,1	3,2	3,3	3,0	palielinās
Atļaujas tirdzniecības organizēšanai tirdzniecības vietās kopā (skaits)	125	121	103	64	samazinās
Tirdzniecības vietas pašvaldības īpašumā (skaits)	27	77	48	48	samazinās
Tirdzniecības vietas pašvaldības privātās teritorijās (skaits)	5	44	55	15	palielinās
Gaujas svētkos izsniegtās atļaujas (skaits)	149	211	242	195	palielinās
Dalībnieku skaits tirdzniecības vietās (skaits)	98	345	345	258	palielinās
PPP projekti (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Rekonstruēto ielu / ceļu garums industriālajās teritorijās (m)	0	0	676 (Gaujas iela)	0	palielinās
Izbūvēts ūdensvads industriālajās teritorijās (m)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Izbūvēti pašteces kanalizācijas tīkli industriālajās teritorijās (m)	0	0	0	0	bez izmaiņām

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Izbūvēti kanalizācijas spiedvadi industriālajās teritorijās (m)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Izbūvētas kanalizācijas sūkņu stacijas industriālajās teritorijās (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Uzstādīti apgaismes elementi industriālajās teritorijās (skaits)	0	0	100	55	palielinās
Radītās darbavietas SAM 3.3.1. ietvaros (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām

1.3 Ilgtermiņa prioritāte "IP3: Izglītota, aktīva un veselīga sabiedrība"

1.3.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP9 Pieejama un kvalitatīva izglītība"

VTP mērķis virzīts izglītības pakalpojumu pieejamības sekmēšanai un šo pakalpojumu kvalitātes pastāvīgai uzlabošanai.

Uzdevumi:

- Rīcības virzienam "RV9.1: Veicināt pieejamas un kvalitatīvas vispārējās izglītības iespējas":
  - Attīstīt esošās izglītības iestādes;
  - Attīstīt izglītības iestāžu materiāltehnisko bāzi;
  - Atbalstīt jaunu mācību īstenošanas vietu izveidi vispārējās izglītības iestādēs;
  - Atbalstīt starptautiskas augstskolas un studentu pilsētiņas infrastruktūras izveidi;
  - Nodrošināt pirmsskolas izglītības pakalpojumus visiem novada bērniem;
  - Nodrošināt iekļaujošas izglītības principu, kas paredz vienādu iespēju neatkarīgi no izglītojamo vajadzībām un spējām, mantiskā sociālā stāvokļa;
  - Sekmēt un pilnveidot audzēkņu mācību procesa kvalitatīvu norisi.
- Rīcības virzienam "RV9.2: Attīstīt profesionālās ievirzes un interešu izglītību":
  - Nodrošināt audzēkņu spēju izkopšanai un attīstīšanai nepieciešamās telpas interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestādēs;
  - Pilnveidot interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumus;
  - Sekmēt un pilnveidot mūžizglītību;
  - Sekmēt profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājumu.

Izglītības jomas attīstībai pašvaldība pēdējo 3 gadu laikā ir īstenojusi vairākus projektus:

- "Timpānu iegāde Ādažu kamerorķestrim" (2016.);
- "Pūšaminstrumentu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolai" (2017.);

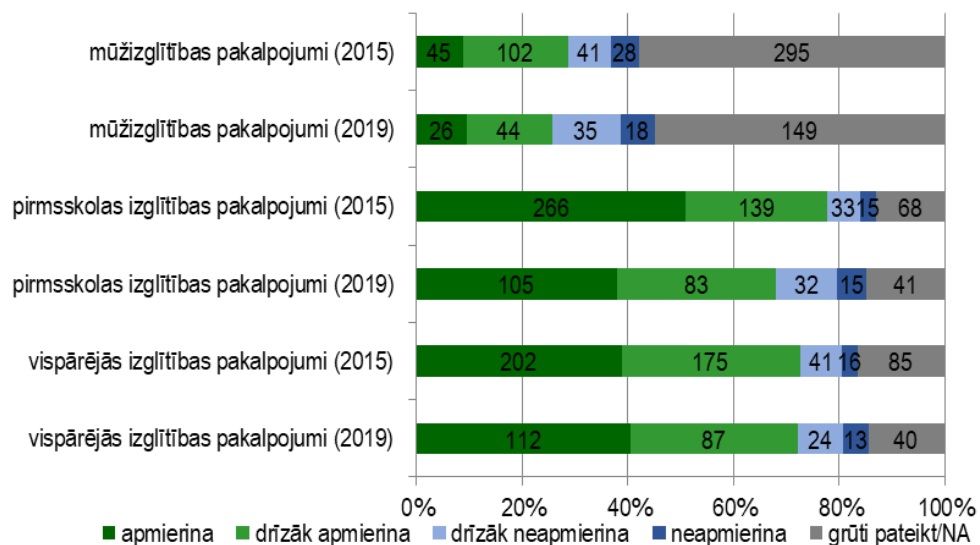

- Multifunkcionālās zāles būvniecība Ādažu PII (2016.);
- Ādažu PII peldbaseina remonts (2017.-2018.);
- Apgaismojuma uzlabošana pie Ādažu pirmsskolas izglītības iestādes autostāvvietas (2016.-2018.);
- Ādažu vidusskolas ēdināšanas bloka atjaunošana (2018.);
- Ādažu vidusskolas lietojumā esošās teritorijas labiekārtošana velosipēdu statīvu izvietošana drošās vietās pie skolas (2016.-2018.);
- Ādažu vidusskolas lietojumā esošās teritorijas labiekārtošana laukuma bruģēšana starp A un B korpusiem (2016.-2018.);

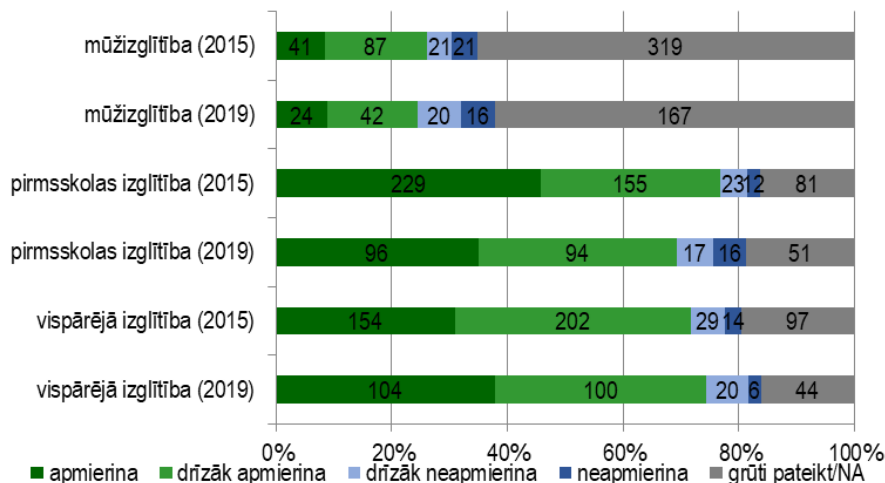
Ādažu vidusskolas atbalsta biedrība nodrošināja, ka Ādažu vidusskolā tiek atjaunota observatorija.

Ādažu vidusskola ir lielākā lauku skola Latvijā, arī skolēnu skaits tajā ar katru gadu palielinās, kā dēļ 2018.gadā tika aizsākta jaunās sākumskolas būvniecība (ar 800 vietām). Bērnu skaits pēdējo gadu laikā ir palielinājies arī pašvaldības PII un Bērnu un jaunatnes sporta skolā. Vidēji gadā pašvaldība sniedz atbalstu 85 bērniem mākslas jomā.

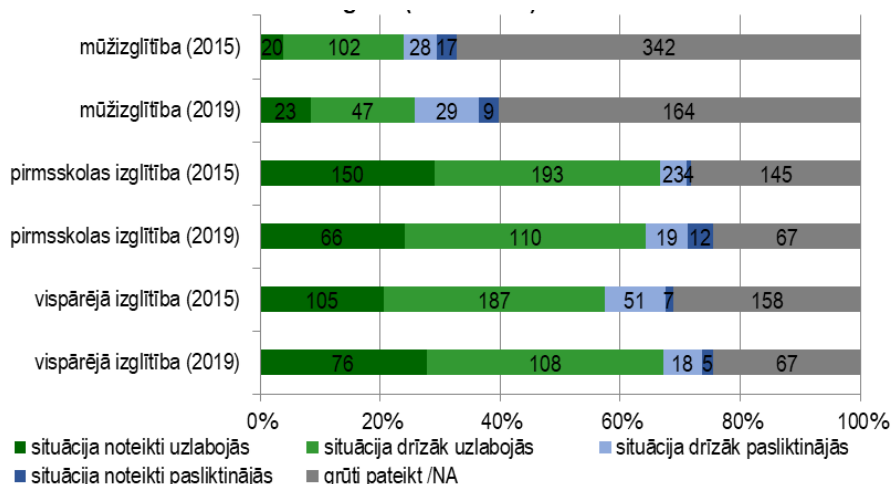
Nemot vērā pieaugošo iedzīvotāju, t.sk., bērnu, skaitu novadā, joprojām nepietiek vietas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs, tāpēc PII pakalpojumu kvalitāte un pieejamība 2019.gadā ir novērtēta sliktāk nekā 2015.gadā. Nav būtiski mainījies situācija mūžizglītības pakalpojumu jomā. Tomēr, kā liecina aptaujas rezultāti, iedzīvotāji domā, ka visās izglītības jomās situācija līdz 2021.gadam uzlabosies.

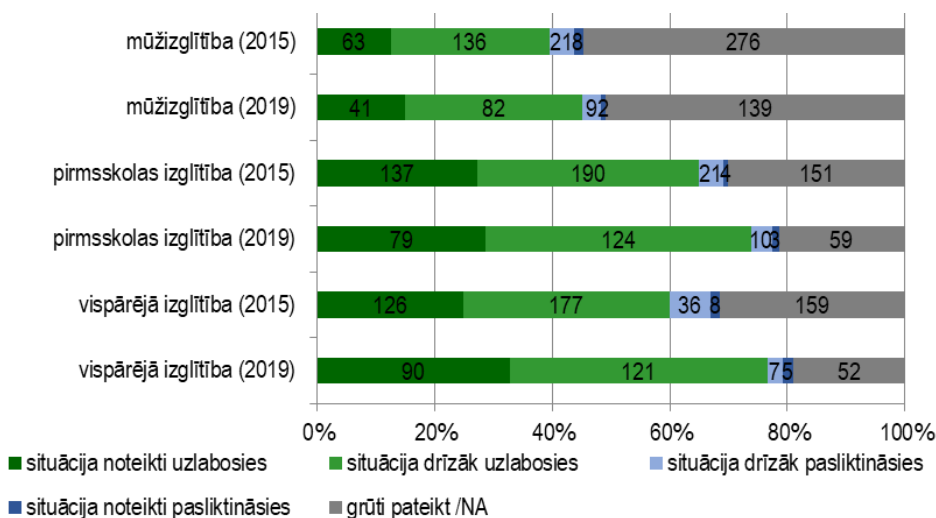
Attēls 25 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

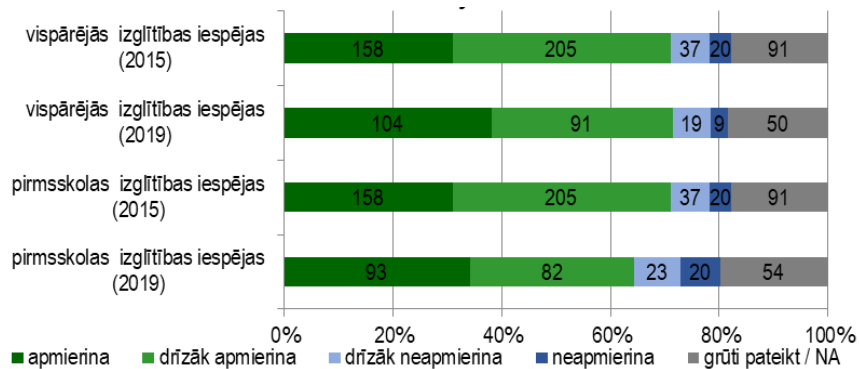
Attēls 26 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šādu pakalpojumu un jomu pieejamība Ādažu novadā!”

Attēls 27 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Attēls 28 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 29 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 9 Vidējā termiņa prioritātes “VTP9 Pieejama un kvalitatīva izglītība” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Skolēni pašvaldības vispārējās izglītības iestādē (skaits)	1250	1315	1441	1506	palielinās
Bērni pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs (PII) (skaits)	509	529	545	548	palielinās
Ādažu PII	325	355	368	368	palielinās
Kadagas PII	184	174	177	180	palielinās
Bērni Ādažu Mākslas un mūzikas skolā (skaits)	648	652	571	559	samazinās
Bērni Ādažu bērnu un jaunatnes sporta skolā (skaits)	402	438	477	418	palielinās
Pirmskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē pirmskolas izglītības iestādes (%)					
pašvaldības pirmskolas izglītības iestādes	54%	54%	53%	51%	samazinās
privātās pirmskolas izglītības iestādes Ādažu novadā	39,5%	39,5%	30,6%	29,0%	samazinās
pirmskolas izglītības iestādes citu pašvaldību PII vai līdz 3 gadu vecumam ir ģimenēs	6,5%	6,50%	7,2% (citos PII), pie aukles - 2,3%, citu pašvaldību PII - 4,9%, pa māju - 2,3%	5% (citos PII), pie aukles - 2,8%, citu pašvaldību PII - 8%, pa māju - 4,2%	samazinās
Pirmskolas vecuma (sākot ar 2017.gada informāciju - skaits ir	593	532	650	551	samazinās

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
rēķināts no pusotra gada) bērnu skaits, kuri stāv rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas pašvaldības pirmskolas izglītības iestādē (indikators ir papildināts ar vārdu “pašvaldības” PII, jo no tiem bērniem, kuri stāv rindā, liela daļa ir bērnu, kuri apmeklē privātās PII un saņem pašvaldības līdzfinansējumu (tātad pašvaldība tiem ir nodrošinājusi vietu PII – Izglītības likuma 17.pants)) (skaits)					
9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā (%)	0	0	0	1	palielinās
12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā (%)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Skolēni, kas tiek pārvadāti līdz skolai un no skolas ar sabiedriskā maršruta autobusu (skaits)	470	500	510	510	palielinās
Ādažu bērnu un jaunatnes sporta skolā pieejamie sporta veidi (nosaukumi)	9 akreditētas sporta programmas: džudo, peldēšana, orientēšanās sports, volejbols, basketbols, vieglatlētika, florbols, futbols, grieķu-romiešu cīņa	10 akreditētas sporta programmas: džudo, peldēšana, orientēšanās sports, volejbols, basketbols, vieglatlētika, florbols, futbols, grieķu-romiešu cīņa	12 akreditētas sporta programmas: džudo, peldēšana, orientēšanās sports, volejbols, basketbols, vieglatlētika, florbols, futbols, grieķu-romiešu cīņa	13 akreditētas sporta programmas: 20V, 30V džudo, 20V peldēšana, 20V, 30V orientēšanās sports, 20V volejbols, 20V, 30V basketbols 20V vieglatlētika, 20V florbols, 20V, 30V futbols, 20V, 30V grieķu-romiešu cīņa	palielinās
Ādažu Mākslas un mūzikas skolā pieejamās izglītības programmas (nosaukumi)	14 (viena mākslas izglītībā – vizuāli plastiskā māksla un 13 mūzikas izglītībā (klavierspēle, akordiona spēle, vijolo spēle, čella spēle, kokles spēle, ģitāras spēle, flautas spēle, klarnetes spēle, saksofona spēle,	15 (Dejas pamati, Vizuāli plastiskā māksla, Klavierspēle, Akordeona spēle, Vijoles spēle, Čella spēle, Kokles spēle, Ģitāras spēle, Flautas spēle, Klarnetes spēle, Saksofona spēle,	15 (Dejas pamati, Vizuāli plastiskā māksla, Klavierspēle, Akordeona spēle, Vijoles spēle, Čella spēle, Kokles spēle, Ģitāras spēle, Flautas spēle, Klarnetes spēle, Saksofona spēle,	15 (Dejas pamati, Vizuāli plastiskā māksla, Klavierspēle, Akordeona spēle, Vijoles spēle, Čella spēle, Kokles spēle, Ģitāras spēle, Flautas spēle, Klarnetes spēle, Saksofona spēle,	palielinās

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
	spēle, saksofona spēle, trompetes spēle, mežraga spēle, sitaminstrumentu spēle, vokālā mūzika))	Trompetes spēle, Mežraga spēle, Sitaminstrumentu spēle, Vokālā mūzika)	Trompetes spēle, Mežraga spēle, Sitaminstrumentu spēle, Vokālā mūzika)	Trompetes spēle, Mežraga spēle, Sitaminstrumentu spēle, Vokālā mūzika)	
Bērni, kam sniegts pašvaldības atbalsts mākslas jomā (skaits)	60	80	90	90	palielinās
mākslā	30	40	45	40	palielinās
mūzikā	30	40	35	30	samazinās
dejā			10	20	palielinās
Mūžizglītības ietvaros apmācītie cilvēki (skaits)	0	50	60	0	palielinās
Projekti, kas saistīti ar izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabojumiem (skaits)	2	2	2	0	līdzīgi

1.3.2 Vidējā termiņa prioritāte “VTP10 Daudzveidīgas sporta aktivitātes”

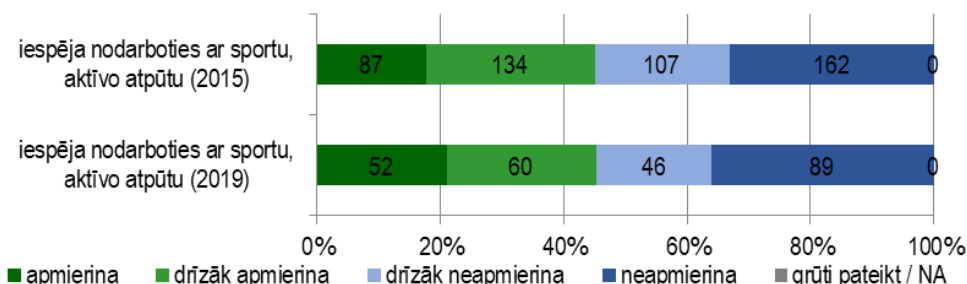
VTP izvirzīta novadā esošās sporta infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes pilnveidošanai, dažādu sporta veidu sekmēšanai un sporta jomas popularizēšanai.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV10.1: Veicināt daudzveidīgu sporta aktivitāšu iespējas”:
  - 1.1. Attīstīt esošo sporta infrastruktūru;
  - 1.2. Atbalstīt jauniem sporta veidiem nepieciešamo infrastruktūru;
  - 1.3. Uzlabot sportam nepieciešamo materiāltehnisko bāzi;
  - 1.4. Atbalstīt sporta aktivitātes.

Ādažu novadā pēdējo 3 gadu laikā sporta infrastruktūras objektu skaits nav būtiski palielinājies – ierīkoti 2 pludmales volejbola laukumi un viens āra treniņu laukums. Arī iedzīvotāju aptaujas rezultāti liecina, ka apmierinātība ar iespēju nodarboties ar sportu, aktīvo atpūtu novadā 2019.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu, nav būtiski maiņusies. Tas, ka novadā nepieciešams mūsdienīgs stadions, futbola laukums, hokeja halle un dažādi aktīvās atpūtas laukumi, norādīts daudzās aptaujas anketās.

Attēls 30 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 10 Vidējā termiņa prioritātes “VTP10 Daudzveidīgas sporta aktivitātes” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Bērni, kam sniegts pašvaldības atbalsts sporta jomā (skaits)	422	438 (ĀBJS); 613 (Sporta daļa)	477 (ĀBJS); 738 (Sporta daļa)	418 (ĀBJS); 350 (Sporta daļa)	palielinās
Sporta laukumi (skaits)					
stadions ar 400 m asfaltbetona skrejceļiem	1	1	1	1	bez izmaiņām
basketbola laukums ar sintētisko segumu	1	2	2	2	palielinās
basketbola laukums ar asfaltbetona segumu	1	-	0	0	samazinās
pludmales volejbola laukumi	5	6	7	7	palielinās
futbola laukumi	3	2	3	3	līdzīgi
hokeja laukums ar bortiem	1	1	1	1	bez izmaiņām
klasiskā volejbola laukumi	1	1	1	1	bez izmaiņām
skriešanas, slēpošanas trase	1	1	1	1	bez izmaiņām
āra trenāžieri	2	2	3	3	palielinās

1.3.3 Vidējā termiņa prioritāte “VTP11 Attīstīta kultūra”

VTP virzīta daudzveidīgas kultūras dzīves attīstībai Ādažu novadā.

Uzdevumi:

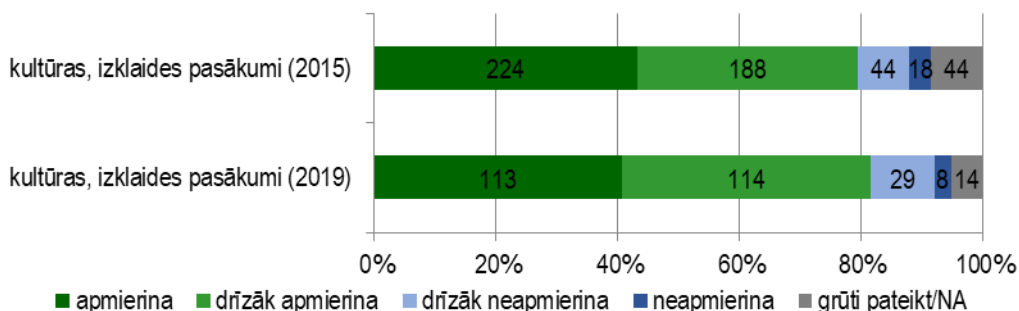
1. Rīcības virzienam “RV11.1: Attīstīt daudzveidīgu kultūras dzīvi”:
  - 1.1. Ieviest un uzturēt ikgadēju novada svētku un kultūras pasākumu svinēšanas tradīcijas;
  - 1.2. Organizēt dažādus koncertus, festivālus, konkursus, izstādes, meistarklases;
  - 1.3. Nodrošināt kultūrai nepieciešamo materiāltehnisko bāzi;

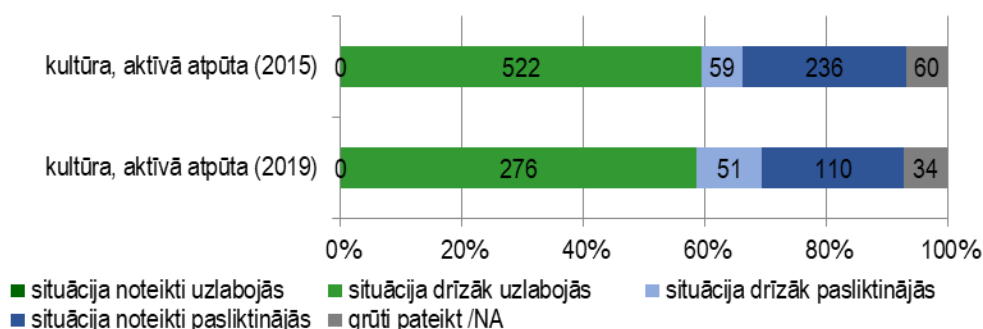
1.4. Veikt kultūras vajadzībām nepieciešamo būvju pārbūvi vai izbūvi;

1.5. Izpētīt un publiskot novada kultūrvēsturisko mantojumu.

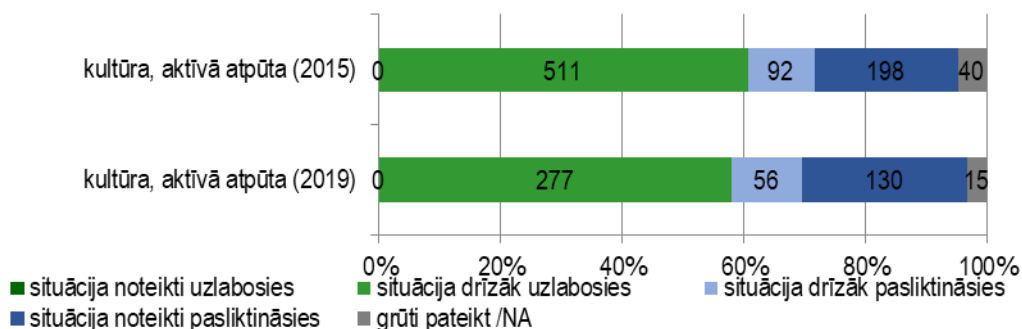
Kultūras jomas attīstībai pašvaldība 2108.gadā veica kultūras pieminekļu izpēti, tradicionāli katru gadu tiek rīkoti Gaujas svētki, kas pulcē vairākus tūkstošus vietējo iedzīvotāju un viesu. Tomēr kopumā iedzīvotāju viedoklis 2019.gadā par kultūras un izklaides pakalpojumu kvalitāti novadā, salīdzinot ar situāciju pirms 3 gadiem, nav būtiski mainījies.

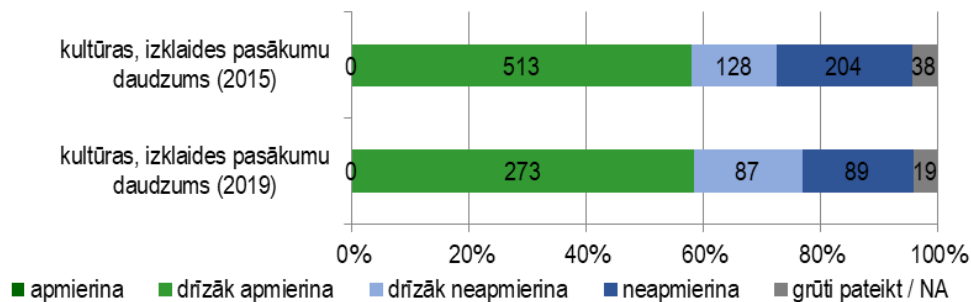
Attēls 31 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

Attēls 32 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2016.-2018.) laikā!”

Attēls 33 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, kādas, Jūsaprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2019.-2021.) laikā!”

Attēls 34 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Tabula 11 Vidējā termiņa prioritātes “VTP11 Attīstīta kultūra” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Kultūras pasākumi (skaits)	250	250	312	332	palielinās

1.3.4 Vidējā termiņa prioritāte “VTP12 Attīstīta zinātniskā un pētnieciskā darbība”

VTP virzīta, lai veicinātu aktivitātes zinātniskās un pētnieciskās darbības attīstībai.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV12.1: Veicināt aktivitātes zinātniskās un pētnieciskās darbības attīstībai”:
  - 1.1. Atbalstīt pētniecību un inovācijas Ādažu novadā;
  - 1.2. Atbalstīt jauniešu izglītības pulciņu veidošanu;
  - 1.3. Atbalstīt tehnisko jaunradi.

Ādažu novadā katru gadu palielinās tehniskās jaunrades pulciņu skaits iedzīvotājiem (bērniem).

Tabula 12 Vidējā termiņa prioritātes “VTP12 Attīstīta zinātniskā un pētnieciskā darbība” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Tehniskās jaunrades pulciņu ietvaros apmācītie cilvēki (skaits)	30	68	104 (ieskaitot ĀBVS)	164, t.sk.60 bērni maksas pulciņos un 40 no ĀBVS	palielinās

1.4 Ilgtermiņa prioritāte "IP4: Cilvēkus iesaistoša pārvaldība"

1.4.1 Vidējā termiņa prioritāte "VTP13 Sekmīga pašvaldības, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde"

VTP būtība ir nodrošināt efektīvu un kvalitatīvu pašvaldības, tās iestāžu un uzņēmumu darbību, pilnveidot pašvaldības finanšu plānošanu un sniegtos pakalpojumus.

Uzdevumi:

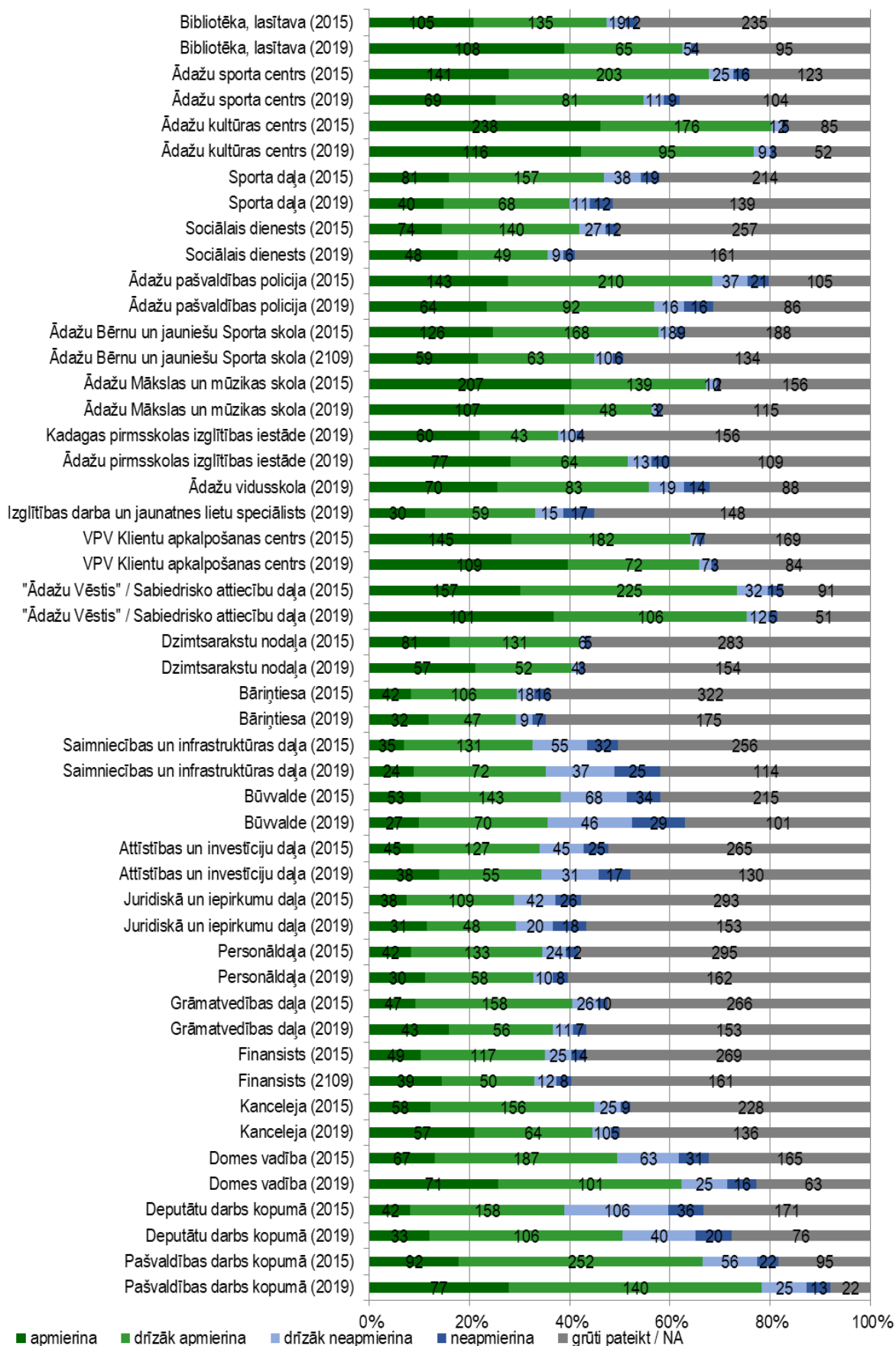
1. Rīcības virzienam "RV13.1: Pašvaldības darbības uzlabošana":
  - 1.1. Uzlabot pašvaldības struktūrvienību un iestāžu darbu;
  - 1.2. Uzlabot pašvaldības pakalpojumu kvalitāti;
  - 1.3. Pilnveidot pašvaldības finanšu plānošanu;
  - 1.4. Attīstīt pašvaldības sniegtos pakalpojumus;
  - 1.5. Veikt funkcionālo auditu pašvaldībā;
  - 1.6. Energoefektivitātes pārvaldības sistēmas modeļa izstrāde;
  - 1.7. Veikt aktivitātes darba spējas vecuma iedzīvotāju deklarēšanās skaita pieauguma veicināšanai.

No 2017. līdz 2018.gadam Ādažu novadā ieviesta Ādažu novada administratīvajā teritorijā deklarēto iedzīvotāju lojalitātes programma (portālā www.epakalpojumi.lv). Palielinās to iedzīvotāju skaits, kas izmanto šo iespēju.

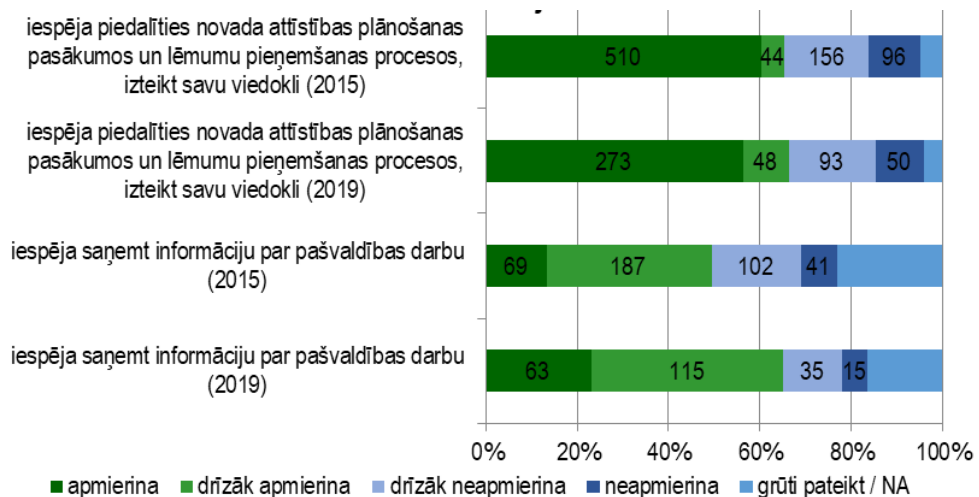
Kopumā iedzīvotāji pašvaldības darbu novērtē augstāk nekāpirms 3 gadiem. Vislabāk tiek vērtēts Ādažu kultūras centrs, informatīvais izdevums "Ādažu Vēstis" / Sabiedriskās attiecības, pašvaldības darbs kopumā, VPV klientu apkalpošanas centrs, Bibliotēka, lasītava, kā arī domes vadība, bet visvairāk neapmierina Būvvalde, deputātu darbs kopumā, Saimniecības un infrastruktūras daļa un Attīstības un investīciju daļa.

Iespēja saņemt informāciju par pašvaldības darbu 2019.gadā tiek novērtēta augstāk nekā 2015.gadā, savukārt iespēja piedalīties novada attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli, pēdējo gadu laikā nav mainījies.

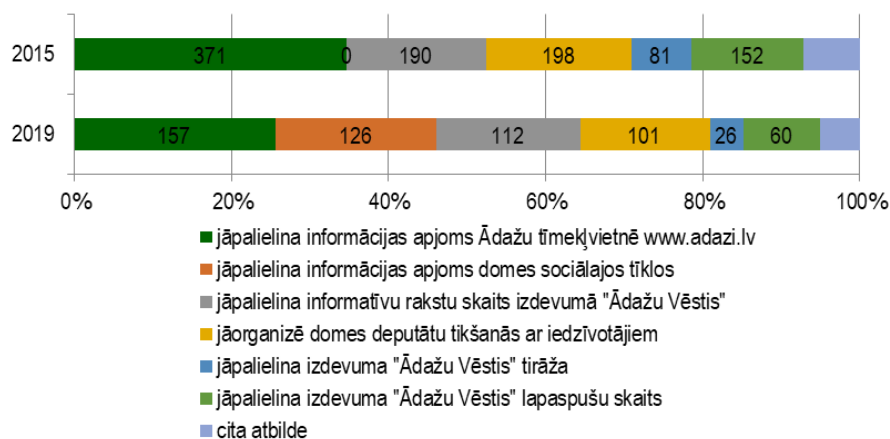
Kā liecina iedzīvotāju aptaujas rezultāti, lai veicinātu iedzīvotāju informētību par notiekošo Ādažu novadā, pašvaldībai būtu jāpalielina informācijas apjoms www.adazi.lv, aktīvāk jādarbojas sociālajos tīklos, jāpalielina informatīvo rakstu skaits izdevumā "Ādažu Vēstis" n jāorganizē tikšanās ar iedzīvotājiem.

Attēls 35 Atbildes uz jautājumu “Kā Jūs vērtējat Ādažu novada pašvaldības, tās struktūrvienību un iestāžu darbu?”

Attēls 36 Atbildes uz jautājumu “Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Attēls 37 Atbildes uz jautājumu “Kas, Jūsaprāt, būtu jādara, lai veicinātu iedzīvotāju informētību par notiekošo Ādažu novadā?”

Tabula 13 Vidējā termiņa prioritātes “VTP13 Sekmīga pašvaldības, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Iedzīvotāji, kas pieteikušies lojalitātes programmai (skaits)	0	1348	1780	1850	palielinās
Pašvaldībā un tās iestādēs ar ES līdzfinansējumu realizētie projekti (skaits)	6	6	7 (LEADER projekts)	7	palielinās

1.4.2 Vidējā termiņa prioritāte “VTP14 Ilgtspējīgas attīstības plānošana”

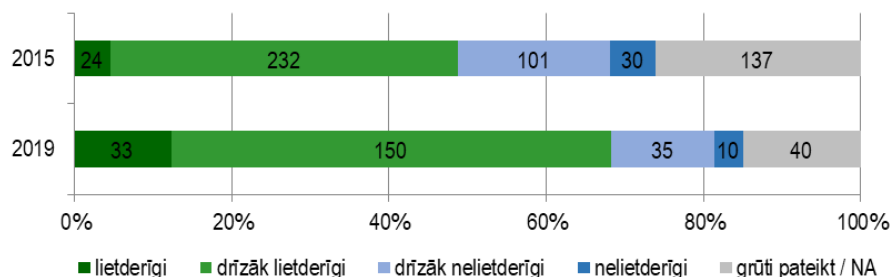
VTP paredz izstrādāt Ādažu novada teritorijas plānojumu, lokālplānojumu, tematiskou plānojumu un detālplānojumus.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV14.1: Teritorijas plānojuma, lokālplānojumu, tematisko plānojumu un detālplānojumu izstrāde”:
  - 1.1. Izstrādāt Ādažu novada teritorijas plānojumu, ietverot Smilgu ielu, Upmalu ielu, Baltezera ielu, Ādažu centra ielu un Garkalnes ciema ielu sarkanās līnijas;
  - 1.2. Izstrādāt nekustamā īpašuma Attekas ielā 16 detālplānojuma grozījumus;
  - 1.3. Veikt novada attīstības plānošanas dokumentu aktualizēšanu;
  - 1.4. Veikt novada attīstības plānošanas dokumentu monitoringu.

Ādažu novadā katru gadu tiek veikts attīstības programmas monitorings un aktualizēšana. Palielinās pašvaldības veikto padziļināto iedzīvotāju aptauju skaits.

Kopumā iedzīvotāji uzskata, ka pašvaldības budžets tiek tērēts lietderīgi.

Attēls 38 Atbildes uz jautājumu “Kā, Jūsaprāt, tiek izmantots pašvaldības budžets?”

Tabula 14 Vidējā termiņa prioritātes “VTP14 Ilgtspējīgas attīstības plānošana” sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Padziļinātas iedzīvotāju viedokļa aptaujas laikā aptaujātie respondenti (skaits)	0	4	5	7	Palielinās

1.4.3 Vidējā termiņa prioritāte “VTP15 Attīstīta sadarbība ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām”

VTP virzīta pašvaldības sadarbības sekmēšanai ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām, lai veicinātu sekmīgu un ātrāku novada izaugsmi.

Uzdevumi:

1. Rīcības virzienam “RV15.1: Sadarbības veicināšana ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām”:

- 1.1. Sekmēt sadarbību ar citām pašvaldībām, pašvaldību un valsts iestādēm ceļu infrastruktūras attīstībā;
- 1.2. Sekmēt sadarbību starp pašvaldību un sabiedriskām organizācijām;
- 1.3. Īstenot kopīgus projektus sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem;
- 1.4. Atbalstīt sadarbību ar uzņēmumiem;
- 1.5. Sekmēt sadarbību ar citām pašvaldībām dažādās jomās.

Kopš 2017.gada Ādažu novada dome īsteno projektu "Accelerate Sunshine". Projekta vadošais partneris ir Rīgas tehniskā universitāte, projektā kā partneri ir iesaistītas 4 Latvijas pašvaldības, 1 starptautiskais partneris "F3", bet projektam nav klasiskā starptautiskās sadarbības rakstura.

2017.gadā tika uzsākts arī POLARIS līgums ar LIAA.

2017.gadā parakstīta vienošanās ar Aizsardzības ministriju par projektu "Ādažu NAI jaudas palielināšana" - par sadarbību notekūdeņu attīrīšanas iekārtu trešā aerotanka bloka izbūvē.

Tabula 15 Vidējā termiņa prioritātes "VTP15 Attīstīta sadarbība ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām" sasniegšanas novērtējumā izmantotie indikatori un to rādītāji

Indikators	Rādītāji uz gada beigām				Tendence
	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	
Sadarbības projekti ar citām pašvaldībām (skaits)	1	1	2	2	palielinās
Sadarbības projekti ar valsts institūcijām (skaits)	1	1	2 (POLARIS līgums ar LIAA)	2 (POLARIS līgums ar LIAA)	palielinās
Sadarbības projekti ar sabiedriskajām organizācijām (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Sadarbības projekti, līgumi ar uzņēmumiem (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām
Sadarbības projekti ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (skaits)	0	0	1	1	palielinās
Starptautiskās sadarbības projekti (skaits)	0	0	0	0	bez izmaiņām

2 Attīstības programmas Vides pārskata uzraudzības ziņojums

2.1 Prioritāte "Uzlabot gaisa kvalitāti"

Mērķis: stacionāro un mobilo piesārņojuma objektu radītās ietekmes uz atmosfēras gaisa kvalitāti samazināšana.

Uzdevumi:

1. samazināt katlu māju, ražošanas uzņēmumu un autotransporta radīto ietekmi uz vidi;
2. minimizēt autotransporta radītā gaisa piesārņojuma ietekmi, padarīt efektīvāku sabiedrisko transportu;
3. minimizēt trokšņu un smaku ietekmi;
4. apkarot emisiju tās izcelsmē – samazinot transporta plūsmu un pielietojot videi draudzīgu kurināmo, ražošanas tehnoloģijas, degvielu.

Indikatori

Limitētās un faktiskās emisijas no katlu mājām, rūpniecības uzņēmumiem u. c. emisiju avotiem

Attīstības programma īstenošanas gaitā Ādažu novadā nav veikta gaisa kvalitātes kontrole, līdz ar to tiešu datu par gaisa kvalitātes izmaiņām novada teritorijā nav. Bet par gaisa kvalitāti netieši var spriest pēc datiem, ko sniedz organizācijas, kuras veic piesārņojošas darbības un atskaitās par vidē novadītajiem izmešiem.

Kopējo izmešu daudzums no organizācijām, kuras atskaitās par vidē novadītajiem izmešiem pēdējos gados samazinājās. 2017.gadā izmešu daudzums salīdzinot ar 2015.gadu samazinājies vairāk nekā uz pusi, samazinājies arī iekārtu skaits, no kurām novadīti izmeši vidē (16.tab.). Lielāko apjomu no piesārņojošajām vielām veido smakas, tās 2017.gadā sastādīja gandrīz 99,9%. 2018.gadā pieaugot iekārtu skaitam, pieauga arī izmešu daudzums. Smakas veidojas uzņēmuma SIA "KH SELECT" zivju kūpināšanas iekārtu darbības rezultātā. Bez smakām dominējošās piesārņojošās vielas ir oglekļa dioksīds, oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, slāpekļa oksīdi (NO_x) un gaistošie organiskie savienojumi (GOS).

Tabula 16 Izmešu daudzums (tonnas/gadā) no organizācijām Ādažu novadā, kuras atskaitās ar pārskatu "2-Gaiss"¹

	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Iekārtu skaits	163	177	135	219
Kopā (t/g)	88500006951.01	37129437338.75	29727814014.64	34896010921.60
Smakas	88500000000	37129428000	29727810000	34895999880
Oglekļa dioksīds	6921.47	9307.37	4004.28	11010.42
Oglekļa oksīds	13.55	14.38	2.89	11.19
Slāpekļa dioksīds	9.82	10.51	0.43	11.56
Slāpekļa oksīdi (NO_x)	2.48	2.73	2.96	1.11
Gaistošie organiskie savienojumi (GOS)	1.07	2.02	2.90	4.66
PM10[i]	0.92	0.38	0.14	0.56

¹LVĢMC dati no pārskata "2-Gaiss".

	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
PM2, 5^[ii]	0.65	0.31	0.12	0.49
Cietās izkļiedētās daļiņas	0.43	0.18	0.17	0.20
Etanols (etilspirts)	0.19	0.19	0.19	0.77
Petroleja	0.19	0.25	0.26	0.18
Benzīns	0.17	0.26	0.07	0.15
Propāns		0.06	0.06	0.02
Toluols	0.01	0.04	0.05	0.07
m-Ksilols (meta-ksilols, 1, 3-dimetilbenzols)	0.02	0.03	0.03	0.10
Trimetilbenzoli	0.02	0.02	0.02	0.07
Etiķskābe	0.01	0.01	0.01	0.01
Benzols	0.0021	0.0024	0.01	0.01
Butāns	-	-	0.03	0.02

Lielākoties faktiskās emisijas vidē no organizāciju iekārtām, kas tiek noteiktas, ir zemākas, nekā noteiktie emisiju limiti un vidē tiek novadīts mazāks piesārņojošo vielu apjoms. Emisiju limiti ir pārsniegti tikai atsevišķos gadījumos, galvenokārt tie ir izmeši no katlu māju dūmeņiem.

Pēc Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes datiem, reģistrētajām sūdzībām žurnālos 2015. un 2016.gadā nav saņemtas sūdzības no iedzīvotājiem par gaisa piesārņojumu, smakām un troksni Ādažu novadā. Piecas sūdzības saņemtas 2017.gadā par smakām saistībā ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu izvešanu un kanalizācijas sūkņu staciju Dzirnnavu un Podnieku ielas stūrī. Viena sūdzība par smakām saņemta saistībā ar SIA "ORKLA CONFECTIONERY & SNAKS LATVIJA" darbību. 2018.gadā saņemta atkārtota sūdzība par kanalizācijas sūkņu staciju Dzirnnavu un Podnieku ielas stūrī. Divas sūdzības saņemtas no pašvaldības policijas par kanalizācijas smaku Jaunkūlas un Plostnieku ielas krustojumā un Rīgas gatves un Jaunkūlas ielas krustojumā (kā piesārņotājs norādīta viesnīca "Port Hotel", informācija pārbaudes laikā neapstiprinājās). Viena sūdzība saņemta par smaku Alderos, Pavasara ielā, avotu nebija iespējams noskaidrot. Par gaisa piesārņojumu un troksni Ādažu novadā sūdzības nav saņemtas.²

Ādažu novada pašvaldībā 2017.gadā tika saņemtas sešas sūdzības par troksni no NBS generatoriem. Par smakām iedzīvotāji sūdzējušies 2017. (6 iesniegumi) un 2018.gadā (10 iesniegumi), kas nāk no centra attīrīšanas iekārtām.

Videi draudzīgo uzņēmumu skaits

Valsts vides dienests no 2015.gada ieviesis apbalvojumu "Zaļās izcilības balva" uzņēmumiem, kuri visaugstākajā līmenī ievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, kā arī pēc savas iniciatīvas veic pasākumu kopumu ietekmes uz vidi samazināšanai. Laika posmā no 2015.gada līdz 2018.gadam no Ādažu novada nav nominēts neviens uzņēmums.³

Pašvaldībai ir informācija par diviem videi draudzīgiem uzņēmumiem novadā. Viesu mājai "Gungas" ir piešķirts un pagarināts Zaļais sertifikāts kā lauku tūrisma saimniecībai, kurā ievēro "zaļās" saimniekošanas principus, vienlaicīgi saimnieko videi draudzīgi un rada ērtu un patīkamu atpūtu tūristam. Novadā atrodas uzņēmums SIA "Lat Eko Food", kas ražo kvalitatīvu, ekoloģiski tīru, pilnvērtīgu bērnu bioloģisko pārtiku ar augstu uzturvērtību un bez mākslīgām piedevām. Uzņēmumam piešķirti vairāki sertifikāti un apbalvojumi.

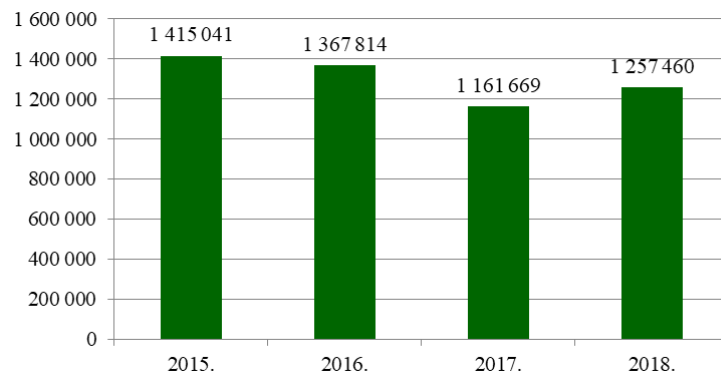
²Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes dati, 10.04.2019.

³Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes dati, 10.04.2019.

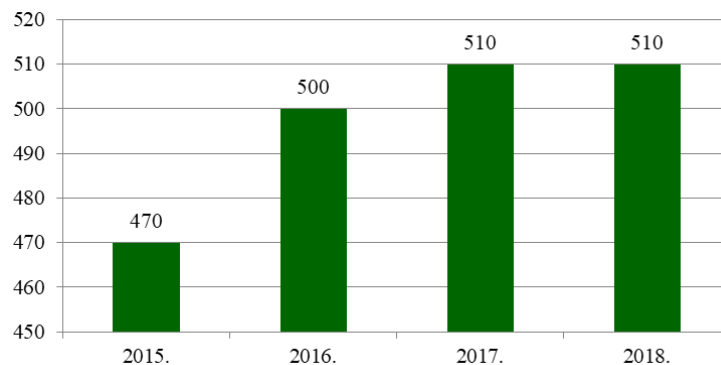
Pārvadāto pasažieru skaita pieaugums un pārvadājumu pakalpojumu efektivitāte sabiedriskajā transportā

Sabiedriskā transporta pakalpojumus Ādažu novadā pēdējos četros gados sniedz SIA “Ekspress – Ādaži”. Pārvadāto pasažieru skaits kopš 2015.gada līdz 2017.gadam samazinājās, bet 2018.gadā vērojams pasažieru skaita pieaugums (39.att.) 2015.gadā tika pārvadāti 1 415 041 pasažieri, bet 2018. gadā – 1 257 460 pasažieri.

Attēls 39 Pārvadāto pasažieru skaits Ādažu novadā

Pārvadāto skolēnu skaits, kas tiek pārvadāti līdz skolai un no skolas ar sabiedriskā maršruta autobusu kopš 2015.gada pieaudzis, bet 2017. un 2018.gadā palicis nemainīgs – 510 skolēni (40.att.).

Attēls 40 Skolēni, kas tiek pārvadāti līdz skolai un no skolas ar sabiedriskā maršruta autobusu

Sabiedriskā transporta maršrutos veiktas izmaiņas 2017. un 2018.gadā, kad tika izveidots katru gadu jauns maršruts, līdz ar to iespējams 2018.gadā tika novērots pasažieru skaita pieaugums. SIA “Ekspress – Ādaži” nodrošina pasažieru pārvadājumus deviņos maršrutos.

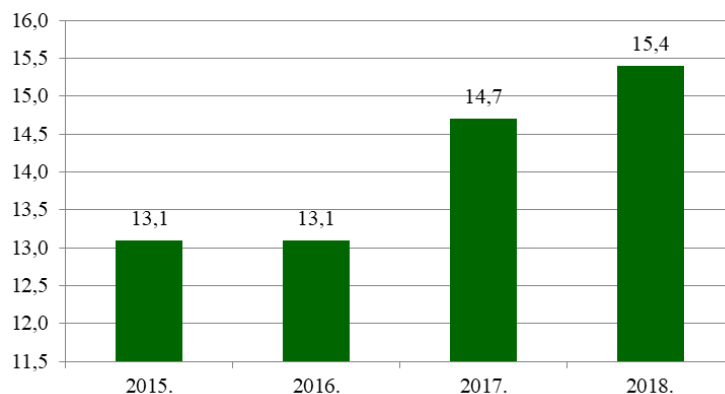
Lai uzlabotu pasažieru pārvadājumus, iegādāti jauni, mūsdienīgām prasībām atbilstoši sabiedriskā transporta līdzekļi. 2017.gadā uzņēmums iegādājās vienu Mercedes Benz Sprinter mikroautobusu un deviņus VW Crafter mikroautobusus, bet 2018.gadā piecus lielos Mercedes Benz INTOURO autobusus.

Sabiedriskā transporta pieturvietās pieejami sabiedriskā transporta kustības saraksti. No 2017.gada sabiedriskā transporta saraksti iedzīvotājiem ir pieejami pdf formātā internetā, bet 2018.gadā pieejama arī mobilā telefona aplikācija un informācija datoros un planšetēs ar kustības sarakstiem un maršrutu shēmām. Sabiedriskajos transportlīdzekļos pieejami vizuāli informatīvie paziņojumi par sabiedriskā transporta pieturvietām maršrutā.

Izveidoto veloceļu garums

Veloceliņu garums Ādažu novadā kopš 2015.gada ir pieaudzis no 13,1 km līdz 15,4 km (41.att.). Veicot Muižas ielas rekonstrukciju (1,0 km) izbūvēts gājēju un velo celiņš, kā arī izbūvēts gājēju un velosipēdistu celiņš ap Vējupi.

Attēls 41 Veloceliņu garums (km) Ādažu novadā

Ik gadu novadā tiek izveidoti jauni velomaršruti, kopumā šobrīd novadā ir septiņi velomaršruti.

Velomaršruti:

- vietējas nozīmes velomaršruts Nr.136 Ādaži – Dūņezers;
- vietējas nozīmes velomaršruts Nr.138 Mazais Baltezera loks;
- velomaršruts Nr.117 Kempinga “Leiputrija”;
- vietējas nozīmes velomaršruts Nr.137 Ādaži – Āņi;
- reģionālas nozīmes maršruta posms Nr.10 Ādaži – Iļķene;
- Ādaži – Atari;
- Lielais Baltezera loks.

Izveidoti trīs veloinformācijas stendi un trīs veloapkopes stendi – velopumpis, remontstends.

Veloinfrastruktūras attīstības aktivitātes:

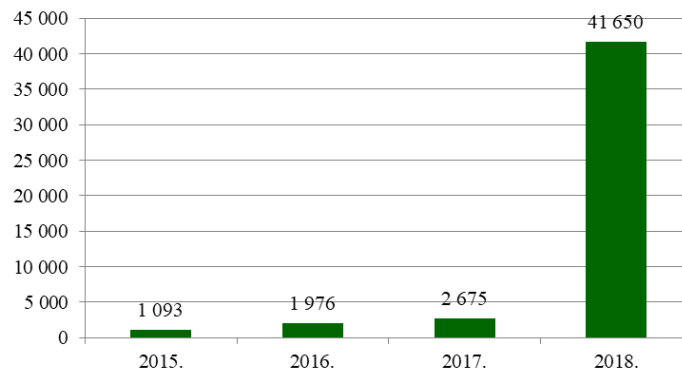
- 2016.gadā īstenots neregistrētas iedzīvotāju grupas “Uģa Joksta velo draugu kopa projekts” “Velonovietnes Ādažu vidusskolā” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts);
- 2017.gadā īstenots “Veloinfrastruktūras uzlabošana Ādažu novadā” LEADER projekts;
- 2018.gadā tika veikta Ādažu vidusskolas lietojumā esošās teritorijas labiekārtošana, t. sk. velosipēdu statīvu izvietošana drošās vietās pie skolas.

Novadā tiek organizētas veloaktivitātes, kas veicina iedzīvotājiem būt aktīviem. Ik gadu aprīlī norisinās Ādažu novada MTB velomaratons. Maija mēnesī ik gadu biedrība “Ādaži velo” rīko velo pasākumu “Uz zvaigznēm Ādažos” un septembrī novadā norisinās veloorientēšanās sacensības. Kopš 2016.gada, septembra mēnesī, Ādažu novada pašvaldībā tiek atzīmētas Mobilitātes nedēļas aktivitātes, kas ietver dienu bez auto, aicinot iedzīvotājus pārvietoties kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu.

Zaļo zonu, apstādījumu, aizsargstādījumu daudzums

Zaļo zonu, apstādījumu un aizsargstādījumu platības Ādažu novadā ik gadu pieaug. Būtiskākais pieaugums pēdējos gados ir bijis 2018.gadā (42.att.).

Attēls 42 Zaļo zonu, apstādījumu, aizsargstādījumu platības m²

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Attīstības programmas ietvaros, monitoringa pārskata periodā, prioritātes “Uzlabot gaisa kvalitāti” mērķis ir sasniegts daļēji.

Limitētās un faktiskās emisijas no katlu mājām, rūpniecības uzņēmumiem u. c. emisiju avotiem, kuri atskaitās par piesārņojošo darbību, izmešu daudzums novadā no 2015. līdz 2017.gadam samazinājies, bet 2018.gadā pieaudzis. Pēdējos gados limitētās emisijas pārsniegtas tikai atsevišķos gadījumos, lielākoties organizācijas nesasniedz noteiktos emisiju limitus.

Ādažu novadā nav nominēts neviens uzņēmums “Zaļās izcilības balvai”, kuru saņem uzņēmumi, kas visaugstākajā līmenī ievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, kā arī pēc savas iniciatīvas veic pasākumu kopumu ietekmes uz vidi samazināšanai.

Mērķi sasniegt kavē transportlīdzekļu skaita palielināšanās novadā, kopš 2015.gada transportlīdzekļu skaits novadā pieaudzis par 823 vienībām. Sabiedriskā transporta pārvadāto pasažieru skaits Ādažu novadā kopš 2015.gada līdz 2017.gadam samazinājās par 253 372 pasažieriem, bet 2018.gadā pasažieru skaits pieauga par 95 791 pasažieru. Sabiedriskais transports tiek padarīts efektīvāks iegādājoties jaunus transportlīdzekļus un ieviešot jaunus maršrutus. 2018.gadā izstrādāta mobilā telefona aplikācija un informācija pieejama datoros un planšetēs ar kustības sarakstiem un maršrutu shēmām.

Pēc Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes un Ādažu novada pašvaldības datiem ir saņemtas iedzīvotāju sūdzības 2017. un 2018.gadā par smakām saistībā ar notekūdeņu attīrīšanu un troksni no NBS ģeneratoriem.

Viens no veidiem kā samazināt emisiju apjomu no transportlīdzekļiem ir novadā attīstīt infrastruktūru, kas veicinātu videi draudzīgāku pārvietošanos – kājām, velosipēdiem, elektromobiļiem u. c. Monitoringa pārskata periodā īstenoti vairāki projekti, kuru ietvaros izbūvēti gājēju ceļi, palielināts veloceliņu garums (2015.g. – 13,1 km, 2018.g. – 15,4 km). Sabiedriskā transporta pārvadājumiem novadā būtu jāveicina videi draudzīgu transportlīdzekļu ieviešanu.

Apstādījumi un dabas teritoriju veidošana ir viens no veidiem, kā uzlabot vides stāvokli un samazinātu emisiju ietekmi. Zaļo zonu, apstādījumu un aizsargstādījumu platības Ādažu novadā ik gadu pieaug, nozīmīgākais pieaugums pēdējos gados bija 2018.gadā.

2.2 Prioritāte "Saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību"

Mērķis: veselīgas un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana visiem novada iedzīvotājiem.

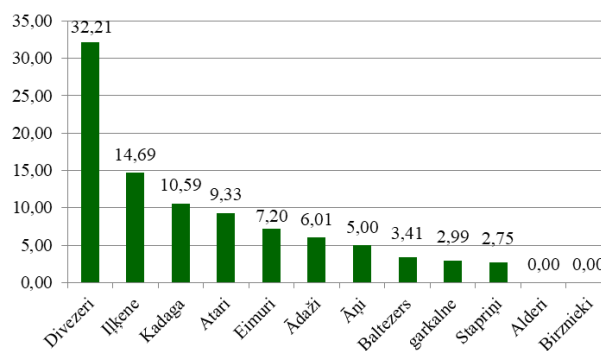
Uzdevumi:

1. saglabāt mežus rekreācijai;
2. aizsargāt upes un ezerus no pieaugošās slodzes, attīrot un labiekārtojot pludmales, izveidojot to apkalpes infrastruktūru;
3. Aizsargāt pārmitrās teritorijas ekoloģiskā līdzsvara saglabāšanai, pēc iespējas atvīzot apbūvi no plūdu riskam pakļautām dabas teritorijām.

Indikatori.

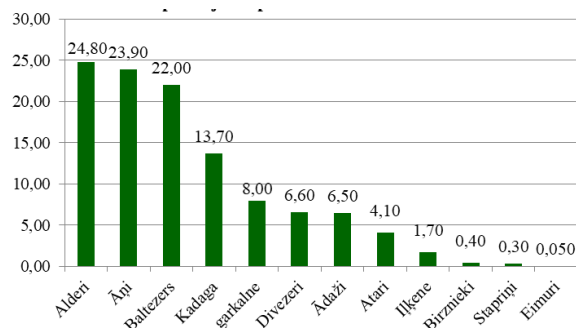
Mežu platības ciemos (%)

Ādažu novada ciemos izdalītās mežu platības ir atšķirīgas (43.att.). Salīdzinoši lielākās mežu teritorijas pēc teritoriju funkcionālās zonas – Mežu teritorijas, atrodas Divezeru ciemā, tās aizņem 32,21% no ciema teritorijas. Mazākās mežu teritorijas atrodas Baltezera, Garkalnes un Stapriņu ciemos, kuros meži aizņem mazāk par 5% no ciemu teritorijas. Alderos un Birznieku ciemos mežu teritorijas nav izdalītas.

Attēls 43 Mežu platības Ādažu novada ciemos %⁴

Ciemos bez mežu teritorijām ir izdalītas dabas un apstādījumu teritorijas, kuru galvenie izmantošanas veidi ir publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma) vai mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Ādažu ciemos plašākās dabas un apstādījumu teritorijas noteiktas Alderu ciemā – 24,8%, Āņos – 23,9% un Baltezerā – 22% no ciema teritorijas (44.att.).

Attēls 44 Dabas un apstādījumu platības Ādažu novada ciemos %

⁴Dati par mežu platībām ciemos no spēkā esošā Ādažu novada teritorijas plānojuma (2018.g.).

Labiekārtotu atpūtas vietu skaits

Veselīgas un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšanu visiem novada iedzīvotājiem veicina izveidotās labiekārtotās atpūtas vietas (17.tab.). Novadā pieaug rotaļu laukumu skaits un tiek atjaunoti esošie rotaļu laukumi, tiek labiekārtotas publiskās piekļūšanas vietas pie publiskajiem ūdeņiem. Pārskata periodā pieaudzis sporta laukumu skaits novadā, izveidots jauns pludmales volejbola laukums, futbola laukums un izvietoti āra trenāžieri.

Tabula 17 Labiekārtotu atpūtas vietu skaits Ādažu novadā

Rādītājs	2015.gads	2016.gads	2017.gads	2018.gads
Bērnu rotaļu laukumi:	16	18*	18	19
māju īpašumā	7	8*	8	8
pašvaldības īpašumā un apsaimniekošanā	9	10*	10	11
Pilnībā atjaunoti rotaļu laukumi	2	4*	4	4
Labiekārtotas publiskas piekļūšanas vietas pie publiskajiem ūdeņiem	2	2	3	1
Sporta laukumi:				
stadions ar 400 m asfaltbetona skrejceļiem	1	1	1	1
basketbola laukums ar sintētisko segumu	1	2	2	2
basketbola laukums ar asfaltbetona segumu	1	-	0	0
pludmales volejbola laukumi	5	6	7	7
futbola laukumi	3	2	3	3
hokeja laukums ar bortiem	1	1	1	1
klasiskā volejbola laukumi	1	1	1	1
skriešanas, slēpošanas trase	1	1	1	1
āra trenāžieri	2	2	3	3

Jaunizveidoto parku, skvēru apzaļumošanas projekti

No 2015.gada līdz 2017.gadam Ādažu novadā īstenoti pieci jaunizveidoto parku vai skvēru apzaļumošanas projekti:

- Mazo arhitektūras formu bērnu rotaļām uzstādīšana Ūdensrožu parkā (2015.g.);
- Neregistrētas iedzīvotāju grupas, Pirmā ielā 21, projekts “Ziemciešu doņu ierīkošana” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2016. g.);
- NIG “Ādažu Brīvās Valdorfa skolas 5.D klase” projekts “Dekoratīvie stādījumi Ādažu Brīvās Valdorfa skolas Gaujas ielas fasādes pusē” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2017.g.);
- NIG “Pirmā 29 aktīvisti” projekts “Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas teritorijas sakopšana un labiekārtošana” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2017.g.);
- Biedrības “Pasta iela 2, Ādaži” projekts “Ādažos, Pasta ielā 2 zaļo augi!” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2017.g.).

Realizētie dabas projekti pašvaldībā (labiekārtoto parku, skvēru, ūdens malu īpatsvars):

- Biedrības “Gaujas Partnerība” projekts “Atpūtas vietu ar fotorāmjiem izveide pie Baltezera kanāla un Gaujas tilta” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2016.g.);
- Biedrības “MK Ādaži” projekts “Kalmnieku peldvieta” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2016.g.);

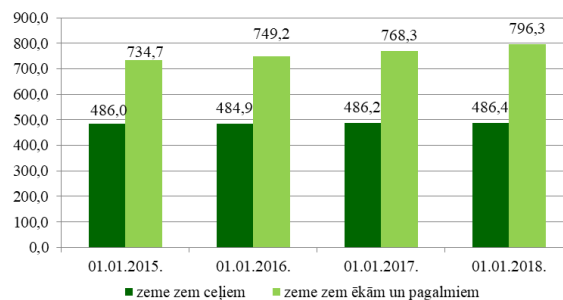

- “Koka labiekārtojuma elementu – piknika vietu - uzstādīšana Ūdensrožu parkā” (2017.g.);
- “Vides pieejamības paaugstināšana – laipa Vējupes peldvietā” (2017.g.);
- Projekts “Lilastes ezera un Dūņezera savienojuma tīrīšana” (2018.g.);
- Līgo laukuma labiekārtošana Ādažu centrā, 5.kārta (izbūvēta publiskā tualete) (2018.g.);
- Īpašnieku biedrība "VITAS" projekts “Gaujas iela 17 piemājas zemes dekoratīvā apzaļumošana” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2018.g.);
- Biedrības “Gaujas Partnerība” projekts “Atpūtas vietu izveide pie Gaujas - Ilķenē un Āņos” (“Sabiedrība ar dvēseli” projekts) (2018.g.).

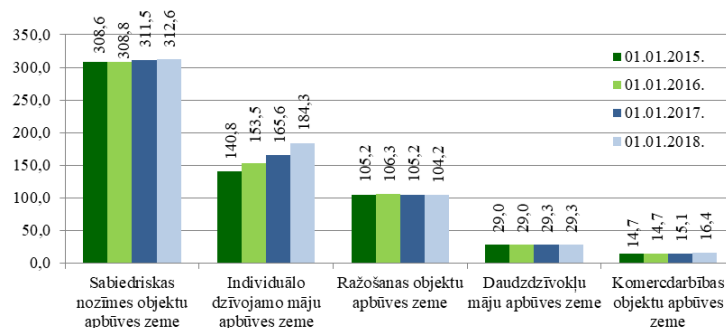
Apbūves platību dinamika

Nemot vērā Ādažu novada attīstību, t.sk. iedzīvotāju skaita pieaugumu un uzņēmējdarbības attīstību, apbūves platības novadā pieaug. Pēdējos gados palielinās gan zemes teritorijas, kuras atrodas zem ceļiem, gan zem ēkām un pagalmiem (45.att.).

Attēls 45 Apbūves platības zem ceļiem, ēkām un pagalmiem (ha) Ādažu novadā⁵

Lielākās apbūves teritorijas novadā aizņem sabiedriskās nozīmes objektu apbūves zemes, uz 2018.gada sākumu tās aizņēma 312,6 ha, to aizņemtās platības ik gadu nedaudz pieaug (46.att.). Stabila dinamika ar tendenci pieaugt ir arī individuālo dzīvojamo māju apbūves zemēm, 2018.gada sākumā tās veidoja 184,3 ha. Ražošanas objektu apbūves zemēm novadā ir tendence pēdējos gados nedaudz samazināties, 2018.gada sākumā tās aizņēma 104,2 ha. Novadā pēdējos gados salīdzinoši nemainīga ir daudzdzīvokļu māju apbūves teritoriju palielināšanās. Komercedarbības objektu apbūves zemes pēdējos gados sākušas palielināties, 2018.gada sākumā tās aizņēma 16,4 ha.

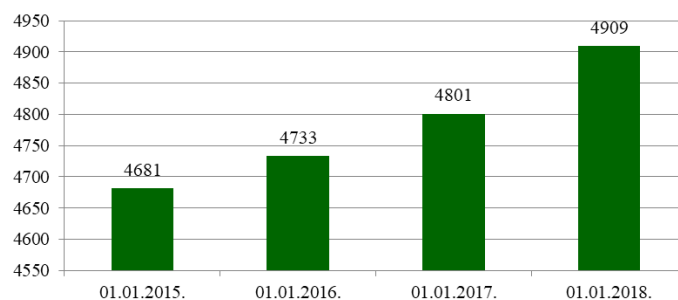
Attēls 46 Apbūves platības (ha) pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas⁶

⁵Valsts zemes dienests, Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz gada 1. janvāri, 05.06.2019.

Būvju skaits Ādažu novadā ik gadu pieaug, uz 2015.gada sākumu novadā atradās 4681 būve, bet uz 2018.gada sākumu 4909 būves (47.att.). 2015.gadā Ādažu novada pašvaldības Būvvalde izsniedza 107 būvatļaujas un ekspluatācijā pieņēma 74 ēkas, bet 2017.gadā tika izsniegtas 147 būvatļaujas un ekspluatācijā pieņēma 138 ēkas.

Attēls 47 Būvju skaits Ādažu novadā

ĪADT dabas aizsardzības plānu izstrāde, individuālo dabas aizsardzības noteikumu izstrāde un pieņemšana

Monitoringa pārskata periodā īpaši aizsargājamajām teritorijām individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns atjaunots tikai AAA “Ādaži” un izstrādāts laika posmam no 2015. līdz 2025.gadam.

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Ādažu novads pārskata periodā daļēji virzās uz prioritātes “Saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību” sasniegšanu. Īstenotas aktivitātes, kuru ietvaros tiek sekmēta veselīgas un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana visiem novada iedzīvotājiem.

Šo prioritāti novadam sasniegt varbūt komplicēti, jo pieaugot iedzīvotāju skaitam un uzņēmējdarbībai novadā, pieaug apbūves platības, kas samazina dabas teritorijas (pļavas, mežus u.c.) un pieaug antropogēnā slodze uz vidi. Antropogēno slodzi uz vidi samazina saglabātas mežu, dabas un apstādījumu teritorijas ciemos, kas veicina mikroklimata uzlabošanu. Tiek izveidotas labiekārtotas atpūtas vietas, apzaļumošanas projekti u. c. dabas projekti, kas samazina pieaugošā apmeklētāju skaita negatīvo ietekmi uz dabas objektiem. Būtiski novadā arī turpmāk ir uzturēt jau esošos un veidot jaunus labiekārtotās infrastruktūras objektus, īstenot apzaļumošanas projektus, lai novada vide pēc iespējas mazāk ciestu no pieaugošās antropogēnās slodzes.

2.3 Prioritāte “Samazināt atkritumu daudzumu”

Mērķis: efektīvas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide pašvaldībā un dalītas atkritumu savākšanas sistēmas pilnveidošana.

Uzdevumi:

1. nodrošināt atkritumu šķirošanu un dalītu savākšanu;
2. nodrošināt atkritumu otrreizēju izmantošanu;

⁶Valsts zemes dienests, Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz gada 1. janvāri, 05.06.2019.

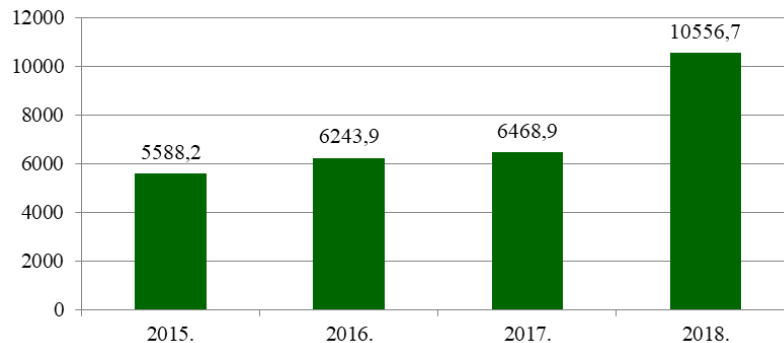

3. atbalstīt veģetācijas atkritumu pārstrādi kompostā.

Indikatori.

Dalīts savākto atkritumu daudzums (% pret esošo)

Kopējais savāktais cieta sadzīves atkritumu daudzums Ādažu novada pašvaldībā ik gadu pieaug, kas saistīts ar to, ka novadā iedzīvotāju skaits palielinās, līdz ar to palielinās saražoto atkritumu apjoms, kā arī iedzīvotāji slēdz atkritumu apsaimniekošanas līgumus un nodod apzinīgāk radušos sadzīves atkritumu atkritumu apsaimniekotājam, nevis ar tiem piesārņo vidi. 2015.gadā tika savāktas 27065 m³ cieta sadzīves atkritumu, bet 2018.gadā jau 46755 m³ (48.att.).

Attēls 48 Kopējais savāktais cieta atkritumu daudzums Ādažu novadā (m³)

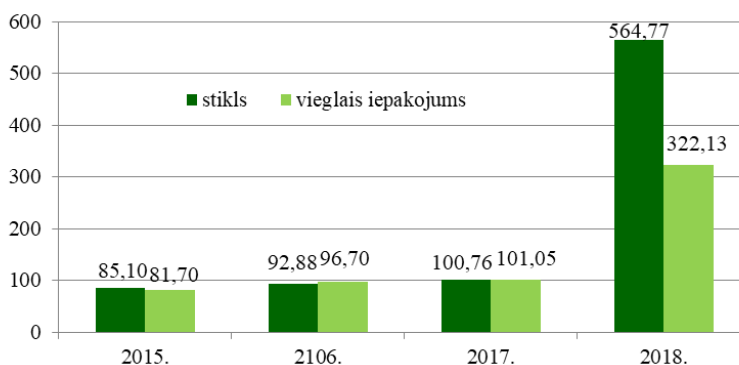
Lielgabarīta savākto atkritumu apjoms pēdējos gados novadā ir bijis svārstīgs, 2015.gadā tika savāktas 84 t, bet 2016.gadā – 6,3 t, 2017. gadā – 7,1 t. 2018.gadā lielgabarīta savākto sadzīves atkritumu apjoms būtiski pieaudzis, tika savāktas 49,52 t (18.tab.). Lielgabarīta atkritumi sastāda salīdzinoši mazu daļu no kopējā cieta atkritumu daudzuma, 2015.gadā tikai savākti 1,5%, bet 2018.gadā – 0,5%. Nodotais stikla apjoms novadā ik gadu pieaug, 2015.gadā tika savāktas 85 t (1,5% pret kopējo cieta atkritumu apjomu), bet 2018.gadā 564,8 t (5,3% pret kopējo cieta atkritumu apjomu). Plastmasas/vieglais iepakojums tika savākts 2015.gadā 52,5 t (0,9% pret kopējo cieta atkritumu apjomu), bet 2018.gadā 322,1 t (3,1% pret kopējo cieta atkritumu apjomu).

Tabula 18 Dalītie savāktie sadzīves atkritumi (t un % pret kopējo cieta atkritumu apjomu) Ādažu novadā

Atkritumu veids	2015.g.		2016.g.		2017.g.		2018.g.	
	t	% pret kopējo	t	% pret kopējo	t	% pret kopējo	t	% pret kopējo
Lielgabarīta sadzīves atkritumi	84	1.5	6.3	0.1	7.1	0.1	49.52	0.5
Stikls	85	1.5	92.9	1.5	100.8	1.6	564.8	5.3
Plastmasa / vieglais iepakojums	52.5	0.9	96.7	1.5	101.1	1.6	322.1	3.1

Pārstrādei nodotais atkritumu daudzums pa atkritumu veidiem

Ik gadu pārstrādei nodotais atkritumu daudzums novadā pieaug, straujākais pieaugums vērojams 2018.gadā, kad tika nodotas 564,77 t stikla un 322,13 t vieglā iepakojuma (49.att.).

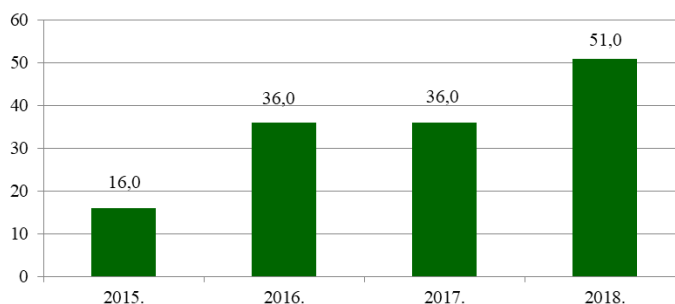
Attēls 49 Pārstrādei nodotais atkritumu daudzums (t) Ādažu novadā

Nodrošināta veģetācijas atkritumu pārstrāde kompostā

2018.gadā novadā tika paplašinātas iespējas atkritumu šķirošanā, tika uzstādīti publiski pieejami konteineri bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem 36 šķirošanas punktos. Pirmajā gadā tika savākti 897,6 m³ bioloģiski noārdāmie atkritumi.

Izveidoti dalītas atkritumu savākšanas laukumi / punkti

Pārstrādei nodoto atkritumu daudzuma pieaugumu veicinājis arī publiski pieejamo punktu ar konteineriem šķīrotajiem atkritumiem skaita palielināšanās novadā. 2015.gadā novadā bija tikai 16 šādi punkti, bet 2018.gadā 51 publiski pieejamais punkts (50.att.). 2017.gadā tika atklāts šķīroto atkritumu laukums Kadagā.

Attēls 50 Publiski pieejami punkti ar konteineriem šķīrotajiem atkritumiem Ādažu novadā

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Prioritātes “Samazināt atkritumu daudzumu” sasniegšana Ādažu novadā pārskata periodā pēc atkritumu apjomu datiem nav sasniegta, jo kopējais savāktais cieto sadzīves atkritumu daudzums Ādažu novada pašvaldībā ik gadu pieaug. Bet, lai gan prioritāte nav sasniegta, novads īstenojot darbības atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībai, īsteno tās izvirzīto mērķi – efektīvas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide pašvaldībā un dalītas atkritumu savākšanas sistēmas pilnveidošana.

Novadā tiek nodrošināta atkritumu šķirošana un dalīta savākšana. Novadā izveidots atkritumu savākšanas laukums un 51 publiski pieejamais punkts ar konteineriem šķīrotajiem atkritumiem, līdz ar to tiek nodrošināta atkritumu otrreizējā izmantošana. Pārstrādei nodotais atkritumu daudzums novadā pēdējos gados pieaug, būtiski pieaugot 2018.gadā, kad pārstrādei tika nodots ievērojams apjoms stikla un vieglā iepakojuma. Kopš 2018.gada novadā ir iespēja nodot bioloģiski noārdāmos atkritumus.

Novadā jāturpina attīstīt atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra atbilstoši iedzīvotāju skaita pieaugumam un pieprasījumam, kā arī jāturpina pilnveidot iedzīvotāju zināšanas par atkritumu šķirošanu un nodošanu pārstrādei, kā arī videi draudzīgāku materiālu izmantošanu ikdienā un iespējām radīto atkritumu samazināšanā, lai sasniegtu izvirzīto prioritāti.

2.4 Prioritāte "Saglabāt virszemes un pazemes ūdens kvalitāti"

Mērķi:

- atveseļot un saglabāt ūdenstilpes un ūdensteces;
- nodrošināt ūdensgūtņu aizsardzību.

Uzdevumi:

1. samazināt apdzīvoto vietu negatīvo ietekmi uz ūdensobjektu ekosistēmām;
2. nodrošināt labiekārtotas, publiski pieejamas ūdensmalas un peldvietas;
3. plānojumos ņemt vērā ūdensgūtņu aizsargjoslas.

Indikatori

Ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte

Kopā ņemtais ūdens daudzums no dabīgajiem ūdens avotiem no 2015.gada līdz 2018.gadam ir bijis mainīgs. Kā viens no iemesliem ir ūdens iegūšanas vietu skaits, kas arī ir bijis svārstīgs. 2015.gadā no 11 ūdens ieguves vietām kopā tika iegūti 375,56 tūkst. m³/gadā, bet 2016.gadā no 20 ūdens ieguves vietām tika iegūti 26125,58 tūkst. m³/gadā. 2017.gadā ūdens ieguves apjoms novadā samazinājās, samazinājās arī ūdens ieguves vietu skaits, bet 2018. gadā, lai gan ūdens ieguves vietu skaits nedaudz samazinājās, kopā iegūtais ūdens apjoms bija augstākais pēdējos gados – 30803,43 tūkst. m³/gadā. Krasās atšķirības starp 2017. un 2018.gadu var skaidrot ar klimatiskajiem apstākļiem, 2017.gada vasara bija nokrišņiem bagāta, bet 2018.gada vasara bija sausa (19.tab.).

Tabula 19 Ūdens ņemšana Ādažu novadā tūkst.m³/gadā⁷

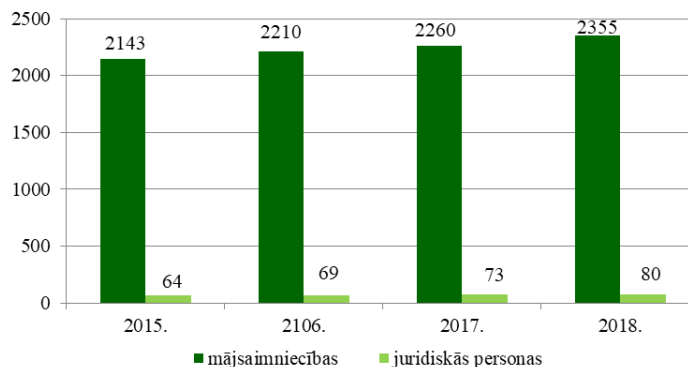
Gads	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	t.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
2015.	375.56	375.56	11.00	375.56	0	375.56	0
2016.	26141.34	26125.58	20.00	26125.58	5418.54	20707.05	15.76
2017.	23957.39	23941.63	15.00	23941.63	4238.11	19703.53	15.76
2018.	30803.43	30667.47	14.00	30667.47	6438.35	24229.12	135.96

Lielākais ūdens ieguvējs novadā ir SIA "Rīgas ūdens", no ūdensgūtnes "Baltezers" 2018.gadā uzņēmums ieguva 6438,35 tūkst. m³/gadā⁸.

Fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi pēdējos gados novadā pieaug, tas arī ir faktors, kas ietekmē pieejamo ūdens resursu izmantošanas intensitāti (51.att.).

⁷LVĢMGC, "2- Gaiss" publisko atskaišu kopsavilkums.

⁸LVĢMGC, "2- Gaiss" publiskās atskaites.

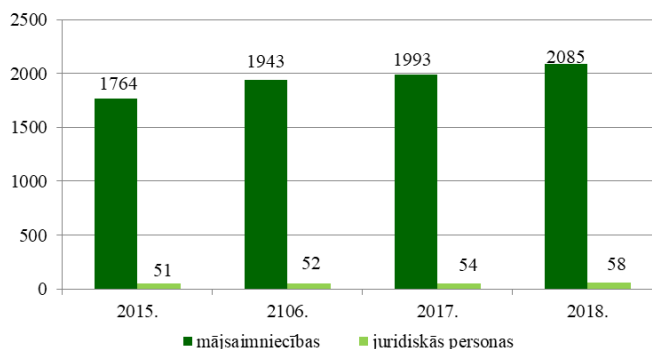
Attēls 51 Fizisko un juridisko personu skaits Ādažu novadā, kuriem tiek nodrošināti centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi

Dzeramā ūdens analīžu rezultāti

Veiktajās dzeramā ūdens paraugu ņemšanas vietās pārskata gadā Ādažu novadā 2016., 2017. un 2018.gadā netika konstatētas neatbilstības (Krustupes un Kadagas ūdensapgādes sistēmās). Neatbilstība noteiktajām normām tika konstatēta 2015.gadā Ādažu ciema pirmsskolas izglītības iestādes virtuves krānā (bija savairojušies enterokoki).⁹

Piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi

Mājsaimniecību skaits, kurām tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi, pēdējos gados pieaug, vidēji no 2015. līdz 2018.gadam šie pakalpojumi pieslēgti 107 mājsaimniecībām. Juridiskās personas pieslēdzas salīdzinoši mazāk, bet ar tendenci katru gadu šim skaitam pieaugt pieslēdzoties centralizētajai kanalizācijai (52.att.).

Attēls 52 Fizisko un juridisko personu skaits Ādažu novadā, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi

Normatīvi attīrīto notekūdeņu daudzums (% pret esošo)

Kopā novadīto notekūdeņu apjoms no 2015.gada līdz 2018.gadam novadā pieaug. Vidē galvenokārt tiek novadīti attīrīti normatīvi tīri notekūdeņi. Vidē neattīrīti tiek novadīti uzskaitītie lietūs ūdeņi, tie 2016. un 2017.gadā sastādīja 3% no kopā vidē novadītajiem notekūdeņiem. 2018.gadā vidē tika novadīti neattīrīti 17% no kopā vidē novadītajiem notekūdeņiem, jo novadīto lietūs ūdeņu apjoms bija krietni lielāks nekā iepriekšējos gados (20.tab.).

⁹Veselības inspekcija, pārskati par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību, 05.06.2019.

Tabula 20 Ūdens novadīšana vidē tūkst. m³¹⁰

Gads	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	t.sk ar att. norm. tīri	t.sk. ar att. norm. netīri	t.sk bez att. norm. tīri	t.sk. bez att.norm. netīri	t.sk. lietus
2015.	3	457,4	457,4	0	0	0	0
2016.	11	481,9	466,2	0	0	0	15,8
2017.	10	546,7	530,9	0	0	0	15,8
2018.	12	790,6	654,7	0	0	0	135,9

Peldvietu skaits, kurās tiek veikts ūdens kvalitātes monitorings

No 2015.gada līdz 2017.gadam ūdens kvalitātes monitorings tika veikts deviņās novada neoficiālajās peldvietās. 2018.gadā ūdens kvalitātes monitorings tika veikts astoņās novada neoficiālajās peldvietās, kvalitātes novērtēšana nenotika Mazā Baltezera Bajāru peldvietā.¹¹

Attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām

2015.gadā konstatēta SIA "AK TRANSGROUP" viesnīcas "Port Hotel" notekūdeņu attīrīšanas iekārtu neatbilstoša darbība. Uzņēmumam ir izsniegta B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja. Pēc iesniegtajiem notekūdeņu testēšanas rezultātiem 2017. un 2018.gadā atļaujā noteiktie limiti nav pārsniegti.¹²

Lielākais notekūdeņu novadītājs vidē novadā ir SIA "Ādažu ūdens", kas normatīvi tīrus notekūdeņus novada Gaujas upē, 2018.gadā tika novadīti 640,5 tūkst. m³.¹³ Attīrīto notekūdeņu kvalitāte atbilst normatīvo aktu prasībām.

Virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi

Normatīvi attīrītie notekūdeņi Ādažu novadā 2018.gadā tika novadīti vidē 12 izplūdes vietās, galvenokārt tie ir meliorācijas grāvji. SIA "Ādažu ūdens", kas ir lielākais normatīvi tīro notekūdeņu novadītājs vidē, no Ādažu centra NAI, novada notekūdeņus Gaujas upē.

Gaujas upes kvalitāte 2015. un 2017.gadā pēc bioloģiskajiem kvalitātes rādītājiem, hidromorfoloģiskās kvalitātes, kā arī kopvērtējuma (rādītāju grupām un stacijai kopumā dotajā gadā) tika novērtēta kā vidēja, bet 2016.gadā kā laba.¹⁴ Kā viens no ietekmes riskiem Gaujas upei ir neliela notekūdeņu ietekme no centralizētajām NAI, kā arī nepieslēgtajiem iedzīvotājiem un privātmāju rajoniem.

Ūdensgūtnu aizsardzība pret piesārņojumu

Kā viena no iespējamajām ietekmēm uz ūdensobjektiem novadā ir notekūdeņu ieplūšana tajos, gan no centralizētajām, gan decentralizētajām notekūdeņu sistēmām.

Lai samazinātu notekūdeņu ietekmi uz Gaujas upi, kā viens no pasākumiem Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2016. – 2021.gadam ir centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, t.sk. Ādažos.

2017.gadā tika veikta centralizētās notekūdeņu sistēmas NAI jaudas palielināšana par 750 m³/dnn. (nodrošināt ar notekūdeņu attīrīšanas pakalpojumu pieaugušo iedzīvotāju skaitu,

¹⁰LVĢMC, "2- Ūdens" publisko atskaišu kopsavilkums.

¹¹Veselības inspekcija, neoficiālo peldvietu ūdens kvalitāte, 05.06.2019.

¹²Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes dati, 10.04.2019.

¹³LVĢMC, "2-Ūdens" publiskās atskaites.

¹⁴LVĢMC dati. Stacija: Gauja, 2.0 km lejpus Carnikavas, grīva.

rūpniecības uzņēmumu attīstību un pieaugošo armijas poligona infrastruktūru) un ūdenssaimniecības tīklu paplašināšana 2,5 km garumā (Muižas ielas industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošanas ietvaros).

Latvijā vadošais šokolādes, konditorejas izstrādājumu un uzskatu ražošanas uzņēmums "Orkla Confectionery & Snacks Latvija" 2018.gadā investēja līdzekļus "Ādažu čipsu" ražotnes notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, tādējādi samazinot notekūdeņu piesārņojuma slodzi uz vidi un uzlabos notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti. Ar šīm ūdens attīrīšanas iekārtām tiks veikta ūdens priekšattīrīšana, pirms notekūdeņi tiks nodoti SIA "Ādažu ūdens". Līdz ar to tiks samazināta slodze uz centralizētās notekūdeņu sistēmas NAI un novadīto notekūdeņu plūsmas piesārņojošās vielas Gaujā.

2018.gada beigās Ādažu novada pašvaldībā tika apstiprināti jauni saistošie noteikumi "Decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas kārtība Ādažu novadā", kas paredz decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu un uzskaites kārtību. Jaunie noteikumi attiecas uz novada iedzīvotājiem, kuru īpašums nav pieslēgts centralizētai kanalizācijas sistēmai. Ādažu novada pašvaldības kapitālsabiedrība SIA "Ādažu ūdens" 2019.gada ietvaros apzinās visas novada māsaimniecības, uz kurām attieksies jaunā kārtība, lai iedzīvotāji varētu uzsākt nepieciešamo reģistrāciju. Iedzīvotājiem būs jāaizpilda anketa, kas obligāti būs jāiesniedz decentralizētās kanalizācijas sistēmas reģistra izveidei. Atkarībā no tā, kādas individuālās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas tiek izmantotas, tiks noteikts to izvešanas biežums. Iedzīvotājiem ir noteikts sekot savu iekārtu tehniskajam stāvoklim un veikt to atbilstošu uzturēšanu. Asenizācijas pakalpojuma sniedzējiem būs jāreģistrējas Ādažu novada pašvaldībā un jāatbilst noteiktām prasībām.

2017.gadā izstrādāta Ādažu novada virszemes ūdensobjektu apsaimniekošanas un izmantošanas koncepcija. Koncepcijas mērķi ir ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa uzlabošana līdz iespējami labam, vai esoša labā ekoloģiskā stāvokļa ilglaicīga saglabāšana. Publisko ūdeņu un tiem piegulošo teritoriju bioloģiskās daudzveidības, kultūrvēsturiskās un vides ainavas saglabāšana un uzlabošana. Ūdeņu un tiem piegulošo teritoriju izmantošanas aktīvai atpūtai (galvenokārt publiskas peldvietas) un ūdenssportam (airu laivas, vējdēļi, buru laivas, motorizēti ūdens transportlīdzekļi) nodrošināšana un veicināšana. Publisko ūdeņu resursu (floras, faunas u.c.) izmantošanas nodrošināšana, aizsardzība un uzlabošana.¹⁵

Potenciāli piesārņoto vietu skaits¹⁶

Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā Ādažu novadā uzskaitīti septiņi objekti. Ādažu ciema ziemeļu daļā koncentrējušies trīs objekti, bet pārējie atrodas novada teritorijā. Potenciālais piesārņojums veidojies atkritumu apsaimniekošanas, degvielas glabāšanas, mašīnu remonta u. c. procesos.

No tiem viens objekts uzrādīts, kā piesārņota vieta - Ādažu sadzīves atkritumu izgāztuve "Utupurvs", kura aktīvās darbības periods bija 25 gadi. No 2005. līdz 2007.gadam tika veikta 2,87 ha lielas teritorijas rekultivācija un izgāztuve slēgta. Uzkrātie atkritumi tika sablīvēti vienkopus, pārklāti ar māla kārtu un auglīgu augsnes slāni, izveidojot virszemes ūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmu. Teritorijā ierīkoti 3 ģeodēziskie kontrolurbumi pazemes ūdeņu paraugu ņemšanai.

Potenciāli piesārņotās vietas:

¹⁵ Ādažu novada virszemes ūdensobjektu apsaimniekošanas un izmantošanas koncepcija. Biedrība "Latvijas Ezeri", Latvijas Hidroekoloģijas institūts, 2017.g.

¹⁶LVĢMC "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs".

- Ādažu nacionālais mācību centrs, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts;
- SIA “Ekoteks” degvielas bāze;
- CBF SIA “Binders” Ādažu asfaltbetona rūpnīca;
- Garkalnes bijušais mehāniskais sektors;
- Centra mehāniskais sektors (muiža).

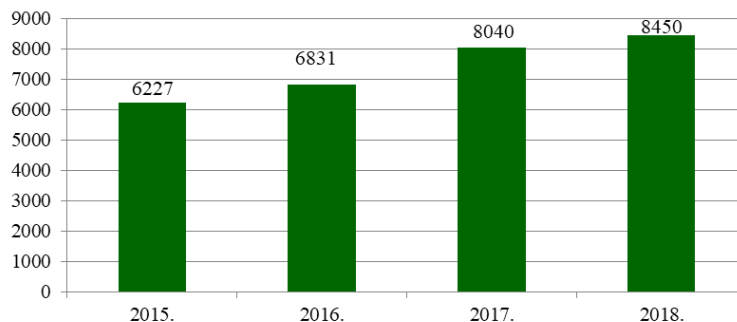
B kategorijas uzņēmuma SIA “Berlat grupa” teritorija nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta).

Piesārņoto un potenciālo vietu skaits Ādažu novadā Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā kopš Attīstības programmas izstrādes ir palicis nemainīgs. Regulāra objektu apsekošana un izpēte ļautu spriest par to kaitīgo ietekmi uz vidi, t.sk. tuvumā esošo ūdensobjektu stāvokli, kā arī iedzīvotāju veselību.

Tūristu skaits sezonāli iecienītākajos objektos

Informācija par tūristu skaitu sezonāli iecienītākajos objektos Ādažu novada pašvaldībā netiek apkopota un tuvākajā laikā to nav plānots darīt.

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem Ādažu novadā atrodas piecas tūrisma mītnes. No 2015.gada līdz 2018.gadam viesu skaits tūrisma mītnēs novadā audzis, 2015.gadā – 6227 viesi, bet 2018.gadā – 8450 viesi (53.att.). Viesu skaits novada tūrisma mītnēs netieši norāda uz tūristu pieaugumu novadā, bet nesniedz tiešus datus par viesu skaita palielināšanos sezonāli iecienītākajos objektos novadā.

Attēls 53 Viesu skaits Ādažu novada tūrisma mītnēs¹⁷

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Ādažu novadā pēdējos gados tiek īstenotas aktivitātes, lai veicinātu prioritātes “Saglabāt virszemes un pazemes ūdens kvalitāti” mērķu sasniegšanu, atveseļotu un saglabātu ūdenstilpes un ūdensteces, kā arī nodrošinātu ūdensgūtņu aizsardzību. Bet šīs prioritātes mērķu sasniegšanai ir nepieciešams ilgāks laika posms, jo īstenotās aktivitātes tik īsā laikā nevar novērst jau radušos vēsturisko piesārņojumu un antropogēno ietekmi uz novada ūdensobjektiem. Pieaugošajam iedzīvotāju skaitam, ražošanas un militāro objektu attīstībai arī ir divējāda ietekme uz šīs prioritātes sasniegšanu. Novada ekonomiskā attīstība ir būtisks priekšnosacījums, lai varētu īstenot finansiāli apjomīgus projektus, kas pēc iespējas samazina notekūdeņu ietekmi uz ūdensobjektiem novadā. Varētu tikt izbūvēta atbilstoša infrastruktūra un tā uzturēta ūdensobjektu pieejamībai, kā arī novērsti plūdu draudi. Bet pieaugot ekonomiskajai attīstībai, pieaug arī nepieciešamība pēc infrastruktūras un

¹⁷Centrālās statistikas dati, viesnīcas un citas tūristu mītnes Latvijas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados, www.csp.gov.lv

objektiem (atbilstošas jaudas NAI, kanalizācijas un ūdensapgādes tīkli, ūdensobjektu ūdensmalu labiekārtošana u.c.), kas spēj nodrošināt antropogēnās slodzes samazināšanu uz vidi.

Kopā ņemtais ūdens daudzums no dabīgajiem ūdens avotiem no 2015.gada līdz 2018.gadam ir bijis mainīgs, to ietekmē gan svārstīgais ūdens iegūšanas vietu skaits, gan klimatiskie apstākļi. Novadā ik gadu pieaug arī fizisko un juridisko personu skaits, kuri pieslēdzas centralizētajai ūdensapgādes sistēmai. Dzeramajā ūdenī centralizētajā ūdensapgādes sistēmā no 2016. līdz 2018.gadam nav konstatētas neatbilstības.

Pēc iesniegtajiem notekūdeņu testēšanas rezultātiem 2017. un 2018.gadā Ādažu novadā piesārņojošās darbības organizācijām, kuras vidē novada attīrītus notekūdeņus, atļaujās noteiktie limiti nav pārsniegti. Lielākais notekūdeņu novadītājs vidē novadā ir SIA "Ādažu ūdens", kas normatīvi tīrus notekūdeņus novada Gaujas upē. Gaujas upes kvalitātes viens no ietekmes riskiem ir neliela notekūdeņu ietekme no centralizētajām NAI, tai nepieslēgtajiem iedzīvotājiem un privātmāju rajoniem.

Pārskata periodā novadā tika veikta centralizētās notekūdeņu sistēmas NAI jaudas palielināšana par 750 m³/dnn, ūdenssaimniecības tīklu paplašināšana 2,5 km garumā (Muižas ielas industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana), uzņēmums "Orkla Confectionery & Snacks Latvija" 2018. gadā investēja līdzekļus "Ādažu čipsu" ražotnes notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, lai veiktu notekūdeņu priekšattīrīšanu un pēc tam tos nodotu SIA "Ādažu Ūdens" centralizētās sistēmas NAI.

Ādažu novada pašvaldība 2017.gadā izstrādāja Ādažu novada virszemes ūdensobjektu apsaimniekošanas un izmantošanas koncepciju, kuras mērķis ir veicināt ūdensobjektu kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu novadā.

2018.gada beigās Ādažu novada pašvaldībā tika apstiprināti jauni saistošie noteikumi "Decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas kārtība Ādažu novadā", kas paredz decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu un uzskaites kārtību. Jaunie noteikumi attiecas uz novada iedzīvotājiem, kuru īpašums nav pieslēgts centralizētai kanalizācijas sistēmai. Saistošie noteikumi var sniegt būtisku informāciju pašvaldībai par decentralizēto sistēmu skaitu un kvalitāti novadā, kā arī netieši norādīt par to ietekmi uz vidi. Kvalitatīvi un atbildīgi īstenojot noteikumus, gan no pašvaldības kā kontrolējošās iestādes, gan iedzīvotājiem kā izpildītāju puses, var būtiski samazināt neattīrītu notekūdeņu nonākšanu vidē un ietekmi uz ūdensobjektiem.

Ādažu novadā ik gadu tiek veiktas ūdens pārbaudes neoficiālajās peldvietās, kas nodrošina iedzīvotājiem un novada viesiem informāciju par ūdens stāvokli konkrētās peldvietās peldsezonā. Piesārņoto un potenciālo vietu skaits Ādažu novadā Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā kopš Attīstības programmas izstrādes ir palicis nemainīgs, par šo vietu ietekmi uz ūdensobjektiem varētu spriest, ja tiktu veikta padziļināta un regulāra objektu apsekošana un izpēte.

Informācija par tūristu skaitu sezonāli iecienītajos objektos, t.sk. pie Ādažu novada ūdensobjektiem, novada pašvaldībā netiek apkopota un tuvākajā laikā to nav plānots darīt. Bet pašvaldība ik gadu varētu apkopot informāciju par populārākajām vietām, kuras tiek apmeklētas visvairāk un vai šajās vietās nav nepieciešams sakārtot esošo vai izveidot jaunu infrastruktūru/objektus, lai samazinātu iedzīvotāju negatīvo ietekmi.

2.5 Prioritāte “Minimizēt klimata pārmaiņas”

Mērķis: veicināt energoefektivitāti un vietējo resursu izmantošanu.

Uzdevumi:

1. veikt ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus;
2. videi draudzīga siltumapgāde, ražošanas un loģistikas uzņēmumi;
3. sabiedriska transporta attīstība;
4. pieejamības uzlabošana ar sabiedrisko transportu;
5. biodegvielas izmantošana.

Indikatori

Energoefektīvu (nosiltinātu u.tml.) pašvaldības ēku un daudzdzīvokļu māju īpatsvars

Lai samazinātu klimata pārmaiņas Ādažu novadā tiek veikti ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi. Kopš 2015.gada līdz 2018.gadam novadā trīs pašvaldības ēkās veikti pasākumi, kas uzlaboja ēku energoefektivitāti (21.tab.). Šajā laika posmā būtiski pieaudzis daudzdzīvokļu ēku skaits, kurās veikti energoefektivitātes pasākumi, 2015.gadā novadā bija tikai viena šāda ēka, bet 2018.gadā astoņas ēkas (21.tab.). Energoefektivitātes pasākumi ne tikai samazina siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņu, bet uzlabo ēku ārējo izskatu, mikroklimatu telpās un pagarina ēku dzīves ciklu.

2017.gadā, konkursā “Energoefektīvākā ēka Latvijā 2017”, balvu par klimatam draudzīgāko ēku saņēma Ādažu Brīvās Valdorfa skolas sporta zāles jaunbūve. Ēka atbilst gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku prasībām.

Tabula 21 Energoefektīvas (nosiltinātu u. tml.) pašvaldības ēkas un daudzdzīvokļu mājas Ādažu novadā

Indikators	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Energoefektīvas pašvaldības ēkas	2	2	3	3
Energoefektīvas daudzdzīvokļu mājas	1	2	4	8

Videi draudzīga transporta, ražošanas un loģistikas attīstība, videi draudzīgu uzņēmumu īpatsvars

Pašvaldībai ir pieejama informācija par diviem uzņēmumiem novadā – viesu māja “Gungas” (pagarināts Zaļais sertifikāts kā lauku tūrisma saimniecībai) un SIA “Lat Eko Food” (bērnu bioloģiskās pārtikas ražošana).

Transporta infrastruktūra, transporta plūsmas kustība, neveidojot sastrēgumus, apbraucot blīvi apdzīvotās vietas

Transporta infrastruktūras projekti:

- Saules ielas pārbūve (2016.g.);
- Gaujas ielas stāvlaukums (2016.g.);
- Ādažu vidusskolas iebrauktuves un Kadagas ceļa posma asfaltbetona virskārtas atjaunošana (2016.g.);
- Baltezera ielas posma, Alderu ielas posma un Kanāla ielas posma asfaltbetona seguma virskārtas atjaunošana (2016.g.);
- Gaujas ielas posmā starp Rīgas gatvi un Attekas ielu atjaunošana (2017.g.);

- Kadagas ceļa atjaunošana pie Austrumu ielas (2017.g.);
- Iebrauktuve uz stāvlaukumu Gaujas ielā 25A (2017.g.);
- Gaujas ielas pieslēguma izbūve/Gaujas 25 k-2 (2017.g.);
- Nomaļu izbūve Gaujas ielā (ieskaitot Dadzīšu ielu), grants-šķembu seguma virskārtas atjaunošana Ziedu un Gaujmalas ielā (2017.g.);
- Esošā ceļa infrastruktūras stāvokļa izpēte (ceļu un ielu inventarizācija) (2018.g.);
- Ātrumu regulējošās zīmes pie ciemu robežām (2018.g.).

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Ādažu novadā tiek īstenotas aktivitātes, kuru ietvaros notiek virzība sasniegt prioritātes “Minimizēt klimata pārmaiņas” mērķi. Pieņemot, ka arī turpmāk novads attīstīsies, kā līdz šim, būs arvien nozīmīgāk veicināt energoefektivitātes pasākumus un vietējo resursu izmantošanu tā, lai nepasliktinātu iedzīvotāju dzīves vidi un dabas objektu stāvokli novadā.

Novadā pieaug energoefektīvas (nosiltinātu u.tml.) pašvaldības ēkas un daudzdzīvokļu māju skaits. Lai samazinātu transporta ietekmi uz vidi un uzlabotu satiksmes drošību, tiek īstenoti transporta infrastruktūras projekti (t.sk. izbūvēti veloceliņi un gājēju celiņi).

2.6 Prioritāte “Izveidot veselīgu un drošu dzīves vidi”

Mērķi:

- nodrošināt iedzīvotājiem publiskās infrastruktūras un dabas resursu pieejamību pēc iespējas tuvu dzīvesvietai;
- mazināt sociālo atšķirtību.

Uzdevumi:

1. nodrošināt iedzīvotājiem kvalitatīvu rekreācijas vidi, iespējas izmantot sporta, izglītības, kultūras, primārās medicīnas pakalpojumus, pēc iespējas tuvu dzīvesvietai;
2. nodrošināt iedzīvotājiem drošu, sakārtotu un funkcionāli izmantoto pilsētvidi;
3. nodrošināt appludināšanai vai gruntsūdens līmeņa paaugstināšanai apdraudēto teritoriju samazinājumu, veikt nepieciešamos inženiersagatavošanas pasākumus vai hidrotehniskās izbūves ierīkošanu;
4. mobilitātes nodrošināšana visiem (arī tiem, kam nav privātā automobiļa).

Indikatori

Jauni un sakārtoti sociālās un tehniskās infrastruktūras objekti (t.sk. vides pieejamības nodrošināšana):

- izbūvēta Ādažu pirmsskolas izglītības iestādes sarīkojumu un sporta zāle 440,4 m² platībā (2016.g.);
- izstrādāta publiskās ārtelpas koncepcija (2016. g.);
- 2017. gadā īstenoti 6 veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanas projekti (renovētas trepes pie poliklīnikas galvenās ieejas, izbūvēta automašīnu stāvieta pie slimnīcas,

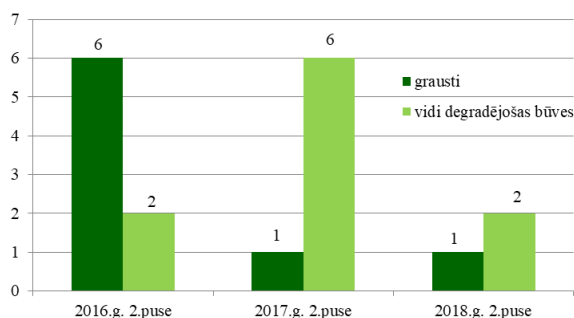
renovēti primārās aprūpes speciālistu kabineti, izbūvētas tualetes cilvēkiem ar īpašām vajadzībām poliklīnikas 1. un 2.stāvā u.c.);

- Sociālā dienesta tualetes un dušas telpas remonts (2017.g.);
- Gaujas ielas rekonstrukcija (uzlabotas velosipēdistu un gājēju ērtības, kā arī visu satiksmes dalībnieku drošība (2017.g.));
- Apgaismojuma uzlabošana pie Ādažu pirmsskolas izglītības iestādes autostāvvietas (2018.g.);
- Ādažu pirmsskolas izglītības iestādes peldbaseina remonts (2018.g.);
- Ādažu vidusskolas ēdināšanas bloka atjaunošana (2018.g.);
- Ādažu vidusskolas esošās teritorijas labiekārtošana (invalīdu uzbrauktuves ierīkošana pie ieejas Ādažu vidusskolā, ieejas kāpņu atjaunošana un centrālā laukuma bruģēšana, velosipēdu statīvu izvietošana drošās vietās pie skolas (2018.g.));
- 2018. gadā īstenoti projekti veselības aprūpes materiāltehniskās bāzes uzlabošanai un izbūvēta tualete (t. sk. cilvēkiem ar īpašām vajadzībām) poliklīnikas 2.stāvā;
- u. c.

Sabiedrisko ēku skaits, kas pielāgotas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām no 2015. līdz 2018.gadam ir palicis nemainīgs, novadā atrodas 15 šādas ēkas.

Degradēto teritoriju un būvju skaita samazinājums (t.sk. likvidēto nesankcionēto izgāztuvju skaita)

Degradēto teritoriju un būvju skaits novadā samazinās (54.att.). Ādažu novada pašvaldība veic degradēto teritoriju un būvju uzskaiti, apsekošanu un uzaicina teritoriju/objektu īpašniekus sniegt paskaidrojumus par to turpmāko apsaimniekošanu, kā arī tiek kontrolēta teritoriju/objektu sakopšanas aktivitāšu virzība. 2018.gada 2. pusē novadā kā grausts tika novērtēta dzīvojamā māja pēc ugunsgrēka un divi vidi degradējoši objekti – iesākta būve ar materiālu krautni un fermu komplekss.

Attēls 54 Grausti un vidi degradējošas būves Ādažu novadā

Plūdu draudu samazināšanas pasākumi:

- tiek organizētas darba grupas sanāksmes plūdu risku izpētei Ādažu novadā;
- 2018.gadā izstrādāts tehniskais projekts krastu nostiprināšanai pie Ādažu kultūrizglītības centra, veikta būvprojekta ekspertīze;
- tiek veikta sūkņu stacijas pārbūve;
- tiek atjaunots Ādažu Centra krājbaseins un dambis pik 00/00-15/57;

- Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā iesniegts precizēts projekta “Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu Ādažu novadā, 1.daļa” pieteikums (projekta ietvaros plānots atjaunot Ādažu centra poldera aizsargdambi un veikt sūkņu stacijas pārbūvi, kā arī izveidot Gaujas kreisā krasta nostiprinājumus no A-1 līdz Kadagas tiltam, izskalojuma vietās).

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Attīstības programmas monitoringa pārskata periodā vērojama pozitīva virzība uz prioritātes “Izveidot veselīgu un drošu dzīves vidi” sasniegšanu.

Īstenojot aktivitātes Attīstības programmas ietvaros, iedzīvotājiem tiek uzlabota publiskās infrastruktūras un dabas resursu pieejamība pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Lai mazinātu sociālo atšķirtību, pārskata periodā tika realizēti projekti, kuru ietvaros tika uzlabota vides pieejamība Ādažu poliklīnikā. Tiek uzlabota rekreācijas vide, iespējas izmantot sporta, izglītības, kultūras, primārās medicīnas pakalpojumus, pēc iespējas tuvu dzīvesvietai. Pašvaldība virzās uz iedzīvotājiem drošas, sakārtotas un funkcionāli izmantojamas pilsētvides attīstību. Pašvaldība savu iespēju robežās veic darbības plūdu draudu samazināšanai novadā – tiek veikta sūkņu stacijas pārbūve un tiek atjaunots Ādažu Centra krājbaseins un dambis pik 00/00-15/57.

2.7 Prioritāte “Pašvaldības ieguldījums vides kvalitātes uzlabošanā”

Mērķi:

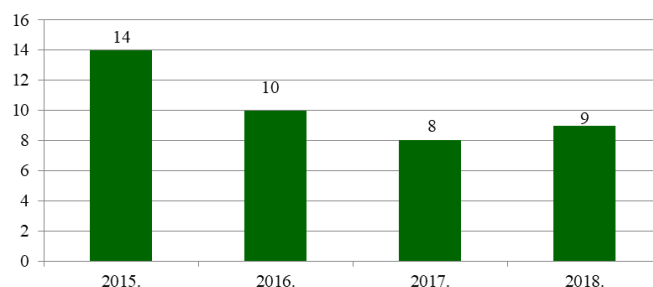
- sakopta un sakārtota vide pašvaldībā;
- iedzīvotāju vides kvalitātes uzlabošana.

Uzdevums: attīstīt pašvaldībā vides projektus tajās jomās, kuras tiek noteiktas par prioritārajām pašvaldībā.

Indikatori

Realizētie projekti vides jomā pašvaldībā (to daudzums un vai tie aptver aktuālākās vides problēmas)

Īstenoto vides projektu skaits pēdējos gados Ādažu novadā ir bijis svārstīgs, no 14 projektiem 2015.gadā līdz 8 projektiem 2017.gadā (55.att.).

Attēls 55 Realizētie vides projekti Ādažu novadā

Realizētie projekti vides jomā aptver dažādas vides problēmas un uzlabo vidi Ādažu novadā. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas kvalitātes paaugstināšanai īstenotas informatīvās kampaņas par šķirošanas punktiem un laukumu, uzstādītas 30 atkritumu urnas, kā arī uzstādītas suņu ekskrementu savākšanai domātās atkritumu urnas. Tika īstenoti zivju resursu aizsardzības pasākumi Ādažu novada ūdenstilpēs (ielaisti zivju mazuļi Lielajā Baltezerā, Mazajā Baltezerā un Dūņezērā). Veikti novada teritorijas

labiekārtošanas darbi – Līgo laukumā, izveidoti jauni rotaļu laukumi, īstenotas aktivitātes Ūdensrožu parka attīstībai u. c.

Ādažu novada dome 10. gadu pēc kārtas izsludina pieteikšanos iedzīvotāju iniciatīvu atbalsta konkursam “Sabiedrība ar dvēseli”. Konkursā piedalās Ādažu novada iedzīvotāji, kuri vēlas uzlabot Ādažu novada dzīves vidi. Konkursā tiek atbalstīti pasākumi teritorijas labiekārtošanai, ēkas remontam, kā arī izglītojošu, kultūras, sporta un sociālo pasākumu attīstībai. Projekta grupā jāapvienojas vismaz 8 cilvēkiem, projektiem jābūt tādiem, lai tos spētu realizēt paši iesniedzēji un projekta ietvaros radītajiem materiālajiem un nemateriālajiem rezultātiem ir jābūt pieejamiem pēc iespējas plašākai sabiedrības daļai. Konkursa ietvaros iedzīvotāji īsteno teritorijas labiekārtošanas projektus un izglītojošu, kultūras, sporta un sociālo pasākumu attīstības projektus. Pēdējos gados visvairāk projekti tika īstenoti 2017.gadā – 21 projekts. Vidēji gadā no 2015. līdz 2018.gadam konkursa ietvaros īstenoti 18 projekti.

Ik gadu novadā tiek rīkots konkurss “Sakopta vide Ādažu novadā”, ar mērķi noskaidrot sakoptākos īpašumus novadā un veicināt Ādažu novada teritorijas sakopšanu, motivēt iedzīvotājus būt atbildīgiem par īpašuma sakārtošanu. Īpašumi novadā tiek vērtēti trīs kategoriju grupās – individuālie īpašumi vai viensētas, daudzdzīvokļu mājas un citas koplietošanas teritorijas, biznesa vide.

Pašvaldības iedzīvotāju iesaistīšanās sakopšanas talkās

Ādažu novads un novada iedzīvotāji regulāri tiek aicināti un piedalās “Lielajā Talkā”, kas balstās uz brīvprātīgu līdzdalību vides sakopšanā, atveseļošanā un labiekārtošanā, radot saliedētību, pozitīvismu un labi padarīta darba sajūtu, talkas tiek rīkotas dažādās novada vietās. Katru gadu, atbalstot akciju “Lielā talka”, pašvaldība aicina iedzīvotāju tajā iesaistīties un pieteikt savas talkošanas vietas 2018.gadā kā vienas no talkošanas vietām novadā bija Mazā Baltezera krasts, Stapriņi, Kadaga, Podnieki u.c. 2019.gadā Ādažu novadā bija pieteiktas 32 talkošanas vietas. Daudzas no tām ir tradicionālas, kur gadu no gada ādažnieki dodas sakopt savas dzīvesvietas apkārtni. Kopumā talkas dienā tika izvestas 3,59 t atkritumu, bet tie nebija visi talkas dienā savāktie atkritumi. Aktuālāk kļūst nevis lasīt vēsturiskus atkritumus mežu un ceļu malās, bet sakopt apkārtni pēc ziemas – novākt lapas, pa ziemu sanestās smiltis, uzpucēt stādījumus.

Iedzīvotāju informēšana par vides aktuālākajām problēmām (laikraksti, informatīvie stendi, baneri mājas lapās u. c. materiāli):

Iedzīvotāju informēšanai dome izmanto tās informatīvo izdevumu “Ādažu Vēstis”, pašvaldības oficiālo tīmekļvietni (t.sk., arī iestāžu un kapitālsabiedrību tīmekļvietnes), sociālos tīklus (*Facebook* un *Twitter*), reģionālo televīziju, izplatot infoplakātus un audiovizuālos materiālus.

Pašvaldības tīmekļvietnē ir izveidota atsevišķa sadaļa “Vide”, kurā būtu jāatjauno informācija un jāievieto aktuālākā informācija par vides aktualitātēm un problēmām novadā. Tīmekļvietnē pieejama informācija par atkritumu šķirošanas punktiem un laukumu novadā un nododamajiem šķirotu atkritumu veidiem.

- Ādažu novada pašvaldības tīmekļvietnē www.adazi.lv, sadaļā “Jaunumi” pastāvīgi atrodas informatīvs baneris “Šķirotu atkritumu laukums”, kur iedzīvotāji detalizēti var iepazīties ar laukuma darba laikiem un publiski pieejamajiem punktiem ar konteineriem šķirotajiem atkritumiem;
- iedzīvotāji pašvaldības informācijas kanālos tiek informēti par nepieciešamību slēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu un arī par to, kā tas izdarāms elektroniski;

- pašvaldības informatīvajā izdevumā “Ādažu Vēstis” publicēta intervija ar eko ideju un zaļās domāšanas entuziasti Kristīni Kalēju, kura veido apģērbus un aksesuārus no otrreiz pārstrādātiem materiāliem un iedvesmo citus rīkoties līdzīgi;
- pašvaldības informācijas kanālos regulāri tika publicēta informācija par vērienīgā Eiropas Savienības LIFE+ programmas projektu “Putni Ādažos”, kura laikā Ādažu poligonā 1620 hektāru platībā atjaunoti virsāji, boreālie meži un purvs, veicināta sadarbība starp Eiropas militāro “NATURA 2000” vietu apsaimniekotājiem, kā arī teritorijas lietotāji un apmeklētāji izglītoti par dabas vērtībām;
- atspoguļota informācija par Pasaules Dabas fonda organizēto “Zemes stundu”, informējot un aicinot piedalīties “Zemes stundā” arī vietējo sabiedrību;
- publicēta informācija visos pašvaldības informācijas kanālos (Facebook, Twitter, izdevumā “Ādažu Vēstis”, www.adazi.lv) par visām aktivitātēm, kas saistītas ar izzinošām un izglītojošām aktivitātēm dabā.

Pašvaldības sadarbība ar skolām, interešu pulciņiem u.c. par vides uzlabošanu (ideju konkursi, labdarības akcijas, vides dienas, velo maratons u.c. pasākumi):

- Ādažu MTB velomaratons, ko organizē Ādažu novada domes Sporta daļa sadarbībā ar biedrību “ĀdažiVelo” un ZZK (iekļauti arī bērnu un jauniešu braucieni);
- “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai Ādažu novadā” ietvaros tiek rīkotas aktivitātes veselīga dzīvesveida aktivizēšanai:
  - Ar velo uz jūru! Divu piekto klašu skolnieki, viņu audzinātājas un daži vecāki uz velosipēdiem nokļuva droši līdz jūrai. (2017.g),
  - Vasaras dienas nometņu (radošo darbnīcu) bērniem fizisko aktivitāšu veicināšanai īstenošana,
  - Dažādu veselības grupu nodarbību pirmsskolas vecuma bērniem un skolēniem un gados īstenošana.
- Ādažu novada pašvaldība piedalās “Eiropas Mobilitātes nedēļā”, kas aicina iedzīvotājus pārvietoties ar videi draudzīgiem transporta līdzekļiem, lai mazinātu izplūdes gāzu apjomu. Akcijā “Diena bez auto” piedalās Ādažu novada pašvaldība un aicina uz skolu, darbu, kā arī citās gaitās doties, neizmantojot automobili. Mobilitātes nedēļā norisinājās pasākumi skolā skolēniem, savukārt, jaunāko klašu skolēniem un bērnudārza apmeklētājiem Gaujas ielā 16 piebraucamajā aplī bija iespēja izspēlēt drošības spēli kopā ar Rīgas pašvaldības policiju (2018.g.);
- Ik gadu Ādažu novada dome piedalās “Lielajā talkā” un aicina tajā piedalīties arī novada iedzīvotājus;
- Ādažu novada pašvaldība ik gadu piedalās Pasaules Dabas fonda organizētajā “Zemes stundā”, uz stundu izslēdzot apgaismojumu centrālajās ielās un pašvaldības iestādēs, informējot un aicinot piedalīties “Zemes stundā” arī vietējo sabiedrību;
- Pašvaldībai sadarbojoties ar biedrību “ĀdažiVelo” ik gadu tiek organizētas izglītojošas velo orientēšanas sacensības, kur orientēšanās punktos jāatrisina dažādi uzdevumi, kas saistīti gan ar zināšanām par Ādažu dabu, gan vidi;
- Ādažu vidusskola jau 4. gadu piedalās programmā “Eko skola”, kuras ietvaros notikušas šādas aktivitātes: akcija “Katrā klasē papīra atgriezumam kaste!”. Šīs akcija mērķis bija pievērst pastiprinātu uzmanību atkritumu šķirošanai un papīra nodalīšanai

atsevišķā konteinerā, nodalot to no pārējiem sadzīves atkritumu veidiem. Akcijā “Izslēdz gaismu!” tika iesaistīti 5.-12.klašu skolēni un audzinātāji ar domu atcerēties par elektroenerģijas taupīšanu, akcijā “Nē vienreizlietojamajai plastmasai” gan skolēni, gan skolotāji apņēmas nevaicot plastmasa atkritumus, mazinot kaitējumu videi. Akcijās “Nē pilošiem krāniem” un “Taupi ūdeni” gan skolēni, gan skolas personāls pastiprinātu uzmanību pievērša ūdens taupīšanai. 2018./2019.mācību gadā skolā notika radošās darbnīcas “Eko eglīte”, 1.-4.klašu audzēkņiem tika organizētas teorētiskas un praktiskas nodarbības “Šķirošanas stafete”. Katru gadu, piedaloties “Eko skolas” programmā, Ādažu vidusskolas mācību saturā tika integrēta kāda videi veltīta tēma, piemēram, 2018./2019. mācību gadā šī tēma bija ūdens.

- Ik gadu Ādažu novada izglītības iestādēs tiek organizēta “Pasaules Sniega diena”;
- Lai popularizētu atkritumu šķirošanas tēmu vietējā sabiedrībā, gan skolās, gan novada svētkos organizētas izglītojošas akcijas par atkritumu šķirošanu, piemēram, foto orientēšanās sacensības novada svētkos “Gaujas svētkos Ādažos” un “Eco Baltia vide” izglītojošā akcijas un praktiskās šķirošanas apmācības Ādažu vidusskolas skolēniem.
- 2019.gada jūlijā pašvaldība sadarbībā ar uzņēmumu “Eco Baltia vide”, AS “Latvijas Zaļais punkts” u.c. rīko akciju “Stikla šķiratlonis”, kuras ietvaros ikviens iedzīvotājs bez maksas var atbrīvoties no liekās stikla taras, iepriekš piesakot savu adresi un iespējamo stikla iepakojuma apjomu;
- Ar Eiropas Sociāla fonda atbalstu pašvaldībā rīkotas dažādas izzinošas un izglītojošas pastaigas dabā, kur pastaigas pieturas punktos vēstīts gan par kaitīgo vielu negatīvo ietekmi uz veselību, gan vidi;
- konkurss “Sabiedrība ar dvēseli”;
- konkurss “Sakopta vide Ādažu novadā”;
- konkurss “Ziemassvētku noformējums”;
- fotokonkurss “Mans Ādažu novads” neatkarīgi no vecuma.

Rezultāti, situācijas raksturojums, komentāri

Ādažu novada pašvaldība veiksmīgi virzās uz prioritātes “Pašvaldības ieguldījums vides kvalitātes uzlabošanā” mērķu sasniegšanu un uzdevuma izpildi.

Ik gadu tiek īstenoti vairāki vides projekti novadā, kurus īsteno ne tikai pašvaldība, bet arī aktīvi novada iedzīvotāji (pašvaldība atbalsta ar līdzfinansējumu), kā arī tiek organizēti konkursi, kuros tiek novērtēti īpašumi, kuros rūpējas par apkārtējās vides sakopšanu.

Par vides problēmām un aktivitātēm novada iedzīvotāji tiek informēti ar pašvaldības informatīvo izdevumu “Ādažu Vēstis”, pašvaldības oficiālo tīmekļvietni (t. sk., arī iestāžu un kapitālsabiedrību tīmekļvietnes), sociālajiem tīkliem (*Facebook* un *Twitter*), reģionālo televīziju, izplatot infoplakātus un audiovizuālos materiālus. Ieteikums būtu aktivizēt pašvaldības tīmekļvietnē sadaļu “Vide”, kurā tiktu izvietota informācija par vides jautājumiem un aktualitātēm vides aizsardzības un uzlabošanas jomā.

Pašvaldība dažādu aktivitāšu un pasākumu ietvaros veicina sabiedrības iesaistīšanos vides uzlabošanā, sadarbībā ar interesentu grupām, iedzīvotājiem, skolām, interešu pulciņiem u.c. sekmējot iedzīvotājus vairāk pievērsties atbildīgam un ilgtspējīgam dzīvesveidam un uzlabot apkārtējo vidi.

Secinājumi un priekšlikumi

Secinājumi

1. Ādažu novada attīstības vispārējais mērķis – novada iedzīvotāju labklājība – veselīga, labvēlīga un droša vide dzīvošanai un sociāli un telpiski līdzsvarota attīstība, kas virzīta uz daudzveidīgu, uz kultūru un zināšanām balstītu konkurētspējīgu saimniecisko darbību.
2. Ādažu novada Attīstības programma ir plašs stratēģiskais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā ir noteikti gan pašvaldībai ar normatīviem aktiem noteikti uzdevumi, gan iniciatīvas, kuru īstenošanu kā obligāti veicamu funkciju normatīvie akti nenosaka, lai virzītos uz iepriekš minētā vispārējā mērķa sasniegšanu.
3. Ādažu novada Attīstības programmā noteiktas 15 vidējā termiņa prioritātes un vairāki uzdevumi, Vides pārskatā – 7 prioritātes. Mērķu un uzdevumu sasniegšanu raksturo rezultatīvie rādītāji.
4. Attīstības programmas un Vides pārskata īstenošana notiek gan projektu, gan citu pasākumu un rīcību veidā, ko īsteno gan lēmējvara, gan pašvaldības iestādes, struktūrvienības un uzņēmumi. Šajā procesā iespēju robežās tiek iesaistīts ikviens iedzīvotājs, lai Ādažu novadu kopīgiem spēkiem veidotu tādu, kurā visiem būtu patīkami dzīvot, strādāt, mācīties un atpūsties.
5. Virzību uz Attīstības programmas un Vides pārskata mērķa, prioritāšu, rīcības virzienu un uzdevumu izpildi apliecina Rīcības plāna (1.pielikums) un Investīciju plāna uzdevumu izmaiņas (2.pielikums) līdz 2018.gadam, īstenoto projektu skaits 2016.-2018.gadam (3.pielikums) un iedzīvotāju viedoklis, kas tika noskaidrots 2019.gada pavasarī veiktajā iedzīvotāju aptaujā (4.pielikums).
6. Salīdzinoši sekmīga virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir šādās Attīstības programmas vidējā termiņa prioritātēs:
  - 6.1. “VTP1 Sakārtota inženiertehniskā infrastruktūra”;
  - 6.2. “VTP2 Attīstīta satiksmes infrastruktūra un satiksmes drošība” (izņemot sabiedriskā transporta pakalpojumus);
  - 6.3. “VTP3 Sakārtoti īpašumi pašvaldības funkciju nodrošināšanai, sakārtota un pievilcīga vide” (izņemot bērnu rotaļu laukumu skaitu);
  - 6.4. “VTP5 Apmierināts novada iedzīvotājs” (vienīgi mazinās teritorijas attīstības reitings un jaunas interešu grupas ciemos);
  - 6.5. “VTP6 Attīstīts tūrisms, atpūta un brīvā laika pavadīšanas iespējas” (izņemot publiskas piekļūšanas vietas pie publiskajiem ūdeņiem, pastaigu un atpūtas takas, tūrisma maršruti, iedzīvotāju apmierinātība ar trokšņu līmeni un ekoloģisko situāciju novadā);
  - 6.6. “VTP7 Apzināti novada teritorijā esošie resursi un definēta to iespējamā izmantošana”;
  - 6.7. “VTP8 Novada teritorija – pievilcīga investoriem” (izņemot bezdarba līmeni, tirdzniecības organizēšanu tirdzniecības vietās);

- 6.8. “VTP9 Pieejama un kvalitatīva izglītība” (izņemot iedzīvotāju apmierinātību ar mūžizglītību, kā arī pirmsskolas izglītības pieejamību un kvalitāti);
  - 6.9. “VTP10 Daudzveidīgas sporta aktivitātes”;
  - 6.10. “VTP11 Attīstīta kultūra” (izņemot iedzīvotāju apmierinātību ar kultūras pasākumiem un aktīvās atpūtas iespējām);
  - 6.11. “VTP12 Attīstīta zinātniskā un pētnieciskā darbība”;
  - 6.12. “VTP13 Sekmīga pašvaldības, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde”;
  - 6.13. “VTP14 Ilgtspējīgas attīstības plānošana”;
  - 6.14. “VTP15 Attīstīta sadarbība ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām”.
7. Nepietiekoša virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir šādās Attīstības programmas vidējā termiņa prioritātēs:
    - 7.1. “VTP4 Sakārtotas polderu un citas meliorācijas sistēmas” (izņemot meliorācijas grāvju sakārtošanu).
  8. Veicot Attīstības programmas aktualizācijas (2017., 2018. un 2019.gadā), daļai no Rīcības plānā un Investīciju plānā iekļautajiem uzdevumiem tika pārcelti izpildes termiņi, papildināta informācija par plānotajām darbībām, rezultātiem un to rezultatīvajiem rādītājiem, precizēta informācija par atbildīgajiem, kā arī precizēta informācija par plānotajām izmaksām. 2018. un 2019.gadā Rīcības plāns tika papildināts ar 13 jauniem pasākumiem. Lielākās izmaiņas pasākumu īstenošanas termiņos tika veiktas 2017.gadā (tas tika darīts 55% Rīcības plāna visu pasākumu) un 2019.gadā (48% Rīcības plāna pasākumu). Galvenie šādas rīcības iemesli bija saistīti ar pašvaldības budžeta ierobežojumiem un politiskiem lēmumiem, kā arī objektīvām novirzēm no laika grafika projektēšanas un būvdarbu pakalpojumiem. Izstrādājot Attīstības programmu 2016.gadā, tika pārvērtētas pašvaldības iespējas īstenot visus Rīcības plānā minētos pasākumus.
  9. Attīstības programmas Vides pārskata monitoringa secinājumi:
    - 9.1. Īstenojot Attīstības programmas aktivitātes monitoringa pārskata periodā (2016. – 2018. gadam), Ādažu novadā nav konstatētas neatgriezeniskas, būtiskas vai neparedzētas ietekmes uz dabas un iedzīvotāju dzīves vidi, būtiskākas ietekmes uz vidi veidojās izbūvējot infrastruktūras projektus (ūdenssaimniecības, ceļu/ielu u.c.), kas bija īslaicīgas, būvdarbu izstrādes gaitā (putekļi, troksnis, vibrācija).
    - 9.2. Pārskata periodā, īstenojot plānotās Attīstības programmas aktivitātes, novads virzās uz sabalansētas infrastruktūras, vides aizsardzības, teritorijas labiekārtošanas, izglītības, sporta, veselības u.c. jomu sakārtošanu un attīstību novadā.
    - 9.3. Ādažu novada teritorijas galvenā attīstības iezīme, kas arī ir galvenais potenciālais vides problēmu cēlonis un izaicinājums šobrīd un turpmāk, ir pieaugošais iedzīvotāju skaits, uzņēmējdarbības izaugsme, kā arī novada teritorijā esošās Nacionālo bruņoto spēku mācību vietas – Ādažu poligona attīstība, kas rada slodzi uz vidi un esošo infrastruktūru. Galvenokārt tas attiecas uz ceļu/ielu infrastruktūru (t.sk. gājēju un velo celiņi), ūdenssaimniecību (t.sk. NAI jauda, kanalizācijas tīkli), atkritumu apsaimniekošanu, gaisa kvalitāti u.c.
    - 9.4. Lai gan pieaugošais iedzīvotāju skaits un uzņēmējdarbības attīstība rada antropogēno slodzi uz vidi novadā, tas ir priekšnosacījums, lai būtu finansiālas

iespējas sakārtot esošos un attīstītu jaunus infrastruktūras objektus, kas ne tikai uzlabotu dzīves vidi novadā, bet arī samazinātu ietekmi uz vidi.

10. Salīdzinoši sekmīga virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir šādās Attīstības programmas Vides pārskata prioritātēs:
  - 10.1. “2.4. Saglabāt virszemes uz pazemes ūdens kvalitāti”;
  - 10.2. “2.5. Minimizēt klimata pārmaiņas”;
  - 10.3. “2.6. Izveidot veselīgu un drošu dzīves vidi”;
  - 10.4. “2.7. Pašvaldības ieguldījums vides kvalitātes uzlabošanā”.
11. Nepietiekoša virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir šādās Attīstības programmas Vides pārskata prioritātēs:
  - 11.1. “2.1. Uzlabot gaisa kvalitāti”;
  - 11.2. “2.2. Saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību”;
  - 11.3. “2.3. Samazināt atkritumu daudzumu”.
12. Kopumā Attīstības programmas Vides pārskatā noteiktās prioritātes Ādažu novadā tiek īstenotas veiksmīgi, ņemot vērā novada straujo attīstību un tās ietvaros esošos izaicinājumus, kā arī salīdzinoši īso pārskata periodu (no 2015. līdz 2018.gadam), visās prioritātēs tika realizētas aktivitātes, kas veicina vides stāvokļa uzlabošanu vai saglabāšanu esošajā līmenī novadā.
13. 2019.gadā veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultāti liecina, ka:
  - 13.1. Iedzīvotāju viedoklis par daudzām jomām 2015. un 2019.gadā nav būtiski mainījies, tomēr 2019.gada dati liecina par dažādu procesu un darbību labāku novērtējumu nekā pirms Attīstības programmas darbības sākuma.
  - 13.2. Iedzīvotāji visvairāk apmierināti ar novada attīstību kopumā, iespēju iepirkties, ar sabiedriskās drošības līmeni, kultūras un izklaides pasākumu daudzumu, iespēju nodarboties ar sportu, aktīvo atpūtu, iespēju iesaistīties pulciņos un pašdarbības kolektīvos bērniem, novada teritorijas labiekārtotību un tīrību kopumā, ekoloģisko situāciju.
  - 13.3. Ceļu infrastruktūras kvalitāte, darba iespējas, kā arī nepietiekams sabiedriskā transporta nodrošinājums ir tie jautājumi, kas iedzīvotājus satrauc visvairāk.
  - 13.4. Vērtējot pašvaldības, tās struktūrvienību un uzņēmumu darbu, iedzīvotājus visvairāk apmierina Ādažu kultūras centrs, informatīvais izdevums “Ādažu Vēstis” / Sabiedriskās attiecības, pašvaldības darbs kopumā, VPV klientu apkalpošanas centrs, Bibliotēka, lasītava, kā arī domes vadība, bet visvairāk neapmierina Būvvalde, deputātu darbs kopumā, Saimniecības un infrastruktūras daļa un Attīstības un investīciju daļa.

Priekšlikumi

1. Turpināt 2019.gada oktobrī aizsākto praksi Attīstības programmas Rīcības plāna un Investīciju plāna aktualizāciju veikt līdz nākamā gada budžeta izstrādes uzsākšanai – līdz oktobrim / novembrim, lai nākamā gada budžetā tiktu ietverti tikai tie projekti un pasākumi, kas ir ietverti Attīstības programmas Rīcības plānā un Investīciju plānā.

2. Izstrādājot jaunu Attīstības programmu pēc 2022.gada, samazināt Rīcības plāna un Investīciju plāna apjomu, saglabājot tikai uzdevumus, kuru izpildei ir tieši nepieciešami finanšu līdzekļi, izvērtēt iespēju dokumentus tieši saistīt ar struktūrvienību / iestāžu kārtējā gada darba plāniem.
3. Izstrādājot jaunu Attīstības programmu pēc 2022.gada, izvērtēt iespēju precizēt Attīstības programmas uzraudzības kārtību.
4. Attīstības programmas Vides pārskata prioritāšu indikatoru datus apkopošanu veikt ik gadu, iekļaujot tos ikgadējā Attīstības programmas Uzraudzības ziņojumā.
5. Pirms nākamā Attīstības programmas Vides pārskata izstrādes vai tā ietvaros veikt uzņēmēju aptauju par videi draudzīgu risinājumu ieviešanu savā darbībā.